

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. **2** Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. **3** Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. **4** Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. **5** Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· **7** οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. **8** Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. **9** Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **10** Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. **11** Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. **12** Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **13** οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14 Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός. Πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας!

15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὃ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὃτι πρῶτός μου ἦν.

16 Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· **17** ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωυσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. **18** Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς Υἱὸς ὃς ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ὁ Λόγος εἶναι Θεὸς καὶ δημιουργὸς πάντων

1 Στὴν ἀρχὴ ἦταν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦταν μαζί με τὸ Θεό (Πατέρα), καὶ Θεὸς ἦταν ὁ Λόγος. **2** Αὐτὸς ἦταν στὴν ἀρχὴ μαζί με τὸ Θεό (Πατέρα). **3** Ὅλα ἔγιναν δι' αὐτοῦ, καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἔγινε τίποτε, τὸ ὅποιο ἔγινε. **4** Δι' αὐτοῦ ὑπῆρχε ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦταν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. **5** Καὶ τὸ φῶς μέσα στὸ σκοτάδι φωτίζει, ἀλλ' οἱ σκοτεινοὶ ἄνθρωποι δὲν τὸ κατάλαβαν.

«Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο»

6 Ἦλθε ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, τὸ ὄνομά του Ἰωάννης. **7** Αὐτὸς ἦλθε γιὰ μαρτυρία, νὰ δώσῃ μαρτυρία γιὰ τὸ φῶς, γιὰ νὰ πιστεύσουν ὅλοι δι' αὐτοῦ. **8** Δὲν ἦταν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἦλθε γιὰ νὰ δώσῃ μαρτυρία γιὰ τὸ φῶς. **9** Ἦταν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, πὺ φωτίζει κάθε ἄνθρωπο, πὺ ἔρχεται στὸν κόσμον. **10** Στὸν κόσμον ἦταν, καὶ ὁ κόσμος ἀπ' αὐτὸν ἔγινε, ἀλλ' ὁ κόσμος δὲν τὸν γνώρισε. **11** Στὸ σπίτι του ἦλθε, ἀλλ' οἱ δικοὶ του δὲν τὸν δέχθηκαν. **12** Σ' ὅσους δὲ τὸν δέχθηκαν, σ' αὐτοὺς ἔδωσε δικαίωμα νὰ γίνουν τέκνα τοῦ Θεοῦ, σ' ἐκείνους δηλαδή, πὺ πιστεύουν στὸ ὄνομά του. **13** Αὐτοὶ δὲν γεννήθηκαν ἀπὸ αἱμάτα (γυναικῶν), οὔτε ἀπὸ σαρκικὴ ἐπιθυμία, οὔτε ἀπὸ τὴ θέλησι ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Θεό.

14 Ὁ δὲ Λόγος ἔγινε ἄνθρωπος, καὶ κατώκησε ἀνάμεσά μας, καὶ ἀπολαύσαμε ὡς ἔκπαγλο θέαμα τὴ δόξα του, δόξα πὺ ἔχει ὡς μονογενὴς Υἱὸς ἀπὸ τὸν Πατέρα. Γεμάτος χάρι καὶ ὁμορφιά!

Μαρτυρία τοῦ προδρόμου Ἰωάννου

15 Ὁ Ἰωάννης δίνει μαρτυρία γι' αὐτὸν καὶ φωνάζει δυνατὰ λέγοντας: «Αὐτὸς εἶναι, γιὰ τὸν ὅποιο εἶπα: Αὐτός, πὺ ἔρχεται μετὰ ἀπὸ μένα, προηγεῖται ἀπὸ μένα, διότι ὑπῆρχε πρωύτερα ἀπὸ μένα».

«Ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο»

16 Καὶ ἀπὸ τὸν πλοῦτο του ἡμεῖς ὅλοι λάβαμε, ἀκόμη καὶ ἄφεισι τῶν ἁμαρτιῶν ἀπὸ εὐσπλαγχνία. **17** Διότι διὰ τοῦ Μωυσέως δόθηκε ὁ νόμος, ἐνῶ ἡ ἄφεισι τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἡ ἀλήθεια ἦλθαν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Τὸ Θεὸ δὲν εἶδε ποτὲ κανεῖς. Ὁ μονογενὴς Υἱὸς, πὺ εἶναι στὸν κόλπο τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἀποκάλυψε.

Ἄλλη μαρτυρία τοῦ προδρόμου Ἰωάννου

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευῖτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; 20 Καὶ ὠμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὠμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμι ἐγὼ ὁ Χριστός. 21 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; Ἡλίας εἶ σύ; Καὶ λέγει· Οὐκ εἰμι. Ὁ προφήτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὐ. 22 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; Ἵνα ἀποκρισιν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς. Τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; 23 Ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνετε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. 24 Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· 25 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε Ἡλίας οὔτε ὁ προφήτης; 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 27 Αὐτὸς ἐστὶν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμι ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. 28 Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου! 30 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὁπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. 31 Καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. 32 Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστῆραν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. 33 Καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 34 Καὶ γὰρ ἐώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

19 Αὕτη ἐπίσης εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅταν ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἱερεῖς καὶ Λευῖτες γὰρ νὰ τὸν ρωτήσουν· «Σὺ ποιὸς εἶσαι;». 20 Ὁμολόγησε δέ, καὶ δὲν ἀρνήθηκε· ναί, ὠμολόγησε, «Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)». 21 Τότε τὸν ρώτησαν· «Τί συμβαίνει λοιπόν; Ὁ Ἡλίας εἶσαι σύ;». Καὶ λέγει· «Δὲν εἶμαι». «Ὁ προφήτης εἶσαι σύ;». Καὶ ἀποκρίθηκε· «Ἦχι». 22 Τοῦ εἶπαν τότε· «Ποιὸς εἶσαι; Λέγε, γὰρ νὰ δώσωμε ἀπόκρισι σ' αὐτούς, πὸ μᾶς ἀπέστειλαν. Τί φρονεῖς γὰρ τὸν ἑαυτό σου;». 23 Εἶπε· «Ἐγὼ εἶμαι φωνὴ ἑνός, πὸ φωνάζει δυνατὰ στὴν ἔρημο, Ἰσιάζετε τὸ δρόμο γὰρ νὰ διαβῇ ὁ Κύριος, ὅπως εἶπε ὁ προφήτης Ἡσαΐας». 24 Ἦταν καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὴν τάξι τῶν Φαρισαίων. 25 Καὶ τὸν ρώτησαν καὶ τοῦ εἶπαν· «Γιατί λοιπόν βαπτίζεις, ἀφοῦ ἐσὺ δὲν εἶσαι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), οὔτε ὁ Ἡλίας, οὔτε ὁ προφήτης;». 26 Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰωάννης λέγοντας· «Ἐγὼ βαπτίζω μὲ νερό. Ὑπάρχει δὲ μετὰξὺ σας κάποιος, τὸν ὁποῖο σεῖς δὲν γνωρίζετε. 27 Αὐτὸς εἶναι, πὸ ἔρχεται μετὰ ἀπὸ μένα καὶ προηγεῖται ἀπὸ μένα. Αὐτοῦ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λουρί ἀπὸ τὸ ὑπόδημά του». 28 Αὐτὰ ἔγιναν στὴ Βηθανία, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ὅπου ὁ Ἰωάννης βάπτιζε.

Ὁ ἀμνὸς καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ

29 Τὴν ἐπομένη ἡμέρα βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν καὶ λέγει· «Νὰ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, πὸ σηκώνει τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου! 30 Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, γὰρ τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶπα· Μετὰ ἀπὸ μένα ἔρχεται ἕνας ἄνδρας, ὁ ὁποῖος προηγεῖται ἀπὸ μένα, διότι ὑπῆρχε πρωτύτερα ἀπὸ μένα. 31 Καὶ ἐγὼ δὲν τὸν γνώριζα. Ἀλλὰ γὰρ νὰ γίνῃ γνωστὸς στὸν Ἰσραήλ, γι' αὐτὸ ἐγὼ ἦλθα καὶ βαπτίζω μὲ νερό». 32 Ἐπίσης ἔδωσε μαρτυρία ὁ Ἰωάννης λέγοντας· «Εἶδα τὸ Πνεῦμα νὰ κατεβαίνῃ σὰν περιστέρι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, καὶ ἔμεινε ἐπάνω του. 33 Ναί, ἐγὼ δὲν τὸν γνώριζα, ἀλλ' ἐκεῖνος, πὸ μὲ ἔστειλε νὰ βαπτίζω μὲ νερό, ἐκεῖνος μοῦ εἶπε· Αὐτός, στὸν ὁποῖο θὰ ἴδῃς τὸ Πνεῦμα νὰ κατεβαίνῃ καὶ νὰ μένη ἐπάνω του, αὐτὸς εἶναι πὸ βαπτίζει μὲ Πνεῦμα Ἁγίον. 34 Καὶ ἐγὼ εἶδα, καὶ ἔδωσα μαρτυρία, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, 36 καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ! 37 Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. 38 Στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· 39 Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί· ὃ λέγεται ἐρμηνευόμενον Διδάσκαλε· ποῦ μένεις; 40 Λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. Ἦλθον οὖν καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. 41 Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. 42 Εὐρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν! Ὁ ἐστὶ μεθερμηνευόμενος Χριστός· 43 καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὐρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. 45 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. 46 Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁν ἔγραψε Μωυσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. 47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. 48 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. 49 Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. 50 Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 51 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι, εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων ὄψει. 52 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῆτα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀνδρέας ὁ πρωτόκλητος καὶ Σίμων Πέτρος ὁ ἀδελφὸς του

35 Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἦταν πάλι ἐκεῖ ὁ Ἰωάννης καὶ δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του. 36 Καὶ καθὼς εἶδε τὸν Ἰησοῦ νὰ περιπατῆ, λέγει· «Νὰ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ!». 37 Καὶ ἄκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ τὸ λόγο του καὶ ἀκολούθησαν τὸν Ἰησοῦ. 38 Στρέφοντας δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ βλέποντας αὐτοὺς ν' ἀκολουθοῦν, τοὺς λέγει· 39 «Τί ζητεῖτε;». Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν· «Ῥαββί, – ποῦ μεταφράζεται Διδάσκαλε –, ποῦ μένεις;». 40 Τοὺς λέγει· «Ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε». Ἦλθαν δὲ καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ ἔμειναν μαζί του τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Ἦταν ὥρα τέσσερες περίπου τὸ ἀπόγευμα. 41 Ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο, ποῦ ἄκουσαν ἀπὸ τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν ἀκολούθησαν (τὸν Ἰησοῦ), ἦταν ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου. 42 Αὐτὸς βρίσκει πρῶτα τὸν ἀδελφὸ του Σίμωνα καὶ τοῦ λέγει· «Βρήκαμε τὸ Μεσσία!». Αὐτὸ (τὸ ὄνομα Μεσσίας) μεταφραζόμενο σημαίνει Χριστός. 43 Τὸν ὠδήγησε δὲ στὸν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς τὸν κοίταξε καλὰ καὶ εἶπε· «Σὺ εἶσαι ὁ Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, σὺ θὰ ὀνομασθῆς Κηφᾶς». Αὐτὸ (τὸ ὄνομα Κηφᾶς) μεταφράζεται Πέτρος.

Φίλιππος καὶ Ναθαναήλ

44 Τὴν ἐπομένη ἡμέρα ἀποφάσισε ὁ Ἰησοῦς νὰ πάη στὴ Γαλιλαία. Καὶ βρίσκει τὸ Φίλιππο καὶ τοῦ λέγει· «Ἀκολούθησέ με». 45 Ὁ δὲ Φίλιππος ἦταν ἀπὸ τὴ Βηθσαϊδά, ἀπὸ τὴν πόλι τοῦ Ἀνδρέα καὶ τοῦ Πέτρου. 46 Βρίσκει ὁ Φίλιππος τὸ Ναθαναήλ καὶ τοῦ λέγει· «Αὐτόν, γὰρ τὸν ὅποιον ἔγραψε ὁ Μωυσῆς στὸ νόμο καὶ οἱ προφῆτες, τὸν βρήκαμε. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ». 47 Ἄλλ' ὁ Ναθαναήλ τοῦ εἶπε· «Εἶναι δυνατὸ νὰ προέλθῃ τίποτε καλὸ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ;». Τοῦ λέγει ὁ Φίλιππος· «Ἔλα νὰ ἰδῆς». 48 Εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὸ Ναθαναήλ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει γι' αὐτόν· «Νὰ ἓνας ἀληθινὰ Ἰσραηλῆτης, στὸν ὅποιο δὲν ὑπάρχει δόλος». 49 Τοῦ λέγει ὁ Ναθαναήλ· «Ἀπὸ ποῦ με γνωρίζεις;». Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε· «Προτοῦ νὰ σε φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, σὲ εἶδα νὰ εἶσαι κάτω ἀπὸ τὴ συκιά». 50 Τοῦ λέγει τότε ὁ Ναθαναήλ· «Διδάσκαλε, σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ». 51 Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Διότι σοῦ εἶπα, σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, πιστεύεις; Ἐὰν ἰδῆς μεγαλύτερα ἀπ' αὐτά». 52 Ἐπίσης τοῦ λέγει· «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἐξῆς θὰ βλέπετε τὸν οὐρανὸ ἀνοιχτό, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ν' ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν πρὸς τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου».

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. **2** Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσι. **4** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; Οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. **5** Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅτι ἂν λέγη ὑμῖν, ποιήσατε. **6** Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. **7** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγένεσαν αὐτὰς ἕως ἄνω. **8** Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. Καὶ ἤνεγκαν. **9** Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον – καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διακονοὶ ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ – φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος **10** καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. **11** Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφάνερωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοῦμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. **14** Καὶ εὔρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. **15** Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε, **16** καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. **17** Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.

2 Τὴν τρίτη δὲ ἡμέρα ἐγένετο γάμος στὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦταν ἐκεῖ ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ. **2** Προσκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ στοῦ γάμο. **3** Καὶ ὅταν τελείωσε τὸ κρασί, ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ λέγει· «Κρασί δὲν ἔχουν». **4** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Τί ἀναμειγνύεσαι στίς ὑποθέσεις μου, γυναῖκα; Δὲν ἦλθε ἀκόμη ἡ ὥρα μου». **5** Λέγει ἡ μητέρα τοῦ στοῦ πρόσωπα, ποὺ διακονοῦσαν (στοῦ γάμο): «Ὅτι σὰς πῆ, νὰ τὸ κάνετε». **6** Ἐπὶ ἦσαν δὲ ἐκεῖ ἕξι λίθινες στάμνες, ποὺ ἦταν γιὰ καθαρισμό σύμφωνα με ἔθιμο τῶν Ἰουδαίων, καὶ κάθε μία ἀπ' αὐτὲς χωροῦσε δύο ἢ τρεῖς μετρητὰς (περίπου ἑκατὸ κιλά). **7** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Γεμίσατε τίς στάμνες με νερό». Καὶ τίς γέμισαν ἕως ἐπάνω. **8** Ἐπειτα τοὺς λέγει· «Ἀντλήσατε τώρα καὶ φέρετε στοῦν ἀρχιτραπεζάρη». Καὶ ἔφεραν. **9** Ὅταν δὲ ὁ ἀρχιτραπεζάρης γεύθηκε τὸ νερό, ποὺ εἶχε γίνετο κρασί – καὶ δὲν γνώριζε ἀπὸ ποῦ προέρχεται, ἐνῶ οἱ διακονοῦντες, ποὺ εἶχαν ἀντλήσει τὸ νερό, γνώριζαν – φωνάζει τὸ νυμφίον ὁ ἀρχιτραπεζάρης **10** καὶ τοῦ λέγει· «Κάθε ἄνθρωπος πρῶτα παραθέτει τὸ ἐκλεκτὸ κρασί, καί, ὅταν πιοῦν ἀρκετό, τότε παραθέτει τὸ κατώτερο. Ἀλλὰ σὺ φύλαξες τὸ ἐκλεκτὸ κρασί ἕως τώρα». **11** Αὐτὴ τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων ἔκανε ὁ Ἰησοῦς στὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ φάνερωσε τὴ δύναμί του, καὶ πίστευσαν σ' αὐτὸν οἱ μαθηταὶ του.

Ὁ Ἰησοῦς ὑψώνει φραγέλλιον καὶ ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἀπὸ τὸ ναὸ

12 Μετὰ ἀπ' αὐτὸ κατέβηκε στὴν Καπερναοῦμ αὐτὸς καὶ ἡ μητέρα του καὶ οἱ ἀδελφοὶ του καὶ οἱ μαθηταὶ του καὶ ἔμειναν ἐκεῖ ὄχι πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἦταν κοντὰ τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβηκε ὁ Ἰησοῦς στοῦ Ἱεροσόλυμα. **14** Καὶ βρῆκε στοῦν περίβολο τοῦ ναοῦ τοὺς πωλητὰς βοδιῶν καὶ προβάτων καὶ περιστεριῶν, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς νὰ κάθονται. **15** Καὶ ἀφοῦ ἔκανε μαστίγιον ἀπὸ σχοινιά, ἔδιωξε ὅλους ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰ βόδια, καὶ σκόρπισε τὰ νομίσματα τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ ἀνέτρεψε τὰ τραπέζια, **16** καὶ στοὺς πωλητὰς τῶν περιστεριῶν εἶπε· «Πάρτε αὐτὰ ἀπ' ἐδῶ. Μὴ κάνετε τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου ἐμπορικὸ κατάστημα». **17** Θυμήθηκαν δὲ οἱ μαθηταὶ του, ὅτι εἶναι γραμμένο, Ὁ ζῆλος γιὰ τὸν οἶκον σου θὰ με καταφάγη.

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε, καὶ ἐπίστευσαν τῇ Γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ Πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, 25 καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. 2 Οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. 3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 4 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέροντων; Μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστὶ, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος πνεῦμά ἐστι. 7 Μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι, δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. 8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ γιὰ θανάτῳ καὶ αὐτοανάστασί του

18 Ἐλαβαν τότε τὸ λόγο οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τοῦ εἶπαν· «Τί σημεῖο (θαῦμα) μπορεῖς νὰ μᾶς δείξης γιὰ τὸ ὅτι κάνεις αὐτά;». 19 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε· «Γκρεμίσετε αὐτὸ τὸ ναό, καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θ' ἀνεγείρω αὐτόν». 20 Ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι εἶπαν· «Σὲ σαράντα καὶ ἕξι ἔτη οἰκοδομήθηκε αὐτὸς ὁ ναός, καὶ σὺ θὰ τὸν ἀνεγείρης σὲ τρεῖς ἡμέρες;». 21 Ἐκεῖνος ὅμως μιλοῦσε γιὰ τὸ ναὸ τοῦ σώματός του (ναὸ δηλαδὴ ὠνόμαζε τὸ σῶμα του ὡς κατοικητήριον τῆς Θεότητος). 22 Ὅταν δὲ ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, θυμήθηκαν οἱ μαθηταὶ του, ὅτι ἔλεγε αὐτό, καὶ πίστευσαν στὴ Γραφὴ καὶ στὸ λόγο, ποῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς.

Πολλοὶ πίστευαν, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐμπιστευόταν σ' αὐτούς

23 Ὅταν δὲ ἦταν στὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, πολλοὶ πίστευσαν στὸ ὄνομά του βλέποντας τὰ θαύματα, ποῦ ἔκανε. 24 Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν πλευρὰ του δὲν ἐμπιστευόταν τὸν ἑαυτό του σ' αὐτούς, διότι αὐτὸς γνώριζε τοὺς πάντας. 25 Ἐπίσης γι' αὐτὸ δὲν χρειάζόταν νὰ τοῦ δώσῃ κανεὶς πληροφορίες γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἴδιος δηλαδὴ γνώριζε τί ἦταν μέσα στὸν ἄνθρωπο.

Διάλογος Ἰησοῦ καὶ Νικοδήμου περὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως

3 Ἦταν δὲ κάποιος ἄνθρωπος ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, Νικόδημος ὀνομαζόμενος, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. 2 Αὐτὸς ἦλθε πρὸς αὐτὸν τῆ νύκτα καὶ τοῦ εἶπε· «Διδάσκαλε, εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἦλθες ὡς διδάσκαλος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ κάνῃ αὐτὰ τὰ θαύματα, ποῦ κάνεις ἐσύ, ἐὰν δὲν εἶναι ὁ Θεὸς μαζί του». 3 Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ἐὰν κανεὶς δὲν γεννηθῇ πάλι, δὲν δύναται νὰ ἰδῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». 4 Τοῦ λέγει ὁ Νικόδημος· «Πῶς δύναται ἓνας ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ, ὅταν εἶναι γέρον; Μήπως δύναται νὰ μπῆ γιὰ δεύτερη φορὰ στὴν κοιλία τῆς μάνας του καὶ νὰ γεννηθῇ;». 5 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ἐὰν κανεὶς δὲν γεννηθῇ ἀπὸ νερὸ καὶ Πνεῦμα, δὲν δύναται νὰ μπῆ στὴ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6 Τὸ γεννημένο ἀπὸ τὴν σὰρκα εἶναι σὰρκα (σαρικό), ἐνῶ τὸ γεννημένο ἀπὸ τὸ Πνεῦμα εἶναι πνεῦμα (πνευματικό). 7 Μὴν ἀπορήσης, διότι σοῦ εἶπα, “εἶναι ἀνάγκη ἔσεῖς νὰ γεννηθῆτε πάλι”. 8 Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ ἀκούεις τὸν ἤχο του, ἀλλὰ δὲν ξέρεις ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ ποῦ πηγαίνει. Ἔτσι συμβαίνει μὲ καθένα, ποῦ γεννᾶται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα».

9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; 13 Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14 Καὶ καθὼς Μωυσῆς ὑψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. 16 Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. 17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 19 Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. 20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 21 ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. 24 Οὕτω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. 25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος

9 Τοῦ εἶπε τότε ὁ Νικόδημος· «Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ γίνουν αὐτά;». 10 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε· «Σὺ εἶσαι ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ δὲν γνωρίζεις αὐτά; 11 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅτι διδάσκουμε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο γνωρίζουμε, καὶ μαρτυροῦμε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο εἶδαμε, ἀλλὰ τὴ μαρτυρία μας δὲν δέχεσθε. 12 Ἄν σᾶς εἶπα τὰ ἐπίγεια καὶ δὲν πιστεύετε, πῶς θὰ πιστεύσετε, ἂν σᾶς πῶ τὰ ἐπουράνια; 13 Καὶ (γιὰ νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ σᾶς πῇ τὰ ἐπουράνια) κανεὶς δὲν ἀνέβηκε στὸν οὐρανό, παρὰ ἐκεῖνος, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος (συγχρόνως) εἶναι στὸν οὐρανό.

14 Ὅπως δὲ ὁ Μωυσῆς στὴν ἔρημο ὑψωσε τὸν ὄφι, ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ ὑψωθῇ, 15 ὥστε καθέννας, ποὺ πιστεύει σ' αὐτόν, νὰ μὴ πεθάνῃ (πνευματικά), ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴ αἰώνια. 16 Ναί! Τόσο ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱό του τὸν μονογενῆ ἔδωσε γιὰ θυσία, ὥστε καθέννας, ποὺ πιστεύει σ' αὐτόν, νὰ μὴ πεθάνῃ (πνευματικά), ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴ αἰώνια. 17 Ναί! Δὲν ἀπέστειλε ὁ Θεὸς τὸν Υἱό του στὸν κόσμον γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν κόσμον, ἀλλὰ γιὰ νὰ σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὅποιος πιστεύει σ' αὐτόν, δὲν τιμωρεῖται, ἐνῶ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν πιστεύει, ἤδη ἔχει τιμωρηθῆ, διότι δὲν ἔχει πιστεύσει στὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 19 Αὕτη δὲ εἶναι ἡ τιμωρία, ὅτι δηλαδὴ τὸ φῶς ἔχει ἔλθει στὸν κόσμον, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἀγάπησαν τὸ σκότος παρὰ τὸ φῶς, διότι τὰ ἔργα τους ἦταν πονηρὰ. 20 Καθέννας δέ, ποὺ πράττει τὰ φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, γιὰ νὰ μὴ φανερωθῶν τὰ ἔργα του. 21 Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, ποὺ κάνει τὸ καλό, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, γιὰ νὰ φανερωθῶν τὰ ἔργα του, ὅτι ἔχουν γίνει συμφῶνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ».

Ὁ Χριστὸς νυμφίος, ὁ βαπτιστὴς Ἰωάννης φίλος τοῦ νυμφίου

22 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ἦλθε ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ του στὴν ὑπαιθρο τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἔμενε ἐκεῖ μαζί τους καὶ βάπτιζε. 23 Βάπτιζε δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης στὴν Αἰνῶν πλησίον τοῦ Σαλείμ, διότι ἐκεῖ ἦταν πολλὰ νερά, καὶ ἔρχονταν καὶ βαπτίζονταν. 24 Ἄς σημειωθῇ, ὅτι ὁ Ἰωάννης δὲν εἶχε ἀκόμη ριφθῇ στὴ φυλακὴ. 25 Ἐγίνε δὲ συζήτησι μετὰξὺ μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου καὶ κάποιου Ἰουδαίου γιὰ τὸν καθαρισμό. 26 Καὶ ἦλθαν στὸν Ἰωάννη καὶ τοῦ εἶπαν· «Διδάσκαλε! Αὐτός, ποὺ ἦταν μαζί σου πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, γιὰ τὸν ὁποῖο σὺ ἔδωσες μαρτυρία, κοίταξε, αὐτὸς τώρα βαπτίζει καὶ ὅλοι πηγαίνουν πρὸς αὐτόν». 27 Εἶπε τότε ὁ

λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. **28** Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμι ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμι ἔμπροσθεν ἐκείνου. **29** Ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστηκώς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾶ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. **30** Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστὶ, **32** καὶ ὁ ἐώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. **33** Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθῆς ἐστίν. **34** Ὁν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ. Οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. **35** Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **36** Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης **2** –καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ– **3** ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **4** Ἐδεῖ δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. **5** Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **6** Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὡρα ἦν ὥσει ἕκτη.

7 Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. **8** Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. **9** Λέγει οὖν

Ἰωάννης· «Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ τίποτε, ἐὰν δὲν τοῦ ἔχη δοθῆ ἀπ' τὸ Θεό. **28** Σεῖς οἱ ἴδιοι βεβαιώνετε γιὰ μένα, ὅτι εἶπα· “Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ἀλλ' ἀπλῶς εἶμαι ἀπεσταλμένος πρὶν ἀπὸ ἐκεῖνον”. **29** Ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει τὴ νύμφη, εἶναι νυμφίος. Ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ὁποῖος παραστέκεται καὶ τὸν ἀκούει, πολὺ χαίρει γιὰ τὴ φωνὴ τοῦ νυμφίου. Αὕτῃ δὲ ἡ χαρὰ μου ἔχει ὁλοκληρωθῆ. **30** Ἐκεῖνος εἶναι πρέπον νὰ αὐξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώμαι».

«Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν»

31 «Ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ εἶναι ἀνώτερος ὅλων. Ὁ προερχόμενος ἀπὸ τῆ γῆ εἶναι γήινος, καὶ ὡς γήινος ὁμιλεῖ. Ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ εἶναι ἀνώτερος ὅλων, **32** καὶ αὐτὸ ποὺ εἶδε καὶ ἄκουσε, αὐτὸ μαρτυρεῖ, ἀλλὰ τὴ μαρτυρία του δὲν δέχεται κανεὶς. **33** Ὅποιος δέχθηκε τὴ μαρτυρία του παραδέχθηκε, ὅτι ὁ Θεὸς λέγει τὴν ἀλήθεια. **34** Διότι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν ὁ Θεός, κηρύττει τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Δὲν δίνει δὲ μὲ μέτρο ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα (στὸν Υἱό). **35** Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸ καὶ ἔδωσε στὸ χέρι του τὰ πάντα. **36** Ὅποιος πιστεύει στὸν Υἱό, ἔχει ζωὴ αἰώνια. Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, ποὺ ἀπιστεῖ στὸν Υἱό, δὲν θὰ ἰδῆ ζωὴ, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω του».

Ὁ Ἰησοῦς στὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ

4 Ὅταν δὲ ἔμαθε ὁ Κύριος, ὅτι ἄκουσαν οἱ Φαρισαῖοι, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀποκτᾷ καὶ βαπτίζει περισσοτέρους μαθητὰς παρὰ ὁ Ἰωάννης, **2** – ἂν καὶ δὲν βάπτιζε ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ του –, **3** ἄφησε τὴν Ἰουδαία καὶ ἀναχώρησε πάλι γιὰ τὴ Γαλιλαία. **4** Ἐπρόκειτο δὲ νὰ περάσῃ διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας. **5** Ἔτσι φθάνει σὲ μιὰ πόλι τῆς Σαμαρείας ὀνομαζομένη Συχάρ, ποὺ ἦταν πλησίον τοῦ ἀγροκτήματος, ποὺ ἔδωσε ὁ Ἰακώβ στὸν υἱὸ του Ἰωσήφ. **6** Ἦταν δὲ ἐκεῖ ἓνα πηγάδι τοῦ Ἰακώβ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, κουρασμένος ἀπ' τὴν ὁδοιπορία, κάθησε ὅπως ἦταν, ἀπλά, κοντὰ στὸ πηγάδι. Ἦταν ὥρα δώδεκα περίπου τὸ μεσημέρι.

Ὁ Ἰησοῦς διαλέγεται μὲ τὴ Σαμαρείτιδα γιὰ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν

7 Ἐρχεται κάποια γυναῖκα Σαμαρεῖτις γιὰ ν' ἀντλήσῃ νερό. Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Δός μοι νὰ πιῶ». **8** Ἄς σημειωθῆ, ὅτι οἱ μαθηταὶ του εἶχαν πάει στὴν πόλι, γιὰ ν' ἀγοράσωσι τροφίμα. **9** Τοῦ λέγει δὲ ἡ γυ-

αὐτῷ ἢ γυνὴ ἢ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὐσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. **10** Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν. **11** Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; **12** Μὴ σὺ μεῖζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπινε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; **13** Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· **14** ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. **15** Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθέ ἐνθάδε. **17** Ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· **18** πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας.

19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σὺ. **20** Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. **21** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πιστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρὶ. **22** Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. **23** Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. **24** Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. **25** Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὃ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος,

ναῖκα ἢ Σαμαρεῖτις· «Πῶς σὺ, ἐνῷ εἶσαι Ἰουδαῖος, ζητεῖς νὰ πιῆς ἀπὸ μένα, ἢ ὅποια εἶμαι γυναῖκα Σαμαρεῖτις;». Ἄς σημειωθῆ, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἔχουν σχέσεις μὲ τοὺς Σαμαρεῖτες. **10** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε· «Ἄν ἤξερες τὴν δωρεὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ποιὸς εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος σοὺ λέγει, “Δός μοι νὰ πιῶ”, σὺ θὰ ζητοῦσες ἀπ' αὐτόν, καὶ θὰ σοῦ ἔδινε νερὸ ζωντανό». **11** Τοῦ λέγει ἡ γυναῖκα· «Κύριε, οὔτε δοχεῖο ἔχεις γιὰ ν' ἀντλήσης, καὶ τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν ἔχεις τὸ νερὸ τὸ ζωντανό; **12** Μήπως σὺ εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πατέρα μας τὸν Ἰακώβ, ὁ ὁποῖος ἔδωσε σ' ἐμᾶς τὸ πηγάδι, καὶ αὐτὸς ἀπ' αὐτὸ ἔπινε καὶ τὰ παιδιὰ του καὶ τὰ ζῶα του;». **13** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε· «Καθένας, ποὺ πίνει ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτό, θὰ διψήσει πάλι. **14** Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ θὰ πιῇ ἀπὸ τὸ νερό, ποὺ θὰ τοῦ δώσω ἐγώ, δὲν θὰ διψήσει ποτέ, μάλιστα τὸ νερό, ποὺ θὰ τοῦ δώσω, θὰ γίνῃ μέσα του πηγὴ νεροῦ, ποὺ θ' ἀναπηδᾷ γιὰ νὰ παρέχῃ ζωὴ αἰώνια». **15** Τοῦ λέγει ἡ γυναῖκα· «Κύριε, δός μοι αὐτὸ τὸ νερό, γιὰ νὰ μὴ διψῶ, μήτε νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ».

Ὁ Ἰησοῦς ἀποκαλύπτει μυστικὰ τῆς Σαμαρεῖτιδος

16 Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Πήγαινε φώναξε τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλα ἐδῶ». **17** Εἶπε τότε ἡ γυναῖκα· «Δὲν ἔχω ἄνδρα». Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Καλὰ εἶπες, “Δὲν ἔχω ἄνδρα”. **18** Διότι εἶχες πέντε ἄνδρες, καὶ αὐτός, ποὺ ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἄνδρας σου. Σ' αὐτὸ εἶπες ἀλήθεια».

«Πνεῦμα ὁ Θεός... καὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν»

19 Τοῦ λέγει ἡ γυναῖκα· «Κύριε, βλέπω, ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης. **20** Οἱ πατέρες μας λάτρευαν τὸ Θεὸ σ' αὐτὸ τὸ ὄρος, ἐνῷ σεῖς λέγετε, ὅτι στὰ Ἱεροσόλυμα εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ γίνῃται ἡ λατρεία». **21** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Γυναῖκα, πιστευσέ με, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ποὺ οὔτε σ' αὐτὸ τὸ ὄρος, οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα θὰ λατρεύετε τὸν Πατέρα. **22** Σεῖς (οἱ Σαμαρεῖτες) λατρεύετε αὐτὸ ποὺ δὲν ξέρετε, ἐμεῖς (οἱ Ἰουδαῖοι) λατρεύουμε αὐτὸ ποὺ ξέρουμε, γι' αὐτὸ ἡ σωτηρία προέρχεται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. **23** Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη ἦλθε, ὅποτε οἱ ἀληθινοὶ λάτρες θὰ λατρεύουν τὸν Πατέρα πνευματικὰ καὶ ἀληθινά. Ἄλλωστε ὁ Πατέρας ἔτσι θέλει νὰ εἶναι οἱ λάτρες του. **24** Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα, καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ τὸν λατρεύουν, πρέπει νὰ τὸν λατρεύουν πνευματικὰ καὶ ἀληθινά». **25** Τοῦ λέγει ἡ γυναῖκα· «Γνωρίζω, ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, – ποὺ μεταφράζεται Χριστός – ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος,

ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. **26** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; **28** Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἢ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· **29** Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; **30** Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31 Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ῥαββί, φάγε. **32** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἢ ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. **33** Ἐλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μὴ τις ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; **34** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. **35** Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδου λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. **36** Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρη καὶ ὁ θερίζων. **37** Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. **38** Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.

39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. **40** Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. **41** Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, **42** τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

θὰ μᾶς τὰ εἰπῆ ὅλα». **26** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Ἐγὼ εἰμαι (ὁ Μεσσίας), ὁ ὁποῖος ὁμιλῶ μαζί σου».

Ἡ Σαμαρεῖτις ἀρχίζει ἱεραποστολικὸ ἔργο

27 Αὐτὴ δὲ τῇ στιγμῇ ἦλθον οἱ μαθηταὶ του καὶ ἐξεπλάγησαν, διότι μιλοῦσε με γυναῖκα. Κανείς ὅμως δὲν εἶπε, «Τί θέλεις;» ἢ «Γιατί ὁμιλεῖς μαζί της;». **28** Ἀφῆσε τότε τὴ στάμνα της ἢ γυναῖκα καὶ πῆγε στὴν πόλι καὶ λέγει στοὺς ἀνθρώπους· **29** «Ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε ἕνα ἄνθρωπο, πὸ μού εἶπε ὅλα ὅσα ἔκανα. Μήπως αὐτός εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας);». **30** Βγῆκαν τότε ἀπὸ τὴν πόλι καὶ ἔρχονταν πρὸς αὐτόν.

«Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με»

31 Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ οἱ μαθηταὶ τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας· «Διδάσκαλε, φάγε». **32** Ἀλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε· «Ἐγὼ ἔχω φαγητὸ νὰ φάγω, τὸ ὁποῖο σεῖς δὲν ξέρετε». **33** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἔλεγαν μεταξὺ τους· «Μήπως τοῦ ἔφερε κανείς νὰ φάγη;». **34** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Δικό μου φαγητὸ εἶναι νὰ κάνω τὸ θέλημα ἐκείνου πὸ μὲ ἔστειλε, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργο του. **35** Ἐσεῖς δὲν λέγετε, ὅτι τέσσερες μῆνες ὑπολείπονται ἀκόμη καὶ ὁ θερισμὸς φθάνει; Ἴδου λέγω σ' ἐσᾶς, σηκώσετε τὰ μάτια σας καὶ κοιτάξετε τὰ χωράφια, ὅτι ἤδη εἶναι λευκὰ γιὰ θερισμό. **36** Καὶ ὁ θεριστὴς λαμβάνει μισθό, καὶ συνάζει καρπὸ γιὰ ζωὴ αἰώνια, ὥστε καὶ ὁ σπορεὺς καὶ ὁ θεριστὴς νὰ χαίρουν μαζί. **37** Ἐδῶ δὲ ἐφαρμόζεται ἡ ἀληθινὴ παροιμία, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπορεὺς καὶ ἄλλος ὁ θεριστὴς. **38** Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζετε ἐκεῖνο, γιὰ τὸ ὁποῖο σεῖς δὲν κοπιάσατε. Ἄλλοι κοπίασαν, καὶ σεῖς δρέπετε τὸν καρπὸ τοῦ κόπου τους».

Πίστι καὶ ὁμολογία πολλῶν Σαμαρειτῶν

39 Ἀπὸ τὴν πόλι δὲ ἐκείνη πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Σαμαρεῖτες πίστευσαν σ' αὐτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου τῆς γυναικας, ἢ ὁποία βεβαίωνε· «Μού εἶπε ὅλα ὅσα ἔκανα». **40** Ὄταν δὲ οἱ Σαμαρεῖτες ἦλθον πρὸς αὐτόν, τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνη μαζί τους. Καὶ ἔμεινε ἐκεῖ δύο ἡμέρες. **41** Καὶ πολὺ περισσότεροι πίστευσαν ἀπὸ τὸ λόγο του, **42** καὶ στὴ γυναῖκα ἔλεγαν· «Ἡ πίστι μας δὲν στηρίζεται πλέον στὰ δικά σου λόγια. Διότι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἔχουμε ἀκούσει καὶ πεισθῆ, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)».

«Προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει»

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 44 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

46 Ἦλθεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένης ἐν Καπερναούμ. 47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῆ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἡμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ σημεία καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 49 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. 50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱὸς σου ζῆ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. 51 Ἦδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δούλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς σου ζῆ. 52 Ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ἣ κομψότερον ἔσχε. Καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι χθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. 53 Ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ἣ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῆ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54 Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. 2 Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. 3 Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. 4 Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινε ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς

43 Μετὰ δὲ ἀπὸ τῆς δύο ἡμέρας ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ (ὁ Ἰησοῦς) καὶ πῆγε εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 44 Ἄλλ' ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς βεβαίωσε, ὅτι προφήτης ἐστὶν πατρίδα του δὲν τιμᾶται. 45 Ἄλλ' ὅταν ἔφθασε εἰς τὴν Γαλιλαίαν (εἰς τὴν ἀρχὴν δηλαδὴ τῆς ἐπισκέψεώς του), τὸν δέχθησαν οἱ Γαλιλαῖοι, ἐπειδὴ εἶχαν ἰδεῖ ὅλα, ὅσα ἔκανε ἐν Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτή. Διότι καὶ αὐτοὶ πῆγαν εἰς τὴν ἑορτή.

Ἡ θεραπεία τοῦ υἱοῦ ἐνὸς αὐλικοῦ

46 Ἦλθε δὲ πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου μετέβαλε τὸ νερὸ σὲ κρασί. Καὶ ἦταν κάποιος αὐλικός, τοῦ ὁποῦ ὁ υἱὸς ἦταν ἀσθενὴς εἰς τὴν Καπερναούμ. 47 Αὐτός, ὅταν ἄκουσε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶχε ἔλθει ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, πῆγε εἰς αὐτόν καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ καταβῆ καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν υἱόν του, διότι κινδύνευε νὰ πεθάνῃ. 48 Τοῦ εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· «Ἐὰν δὲν ἴδῃτε σημεῖα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα, δὲν θὰ πιστεύσετε». 49 Τοῦ λέγει ὁ αὐλικός· «Κύριε, κατέβη προτοῦ πεθάνῃ τὸ παιδάκι μου». 50 Ὁ Ἰησοῦς τότε τοῦ λέγει· «Πήγαινε· ὁ υἱός σου εἶναι καλά». Καὶ πίστευσε ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον, πού τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔφυγε. 51 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς βρισκόταν ἀκόμη εἰς τὸν δρόμον καταβαίνοντας, τὸν συνάντησαν οἱ δούλοι του καὶ τοῦ ἀνήγγειλαν· «Τὸ παιδί σου εἶναι καλά». 52 Τοῦ ρώτησε τότε νὰ πληροφορηθῆ τὴν ὥραν, πού πῆρε μεταβολὴ πρὸς τὸ καλλίτερον. Καὶ τοῦ εἶπαν· «Χθὲς ὥρα μία τὸ μεσημέρι τὸν ἄφησε ὁ πυρετός». 53 Κατάλαβε τότε ὁ πατέρας, ὅτι αὐτὸ συνέβη ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, πού ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε, «Ὁ υἱός σου εἶναι καλά». Καὶ πίστευσε αὐτὸς καὶ ὅλο τὸ σπίτι του. 54 Αὐτὸ πάλιν ὡς δεύτερον σημεῖο (θαῦμα) ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, ὅταν ἦλθε ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

Βηθεσδά, ἡ θαυματουργὸς δεξαμενὴ

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. 2 Ἐστὶ δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ πύλῃ δεξαμενὴ μετὰ πέντε στοὰς, ἡ ὁποία ἐβραϊστὶ ἀκριβέστερα ἐστὶν ἀραμαϊκῶς ἐπὶ τῇ Βηθεσδά. 3 Σ' αὐτὲς (τὶς στοὰς) ἦταν κάτω ἕνα μεγάλο πλῆθος ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς, τυφλοὺς, κουτσούς, παραλύτους, πού περίμεναν τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος. 4 Διότι ἄγγελος κατὰ καιρὸν κατέβαινε εἰς τὴν δεξαμενὴν, καὶ ταράσσετο τὸ νερὸ.

μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς ἐγένετο ᾧ δὴποτε κατείχετο νοσήματι.

5 Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. 6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; 7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. 8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 9 Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

10 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράβαττον. 11 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 12 Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; 13 Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.

14 Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοί τι γένηται. 15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ.

16 Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτουν αὐτόν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν Σαββάτῳ. 17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐργάζομαι. 18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυνε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.

Ἐκεῖνος δέ, πού ἔμπαινε σ' αὐτὴν πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ νεροῦ, γινόταν ὑγιῆς ἀπ' ὁποιοδήποτε νόσημα καὶ ἂν κατεχόταν.

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει παράλυτο ἐπὶ τριανταοκτὼ ἔτη

5 Ἦταν δὲ ἐκεῖ κάποιος ἄνθρωπος, πού ἦταν ἀσθενὴς τριανταοκτὼ ἔτη. 6 Βλέποντας αὐτόν ὁ Ἰησοῦς κατάκοιτο, καὶ γνωρίζοντας, ὅτι γὰρ πολὺ ἤδη χρόνος ἦταν σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι, τοῦ λέγει· «Θέλεις νὰ γίνῃς ὑγιῆς;». 7 Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἀσθενής· «Κύριε, δὲν ἔχω ἄνθρωπο γὰρ νὰ μὲ κατεβάσῃ στὴ δεξαμενὴ, ὅταν τὸ νερὸ ταραχθῇ. Ἔτσι, ἐνῶ προσπαθῶ νὰ κατεβῶ ἐγώ, προλαμβάνει καὶ κατεβαίνει ἄλλος». 8 Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Σήκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περιπάτει». 9 Καὶ ἀμέσως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ περιπατοῦσε. Ἦταν δὲ Σάββατο ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄρσι κρεββατιοῦ τὸ Σάββατο!

10 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔλεγαν στὸν θεραπευμένο· «Εἶναι Σάββατο. Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σηκώσῃς τὸ κρεβάτι». 11 Τοὺς εἶπε· «Ἐκεῖνος, πού μὲ ἔκανε ὑγιῆ, ἐκεῖνος μοῦ εἶπε, “Πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περιπάτει”». 12 Τὸν ρώτησαν τότε· «Ποιὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού σοῦ εἶπε, “Πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περιπάτει”;». 13 Ἄλλ' ὁ θεραπευμένος δὲν ἤξερε ποιὸς εἶναι, διότι ὁ Ἰησοῦς διέφυγε ἀπαρατήρητος λόγῳ τοῦ πλήθους, πού ἦταν ἐκεῖ.

14 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς τὸν βρῆκε στὸ ναὸ καὶ τοῦ εἶπε· «Κοίταξε, ἔγινες καλά. Νὰ μὴν ἀμαρτάνῃς πλέον, γὰρ νὰ μὴ σοῦ συμβῇ τίποτε χειρότερο». 15 Πῆγε ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε στοὺς Ἰουδαίους, ὅτι αὐτός, πού τὸν ἔκανε ὑγιῆ, εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

Ἐπικρίσεις κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπαντήσεις τοῦ Ἰησοῦ

16 Γι' αὐτὸ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καταδίωκαν τὸν Ἰησοῦ καὶ ζητοῦσαν νὰ τὸν θανατώσουν, διότι ἔκανε αὐτὰ τὰ ἔργα τὸ Σάββατο. 17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Ὁ Πατέρας μου ἕως τώρα ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐργάζομαι». 18 Ἀλλὰ γι' αὐτὸ οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦσαν περισσότερο νὰ τὸν θανατώσουν, διότι, ὅχι μόνον καταργοῦσε (δῆθεν) τὸ Σάββατο, ἀλλὰ καὶ ἔλεγε ἰδικό του Πατέρα τὸ Θεό, κάνοντας τὸν ἑαυτό του ἴσο μὲ τὸ Θεό.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μὴ τι βλέπη τὸν Πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. 20 Ὁ γὰρ Πατήρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.

21 Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ.

22 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. 25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. 26 Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ Υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ.

27 Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. 28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἧ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, 29 καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. 30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἄπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. 32 Ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 Ὑμεῖς

19 Ἀπαντώντας δὲ στίς ἐπικρίσεις ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ κάνη ἄφ' ἑαυτοῦ τίποτε, ἐὰν δὲν βλέπη τὸν Πατέρα νὰ κάνη. Ἄλλ' αὐτά, πὸν κάνει ἐκεῖνος, αὐτὰ ἐπίσης κάνει καὶ ὁ Υἱός. 20 Διότι ὁ Πατέρας ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν καὶ τοῦ δείχνει ὅλα, ὅσα αὐτὸς κάνει, καὶ θὰ τοῦ δείξη ἔργα μεγαλύτερα ἀπ' αὐτά, γιὰ νὰ ἐκπλήττεσθε ἐσεῖς».

Ὁ Υἱὸς νεκρεγέρτης πνευματικῶς καὶ σωματικῶς, καὶ κριτής

21 «Ὅπως δὲ ὁ Πατέρας ἀνασταίνει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς ἐκείνους, πὸν θέλει, ζωοποιεῖ.

22 Ἐπίσης ὁ Πατέρας δὲν κρίνει κανένα, ἀλλ' ὅλη τὴν κρίσι ἔχει δώσει στὸν Υἱό, 23 γιὰ νὰ τιμοῦν ὅλοι τὸν Υἱό, καθὼς τιμοῦν τὸν Πατέρα. Ἐκεῖνος, πὸν δὲν τιμᾷ τὸν Υἱό, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα πὸν ἔστειλε.

24 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἐκεῖνος πὸν ἀκούει τὸ λόγο μου καὶ πιστεῦει σ' ἐκεῖνον πὸν με ἔστειλε, ἔχει ζωὴ αἰώνια, καὶ δὲν θὰ περάσῃ ἀπὸ κρίσι, ἀλλ' ἔχει μεταβῆ ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωὴ. 25 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ τώρα εἶναι, ὅποτε οἱ νεκροὶ (πνευματικὰ) θ' ἀκούσουν τὴ φωνὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτοί, πὸν θὰ ὑπακούσουν, θ' ἀναστηθοῦν (πνευματικὰ). 26 Διότι, ὅπως ὁ Πατέρας ἔχει ζωὴ μέσα του, ἔτσι καὶ στὸν Υἱὸ ἔδωσε νὰ ἔχη ζωὴ μέσα του (καὶ νὰ μεταδίδῃ στοὺς πιστούς).

27 Ἐπίσης τοῦ ἔδωσε ἐξουσία καὶ νὰ δικάζῃ, διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου (Μεσσίας). 28 Μὴν ἐκπλήττεσθε γι' αὐτό. Ὅπως δὲ ἔρχεται ὥρα, πὸν ὅλοι, ὅσοι θὰ βρίσκωνται στὰ μνήματα, θ' ἀκούσουν τὴ φωνὴ του, 29 καὶ θὰ βγοῦν ἀπὸ τὰ μνήματα με ἀνάστασι γιὰ ζωὴ ὅσοι ἔπραξαν τὰ ἀγαθὰ, καὶ με ἀνάστασι γιὰ καταδίκη ὅσοι ἔπραξαν τὰ φαῦλα. 30 Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ πράττω τίποτε ἄφ' ἑαυτοῦ. Καθὼς ἀκούω (ἀπὸ τὸν Πατέρα) κρίνω, καὶ ἔτσι ἡ δική μου κρίσι εἶναι δικαία (ὀρθή, ἀληθής), ἀφοῦ (με τὸ νὰ μὴ πράττω καὶ νὰ μὴ κρίνω ἄφ' ἑαυτοῦ) δὲν ζητῶ τὴ δική μου δόξα, ἀλλὰ τὴ δόξα τοῦ Πατέρα, ὁ ὁποῖος με ἀπέστειλε».

Μαρτυρίες γιὰ τὸν Ἰησοῦ

31 «Ἐὰν ἐγὼ (ὡς ἀνθρώπος) δίνω μαρτυρία γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἡ μαρτυρία μου δὲν ἰσχύει (ὡς αὐτομαρτυρία ἀνθρώπου δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν). 32 Εἶναι ἄλλος, πὸν μαρτυρεῖ γιὰ μένα. Καὶ ἔχω τὴ συνείδησι, ὅτι ἡ μαρτυρία, τὴν ὁποία δίνει γιὰ μένα, εἶναι ἀληθής. 33 Σεῖς

ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ·
34 ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. **35** Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. **36** Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ Πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέσταλκε. **37** Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐώρακατε, **38** καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. **39** Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ, **40** καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα ζωὴν ἔχητε. **41** Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· **42** ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43 Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε.

44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε; **45** Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωυσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. **46** Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωυσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **47** Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος· **2** καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐώρουν αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. **3** Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **4** Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. **5** Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φί-

στείλατε ἀπεσταλμένους στὸν Ἰωάννη καὶ ἔδωσε μαρτυρία γιὰ τὴν ἀλήθεια. **34** Ἐγὼ ὅμως δὲν λαμβάνω τὴ μαρτυρία ἀπὸ ἀνθρώπου, ἀλλὰ λέγω αὐτά, γιὰ νὰ σωθῆτε σεῖς. **35** Ἐκεῖνος ἦταν ὁ λύχνος, ποὺ ἔκαιε καὶ φωτίζε. Καὶ σεῖς θελήσατε γιὰ λίγο νὰ χαρῆτε στὸ φῶς του. **36** Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω μαρτυρία μεγαλύτερη ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου. Διότι τὰ ἔργα, ποὺ μοῦ ἀνέθεσε ὁ Πατέρας νὰ ἐκτελέσω, αὐτὰ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐγὼ κάνω, μαρτυροῦν γιὰ μένα, ὅτι με ἀπέστειλε ὁ Πατέρας. **37** Ἐπίσης ὁ Πατέρας, ὁ ὁποῖος με ἀπέστειλε, ὁ ἴδιος ἔδωσε μαρτυρία γιὰ μένα. Οὔτε φωνὴ του ἀκούσατε ποτέ, οὔτε μορφὴ του εἶδατε. **38** Ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος του δὲν κατοικεῖ μέσα σας. Γι' αὐτὸ σ' αὐτόν, ποὺ ἀπέστειλε ἐκεῖνος, σεῖς δὲν πιστεύετε. **39** Ἐρευνᾶτε τὶς Γραφές, διότι σεῖς νομίζετε, ὅτι δι' αὐτῶν θὰ ἔχετε ζωὴ αἰώνια. Καὶ ἐκεῖνες δὲ εἶναι, ποὺ μαρτυροῦν γιὰ μένα, **40** ἀλλὰ δὲν θέλετε νὰ ἔλθετε σὲ μένα γιὰ νὰ ἔχετε ζωὴ. **41** Δόξα ἀπὸ ἀνθρώπους δὲν χρειάζομαι νὰ λάβω. **42** Ἀλλὰ σᾶς ἔχω καταλάβει, ὅτι δὲν ἔχετε μέσα σας τὴ θεία ἀγάπη. **43** Ἐγὼ ἦλθα ἐξ ὀνόματος τοῦ Πατέρα μου, καὶ ὅμως δὲν με δέχεσθε. Ὅταν ἄλλος ἔλθῃ ἐξ ὀνόματος τοῦ ἑαυτοῦ του (ἐννοεῖ τὸν Ἀντί-χριστο), ἐκεῖνον θὰ τὸν δεχθῆτε».

Κατήγορος τῶν Ἰουδαίων ὁ Μωυσῆς

44 «Πῶς δύνασθε σεῖς νὰ πιστεύσετε, ἀφοῦ ἐπιδιώκετε νὰ λαμβάνετε δόξα ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἐνῶ τὴ δόξα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ μόνο Θεό, δὲν ζητεῖτε; **45** Μὴ νομίζετε, ὅτι ἐγὼ θὰ σᾶς κατηγορήσω στὸν Πατέρα. Κατήγορός σας εἶναι ὁ Μωυσῆς, στὸν ὁποῖο σεῖς στηρίζεσθε. **46** Διότι, ἂν (ἀληθινὰ) πιστεύατε στὸ Μωυσῆ, θὰ πιστεύατε σὲ μένα. Διότι γιὰ μένα ἐκεῖνος ἔγραψε. **47** Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν πιστεύετε (ἀληθινὰ) σ' αὐτά, ποὺ ἐκεῖνος ἔγραψε, πῶς θὰ πιστεύσετε στὰ δικὰ μου λόγια;».

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

6 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς ἔφυγε καὶ πῆγε στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος. **2** Καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε λαὸς πολὺς, διότι ἔβλεπαν τὰ θαύματά του, ποὺ ἔκανε στοὺς ἀσθενεῖς. **3** Ἀνέβηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸ ὄρος καὶ ἐκεῖ καθόταν μαζὶ με τοὺς μαθητάς του. **4** Πλησίαζε δὲ τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. **5** Σήκωσε δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰ μάτια, καὶ ὅταν εἶδε, ὅτι πολὺς λαὸς ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει στὸ Φίλιππο: «Ἀπὸ ποῦ θὰ ἀγοράσωμε ψωμιά, γιὰ νὰ

λιππον· Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; **6** Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ἤδει τί ἔμελλε ποιεῖν. **7** Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ.

8 Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· **9** Ἔστι παιδάριον ἐν ᾧδε, ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσούτους; **10** Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι. **11** Ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. **12** Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. **13** Συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. **14** Οἱ οὖν ἄνθρωποι, ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. **15** Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτόν ἵνα ποιήσωσιν αὐτόν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, **17** καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναοῦμ. Καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, **18** ἢ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. **19** Ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. **20** Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε! **21** Ἦθελον οὖν λαβεῖν αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

φάγουν αὐτοί;». **6** Ἔλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζοντας αὐτόν. Διότι αὐτὸς ἤξερε τί ἐπρόκειτο νὰ κάνῃ. **7** Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος· «Διακοσίων δηναρίων ψωμιὰ δὲν ἀρκοῦν σ' αὐτούς, γιὰ νὰ λάβῃ ὁ καθένας ἓνα κομματάκι».

8 Τοῦ λέγει ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου· **9** «Ἰπάρχει ἐδῶ ἓνας νέος, ποὺ ἔχει πέντε κριθίνα ψωμιὰ καὶ δύο ψάρια. Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὰ γιὰ τόσο πολλούς;». **10** Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς· «Βάλετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθήσουν κάτω». Ἦταν δὲ στὸν τόπο πολὺ χορτάρι. Οἱ δὲ ἄνδρες, οἱ ὅποιοι κάθησαν κάτω, ἦταν περίπου πέντε χιλιάδες. **11** Τότε ὁ Ἰησοῦς πῆρε τὰ ψωμιὰ, καί, ἀφοῦ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, διαμοίρασε στοὺς μαθητάς, καὶ οἱ μαθηταὶ σ' αὐτούς ποὺ κάθονταν κάτω. Ὅμοίως καὶ ἀπὸ τὰ ψάρια ὅσο ἤθελαν. **12** Καὶ ἀφοῦ χόρτασαν, λέγει στοὺς μαθητάς του· «Μαζέψετε τὰ κομμάτια, ποὺ περίσσεψαν, γιὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε». **13** Μάζεψαν τότε καὶ γέμισαν δώδεκα κοφίνια μὲ κομμάτια ἀπὸ τὰ πέντε κριθίνα ψωμιὰ, ποὺ περίσσεψαν σ' αὐτούς ποὺ εἶχαν φάγει. **14** Οἱ δὲ ἄνθρωποι, ὅταν εἶδαν τὸ θαῦμα, ποὺ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον· «Αὐτὸς εἶναι πραγματικῶς ὁ προφήτης, ποὺ ἔμελλε νὰ ἔλθῃ στὸν κόσμος». **15** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀντιληφθεὶς ὅτι πρόκειται νὰ ἔλθουν καὶ νὰ τὸν ἀρπάξουν γιὰ νὰ τὸν κάνουν βασιλέα, ἀναχώρησε πάλι γιὰ τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ πάνω στὴ λίμνη

16 Ἀργὰ δὲ τὸ ἀπόγευμα οἱ μαθηταὶ του κατέβηκαν στὴ λίμνη, **17** καὶ μπῆκαν στὸ πλοῖο καὶ πήγαιναν πρὸς τὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης στὴν Καπερναοῦμ. Καὶ εἶχε πλέον σκοτεινιάσει, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε ἔλθει σ' αὐτούς, **18** καὶ ἡ λίμνη, ἐπειδὴ φυσοῦσε ἰσχυρὸς ἄνεμος, φούσκωνε καὶ ὑψωνόταν. **19** Ἀφοῦ δὲ εἶχαν προχωρήσει εἰκοσιπέντε ἢ τριάντα περίπου στάδια, βλέπουν τὸν Ἰησοῦ νὰ περιπατῇ πάνω στὴ λίμνη καὶ νὰ πλησιάζῃ στὸ πλοῖο, καὶ φοβήθηκαν. **20** Αὐτὸς δὲ τοὺς λέγει· «Ἐγὼ εἰμαι. Μὴ φοβεῖσθε!». **21** Ἦθελαν τότε νὰ τὸν πάρουν στὸ πλοῖο (καὶ τὸν πῆραν), καὶ ἀμέσως τὸ πλοῖο ἔφθασε στὴν ξηρά, ὅπου πήγαιναν.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν, ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. 23 ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου. 24 ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. 25 Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. 27 Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός.

28 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; 29 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ἐστὶ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. 30 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; Τί ἐργάζῃ; 31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. 32 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωυσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. 33 Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. 34 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

35 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. 36 Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με

«Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν μένουσαν...»

22 Τὴν ἐπομένη ἡμέρα ὁ λαός, ποῦ ἦταν στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης, εἶδε, ὅτι ἄλλο πλοιάριο δὲν ἦταν ἐκεῖ, παρὰ ἓνα, ἐκεῖνο, στὸ ὁποῖο εἶχαν μπεῖ οἱ μαθηταὶ του, καὶ ὅτι δὲν εἶχε μπεῖ μαζὶ μὲ τὸς μαθητάς του ὁ Ἰησοῦς στὸ πλοιάριο, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ του εἶχαν ἀναχωρήσει μόνοι. 23 Ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦλθαν ἀπὸ τὴν Τιβεριάδα κοντὰ στὸν τόπο, ὅπου ἔφαγαν τὸν ἄρτο κατόπιν προσευχῆς τοῦ Κυρίου. 24 Ὅταν λοιπὸν ὁ λαὸς εἶδε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὔτε οἱ μαθηταὶ του, αὐτοὶ μπῆκαν στὰ πλοιάρια καὶ πῆγαν στὴν Καπερναοὺμ ζητώντας τὸν Ἰησοῦ. 25 Καὶ ὅταν τὸν βρῆκαν στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης, τοῦ εἶπαν· «Διδάσκαλε, πότε ἔφθασες ἐδῶ;». 26 Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς λέγοντας· «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, μὲ ζητεῖτε, ὅχι διότι εἶδατε θαύματα, ἀλλὰ διότι φάγατε ἀπὸ τὰ ψωμιά καὶ χορτάσατε. 27 Νὰ ἐργάζεσθε, ὅχι γιὰ τὴν τροφή ποῦ χάνεται, ἀλλὰ γιὰ τὴν τροφή ποῦ μένει γιὰ νὰ δίνη ζωὴ αἰώνια. Αὐτὴ θὰ σᾶς δώσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Διότι αὐτὸν ὠρίσε ὁ Πατέρας ὁ Θεός».

«Ὁ ἄρτος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἀληθινός»

28 Τοῦ εἶπαν τότε· «Τί νὰ κάνωμε γιὰ νὰ κάνωμε τὰ ἔργα, ποῦ θέλει ὁ Θεός;». 29 Τοὺς ἀπάντησε ὁ Ἰησοῦς· «Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργο, ποῦ θέλει ὁ Θεός, νὰ πιστεύσετε σ' αὐτόν, ποῦ ἀπέστειλεν ἐκεῖνος». 30 Τοῦ εἶπαν τότε· «Ἀλλὰ τί θαῦμα μπορεῖς νὰ κάνῃς ἐσύ, γιὰ νὰ ἰδοῦμε καὶ νὰ πιστεύσωμε σ' ἐσένα; Ποιὸ εἶναι τὸ ἔργο σου; 31 Οἱ πατέρες μας στὴν ἔρημο ἔφαγαν τὸ μάννα, καθὼς εἶναι γραμμένο· Ἄρτο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τοὺς ἔδωσε νὰ φάγουν». 32 Τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς· «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, τὸν ἄρτο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ δὲν σᾶς ἔδωσεν ὁ Μωυσῆς, ἀλλ' ὁ Πατέρας μου σᾶς δίνει τὸν ἄρτο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὸν ἀληθινόν. 33 Ναί, ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ δίνει ζωὴ στὸν κόσμον». 34 Τοῦ εἶπαν τότε· «Κύριε, πάντοτε νὰ μᾶς δίνῃς αὐτὸ τὸν ἄρτο».

«Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς». «Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν»

35 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Ὅποιος ἔρχεται σὲ μένα, δὲν θὰ πεινάσῃ, καὶ ὅποιος πιστεύει σὲ μένα, δὲν θὰ διψήσῃ ποτέ». 36 Ἀλλὰ σᾶς εἶπα, ὅτι, ἂν καὶ μὲ εἶδατε, ὅμως δὲν πιστεύετε. 37 Πᾶν ὅ,τι μοῦ δίνει ὁ Πατέρας, θὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμένα, καὶ αὐτόν, ποῦ ἔρχεται πρὸς ἐμένα, δὲν θὰ ἐκδιώξω. 38 Διότι κατέβηκα

καὶ οὐ πιστεύετε. **37** Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἦξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. **38** ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. **39** Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **40** Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν, ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, **42** καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς οὖν λέγει οὗτος ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; **43** Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. **44** Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **45** Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· **Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ Θεοῦ.** Πᾶς ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς με· **46** οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα τις ἐώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακε τὸν Πατέρα. **47** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. **48** Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. **49** Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον· **50** οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. **51** Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐὰν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; **53** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. **54** Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων

ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὄχι γιὰ νὰ κάνω τὸ ἰδικό μου θέλημα, ἀλλὰ τὸ θέλημα ἐκείνου, πὺ μὲ ἔστειλε. **39** Αὐτὸ δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα, πὺ μὲ ἔστειλε: Πᾶν ὅ,τι μοῦ ἔδωσε νὰ μὴν ἀφήσω νὰ χαθῆ ἀπ' αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ κατὰ τὴν ἐσχάτη ἡμέρα. **40** Ναί, αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα ἐκείνου, πὺ μὲ ἔστειλε: Καθένας, ὁ ὁποῖος παραδέχεται τὸν Υἱὸ καὶ πιστεύει σ' αὐτόν, νὰ ἔχη ζωὴ αἰώνια, καὶ ἐγὼ νὰ τὸν ἀναστήσω τὴν ἐσχάτη ἡμέρα».

41 Ἐκᾶναν δὲ σχόλια οἱ Ἰουδαῖοι γι' αὐτόν, διότι εἶπε, «Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος, πὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό», **42** καὶ ἔλεγον: «Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὁποῖου ἐμεῖς γνωρίζουμε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς λοιπὸν αὐτὸς λέγει, “Κατέβηκα ἀπὸ τὸν οὐρανό”;». **43** Τοὺς εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Νὰ μὴ σχολιάζετε μεταξύ σας. **44** Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ σ' ἐμένα, ἐὰν ὁ Πατέρας, πὺ μὲ ἔστειλε, δὲν ἐλκύσῃ αὐτόν, ὅποτε ἐγὼ θὰ τὸν ἀναστήσω τὴν ἐσχάτη ἡμέρα. **45** Εἶναι γραμμένο στοὺς προφῆτες: **Καὶ θὰ εἶναι ὅλοι διδαγμένοι ἀπὸ τὸ Θεό.** Καθένας, πὺ ἀκούει ἀπὸ τὸν Πατέρα καὶ μαθαίνει, ἔρχεται πρὸς ἐμένα. **46** Ὅχι διότι εἶδε κανεὶς τὸν Πατέρα, παρὰ αὐτός, πὺ εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, αὐτὸς εἶδε τὸν Πατέρα. **47** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σὰς λέγω, ὅποιος πιστεύει σὲ μένα, ἔχει ζωὴ αἰώνια. **48** Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. **49** Οἱ πατέρες σας ἔφαγαν τὸ μάννα στὴν ἔρημο καὶ πέθαναν. **50** Αὐτὸς ἐδῶ εἶναι ὁ ἄρτος, πὺ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανό, γιὰ νὰ φάγῃ κανεὶς ἀπ' αὐτόν καὶ νὰ μὴ πεθάνῃ. **51** Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ ζωντανός, πὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ἐὰν κανεὶς φάγῃ ἀπ' αὐτὸ τὸν ἄρτο, θὰ ζῆ αἰωνίως (μὲ ἀληθινὴ ζωή)».

«Ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρωσις»

«Ὁ δὲ ἄρτος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ δώσω, εἶναι ἡ σὰρκα μου, τὴν ὁποία ἐγὼ θὰ δώσω γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου».

52 Λογομαχοῦσαν δὲ μεταξύ τους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντας: «Πῶς μπορεῖ αὐτὸς νὰ μᾶς δώσῃ τὴ σὰρκα του γιὰ νὰ φάγωμε;». **53** Τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σὰς λέγω, ἐὰν δὲν φάγητε τὴ σὰρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν πίετε τὸ αἷμα του, δὲν θὰ ἔχετε ζωὴ μέσα σας. **54** Ὅποιος θὰ τρώγῃ τὴ σὰρκα μου καὶ θὰ πίνῃ τὸ αἷμα μου, θὰ ἔχη ζωὴ αἰώνια, καὶ ἐγὼ θὰ τὸν ἀναστήσω κατὰ τὴν ἐσχάτη ἡμέρα. **55** Διότι ἡ σὰρκα μου πραγματικῶς εἶναι τροφή, καὶ τὸ αἷμα μου πραγματικῶς εἶναι ποτό. **56** Ὅποιος θὰ τρώγῃ τὴ σὰρκα μου καὶ θὰ πίνῃ τὸ αἷμα μου, θὰ μένη σ' ἐμένα, καὶ ἐγὼ σ' αὐτόν. **57** Ὅπως μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατέρας, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ αὐτοζωή, καὶ ἐγὼ ζῶ ἐξ

μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **55** Ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις. **56** Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. **57** Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν Πατὴρ καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με καὶ ἐκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ. **58** Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. **59** Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδασκῶν ἐν Καπερναοῦμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον· Σκληρὸς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; **61** Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; **62** Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; **63** Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιῶν, ἢ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ ἐστὶν. **64** Ἄλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν. Ἦδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἳ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστὶν ὁ παραδώσων αὐτόν. **65** Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς με, ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ Πατρὸς μου.

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουσαν. **67** Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; **68** Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις; **69** καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. **70** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; Καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς Διάβολός ἐστιν. **71** Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην· οὗτος γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

αἰτίας τοῦ Πατέρα, ἔτσι καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ μὲ τρώγῃ, θὰ ζῇ ἐξ αἰτίας μου. **58** Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄρτος, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ὅχι ὅπως οἱ πατέρες σας ἔφαγαν τὸ μάννα καὶ ὅμως πέθαναν. Ὅποιος θὰ τρώγῃ αὐτὸ τὸν ἄρτο, θὰ ζῇ αἰωνίως». **59** Αὐτὰ εἶπε σὲ συναγωγῇ, διδάσκοντας στὴν Καπερναοῦμ.

Ἡ σὰρκα τοῦ Ἰησοῦ δίνει ζωὴ ὡς ἐνωμένη μετὰ τὸ ζωοποιὸ πνεῦμα τοῦ

60 Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς τακτικὸς ἀκροατὰς του, ὅταν ἄκουσαν (αὐτά), εἶπαν: «Ἄσεβης εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος. Ποιὸς μπορεῖ νὰ τὸν ἀκούῃ (τὸν Ἰησοῦ);». **61** Γνωρίζοντας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι οἱ ἀκροαταὶ του κάνουν σχόλια γι' αὐτό, τοὺς εἶπε: «Αὐτὸ σὰς σκανδαλίζει; **62** Ἄλλ' ἐὰν θὰ ἰδῆτε τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου ν' ἀνεβαίνῃ ὅπου ἦταν πρωτύτερα; (Τότε θὰ πιστεύσετε, ὅτι κατέβηκα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ;). **63** Τὸ πνεῦμα (τὸ αἰώνιο πνεῦμα, ἢ θεότης μου) εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο ζωοποιεῖ, ἢ σὰρκα (ἀφ' ἑαυτῆς, μόνη) δὲν ὠφελεῖ τίποτε. Τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα ἐγὼ σὰς λέγω, ἀναφέρονται στὸ πνεῦμα καὶ στὴ ζωὴ. **64** Ἄλλ' ὑπάρχει ἀπὸ σὰς μία μερίδα, οἱ ὁποῖοι δὲν πιστεύουν». Γνωρίζε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀπ' τὴν ἀρχὴν ποιοὶ εἶναι αὐτοί, ποὺ δὲν πιστεύουν, καὶ μάλιστα ποιὸς εἶναι αὐτός, ποὺ θὰ τὸν προδώσῃ. **65** Καὶ ἔλεγε: «Γι' αὐτὸ σὰς εἶπα, ὅτι κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμένα, ἐὰν αὐτὸ δὲν τοῦ ἔχῃ δοθῇ ἀπ' τὸν Πατέρα μου».

Ἀπομάκρυνσι πολλῶν ἀκροατῶν καὶ ὁμολογία τοῦ Πέτρου

66 Ἀπὸ τότε πολλοὶ ἀπ' τοὺς ἀκροατὰς του ἀποχώρησαν καὶ δὲν τὸν ἀκολουθοῦσαν πλέον. **67** Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς δώδεκα: «Μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ φύγετε;». **68** Ἄλλ' ὁ Σίμων Πέτρος τοῦ ἀποκρίθηκε: «Κύριε, σὲ ποιὸν νὰ πάμε; Ἔχεις λόγια ζωῆς αἰώνιας. **69** Καὶ ἐμεῖς ἔχουμε πιστεύσει καὶ πεισθῆ, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ)». **70** Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ δὲν ἐξέλεξα ἐσὰς τοὺς δώδεκα; Ἄλλ' ἓνας ἀπὸ σὰς εἶναι Διάβολος». **71** Ἐννοοῦσε δὲ τὸν Ἰούδα, τὸν υἱὸ τοῦ Σίμωνος, τὸν Ἰσκαριώτη. Διότι αὐτὸς ἔμελλε νὰ τὸν προδώσῃ, ἂν καὶ ἦταν ἓνας ἀπ' τοὺς δώδεκα.

Ἡ ἀπιστία τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰησοῦ

7 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς ἐξακολουθοῦσε νὰ περιοδεύῃ στὴ Γαλιλαία. Διότι δὲν ἤθελε νὰ περιοδεύῃ στὴν Ἰουδαία, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦσαν νὰ τὸν φονεύσουν. **2** Ἦταν δὲ κοντὰ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰου-

7 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. **2** Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ Σκηνοπηγία. **3** Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς· **4** οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. Εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. **5** Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. **6** Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. **7** Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἐστίν. **8** Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ οὐπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πεπλήρωται. **9** Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐ φανερῶς, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ.

11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον· Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; **12** Καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθὸς ἐστίν· ἄλλοι ἔλεγον, οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. **13** Οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

14 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκε. **15** Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε μὴ μεμαθηκώς; **16** Ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδασχὴ οὐκ ἐστὶν ἐμῆ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· **17** ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδασχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. **18** Ὁ ἀφ' ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθῆς ἐστὶ, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστίν.

δαίων ἢ Σκηνοπηγία. **3** Γι' αὐτὸ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ τοῦ εἶπαν· «Φύγε ἀπ' ἐδῶ καὶ πήγαινε στὴν Ἰουδαία, γιὰ νὰ ἴδουν καὶ οἱ ὀπαδοί σου τὰ ἔργα σου, πὸν κάνεις. **4** Διότι κανεὶς δὲν κάνει κάτι ἀνεπισήμως, ἐνῶ ζητεῖ ὁ ἴδιος ν' ἀναγνωρίζεται ἐπισήμως. Ἀφοῦ ἔχεις τὴ δύναμι νὰ κάνης αὐτά, δεῖξε στὸν κόσμον ποιός εἶσαι». **5** Ἄς σημειωθῆ, ὅτι οὔτε οἱ ἀδελφοὶ τοῦ πίστευαν σ' αὐτόν. **6** Τοὺς λέγει τότε ὁ Ἰησοῦς· «Ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἀκόμη, ἐνῶ ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός σας εἶναι πάντοτε παρών. **7** Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῆ ἐσᾶς. Ἐμένα ὅμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ γι' αὐτόν, ὅτι τὰ ἔργα τοῦ εἶναι πονηρὰ. **8** Σεῖς ἀνεβῆτε γιὰ τὴν ἑορτὴ αὐτῆ. Ἐγὼ δὲν ἀναβαίνω ἀκόμη γιὰ τὴν ἑορτὴ αὐτῆ, διότι ὁ ἰδικός μου καιρὸς δὲν ἔχει ἔλθει ἀκόμη». **9** Καὶ ἀφοῦ τοὺς εἶπε αὐτά, ἔμεινε στὴ Γαλιλαία.

10 Ὄταν δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβηκε γιὰ τὴν ἑορτῆ, ὄχι φανερά, ἀλλὰ σὰν μυστικά.

Σχόλια τῶν Ἰουδαίων γιὰ τὸν Ἰησοῦ

11 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὸν ἀναζητοῦσαν κατὰ τὴν ἑορτὴ καὶ ἔλεγον· «Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος;». **12** Καὶ πολλὰ σχόλια γίνονταν γι' αὐτόν στὰ πλήθη. Οἱ μὲν ἔλεγον, «Εἶναι καλός», ἄλλοι ἔλεγον, «Ὁχι, ἀλλὰ πλανᾷ τὸ λαό». **13** Κανεὶς ὅμως δὲν μιλοῦσε γι' αὐτόν δημοσίως, ἐπειδὴ φοβοῦνταν τοὺς Ἰουδαίους.

Ἡ προέλευσι τῆς διδασχῆς τοῦ Ἰησοῦ

14 Καὶ ἀφοῦ ἡ ἑορτὴ ἦταν πλέον στὸ μέσον, ἀνέβηκε ὁ Ἰησοῦς στὸ ναὸ καὶ δίδασκε. **15** Καὶ ἀποροῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον· «Πῶς αὐτὸς ξέρει γράμματα χωρὶς νὰ ἔχη μάθει;». **16** Ἀποκρίθηκε τότε σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε· «Ἡ ἰδική μου διδασκαλία δὲν εἶναι ἰδική μου, ἀλλ' ἐκείνου, ὁ ὁποῖος με ἀπέστειλε. **17** Ἐὰν κανεὶς προσπαθῆ νὰ ἐκτελῆ τὸ θέλημά του, θὰ πεισθῆ σχετικῶς με τὴ διδασκαλία γιὰ τὸ ποιό ἀπὸ τὰ δύο συμβαίνει, προέρχεται δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Θεό, ἢ ἐγὼ ὁμιλῶ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. **18** Ὅποιος ὁμιλεῖ ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἐπιδιώκει τὴν ἰδική του δόξα· ἀλλ' ὅποιος ἐπιδιώκει τὴ δόξα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τὸν ἀπέστειλε, αὐτὸς λέγει τὴν ἀλήθεια, καὶ ψεῦδος σ' αὐτόν δὲν ὑπάρχει».

«Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε»

19 «Ὁ Μωσῆς δὲν ἔδωσε σὲ σᾶς τὸ νόμο; Καὶ ὅμως κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν τηρεῖ τὸ νόμο. Γιατί ζητεῖτε νὰ με σκοτώσετε;». **20** Ἀποκρί-

19 Οὐ Μωυσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; Καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; 21 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε 22 διὰ τοῦτο. Μωυσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωυσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν Σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. 23 Εἰ περιτομήν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν Σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῆ ὁ νόμος Μωυσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν Σαββάτῳ; 24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

25 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 Καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. Μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; 27 Ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 Ἐκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων· Κάμέ οἶδατε, καὶ οἶδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐστίν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε· 29 ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι καὶ κεῖνός με ἀπέστειλεν.

30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31 Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσῃ ὢν οὗτος ἐποίησεν; 32 Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἐπι μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 Ζητήσατέ με καὶ οὐχ εὐρήσατέ· καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος

θηκε τὸ πλῆθος καὶ εἶπε· «Εἶσαι δαιμονισμένος. Ποιὸς ζητεῖ νὰ σὲ σκοτώσῃ;». 21 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε· «Ἐκανα ἓνα ἔργο, καὶ ὅλοι ταρασσεσθε 22 γι' αὐτό. Ὁ Μωυσῆς σᾶς ἔδωσε τὴν περιτομήν, ὅχι διότι ἔχει τὴν ἀρχήν τῆς στὸ Μωυσῆ. Δὲν ἔχει τὴν ἀρχήν τῆς σ' αὐτόν, ἀλλὰ στοὺς πατριάρχες. Καὶ τὸ Σάββατο περιτέμνετε ἄνθρωπο. 23 Ἀφοῦ δὲ ἄνθρωπος περιτέμνεται τὸ Σάββατο γιὰ νὰ μὴν ἀθετηθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωυσέως, ὀργίζεσθε ἐναντίον μου, διότι ὀλόκληρο ἄνθρωπο θεράπευσα τὸ Σάββατο; 24 Μὴ κρίνετε ἐπιφανειακὰ καὶ ἐπιπόλαια, ἀλλ' ἐκφέρετε τὴν δικαίαν κρίσιν».

Ἡ προέλευσι τοῦ Ἰησοῦ γνωστὴ καὶ ἄγνωστη

25 Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς Ἱεροσολυμίτες ἔλεγαν· «Αὐτὸς δὲν εἶναι, ποὺ ζητοῦν νὰ τὸν φονεύσουν; 26 Καὶ νά, ὁμιλεῖ ἐλεύθερα, καὶ δὲν τοῦ λέγουν τίποτε. Μήπως οἱ ἄρχοντες πείσθησαν πραγματικῶς, ὅτι αὐτὸς εἶναι πραγματικῶς ὁ Μεσσίας; 27 Ἀλλ' αὐτὸς γνωρίζουμε ἀπὸ ποῦ εἶναι, ἐνῶ ὁ Μεσσίας, ὅταν ἔλθῃ, κανεὶς δὲν θὰ γνωρίζῃ ἀπὸ ποῦ εἶναι». 28 Τότε ὁ Ἰησοῦς, καθὼς δίδασκε στὸ ναό, φώναξε δυνατὰ· «Ναί, ἐμένα γνωρίζετε, ναί, γνωρίζετε ἀπὸ ποῦ εἶμαι, ὅμως δὲν ἔχω ἔλθει ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου, ἀλλ' ὑπάρχει ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος με ἀπέστειλε, τὸν ὁποῖο σεῖς δὲν γνωρίζετε. 29 Ἐγὼ γνωρίζω αὐτόν, διότι εἶμαι ἀπ' αὐτόν, καὶ ἐκεῖνος με ἀπέστειλε».

«Ζητήσατέ με καὶ οὐχ εὐρήσατέ»

30 Ἦθελαν τότε νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔβαλε ἐπάνω του τὸ χέρι, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα του. 31 Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τὸ λαὸ πῖστευσαν σ' αὐτόν καὶ ἔλεγαν· «Ὁ Μεσσίας ὅταν ἔλθῃ, μήπως θὰ κάνῃ περισσότερα θαύματα ἀπ' αὐτά, ποὺ ἔκανε αὐτός;». 32 Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸ λαὸ νὰ κάνῃ αὐτὰ τὰ σχόλια γι' αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἀστυνομικὰ ὄργανα γιὰ νὰ τὸν πιάσουν. 33 Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς· «Λίγο ἀκόμη χρόνο θὰ εἶμαι μαζί σας, καὶ ἔπειτα θὰ πάω σ' ἐκεῖνον ποὺ με ἔστειλε. 34 Θὰ με ζητήσατε, ἀλλὰ δὲν θὰ με βρῆτε. Ὅπου δὲ εἶμαι ἐγώ, σεῖς δὲν μπορεῖτε νὰ ἔλθετε». 35 Εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι ὁ ἓνας στὸν ἄλλο· «Ποῦ πρόκειται αὐτὸς νὰ

μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; Μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; **36** Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, ζητήσετε με καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰσπήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. **38** Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. **39** Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. **41** Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; **42** Οὐχὶ ἡ Γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεέμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; **43** Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. **44** Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; **46** Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

47 Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; **48** Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; **49** Ἄλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρatoi εἰσι!

πάῃ, ὥστε ἐμεῖς νὰ μὴ τὸν βροῦμε; Μήπως πρόκειται νὰ πάῃ στὸ Ἐξωτερικό, ὅπου εἶναι οἱ ἔθνηκοί, καὶ νὰ διδάσκη τοὺς ἔθνηκοὺς; **36** Τί σημαίνει αὐτὸς ὁ λόγος ποὺ εἶπε, “Θὰ μὲ ζητήσετε, ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ βρῆτε”, καί, “Ὅπου εἶμαι ἐγώ, σεῖς δὲν μπορεῖτε νὰ ἔλθετε”;

«Ὑδωρ ζῶν»

37 Κατὰ τὴν τελευταία δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, τῇ μεγάλῃ, ὁ Ἰησοῦς στεκόταν καὶ φώναζε δυνατὰ: «Ἐάν κανεὶς διψᾷ, νὰ ἔλθῃ σ' ἐμένα καὶ νὰ πιῇ. **38** Σ' ἐκεῖνον, ποὺ πιστεύει σ' ἐμένα, θὰ συμβῆ ὅπως λέγει ἡ Γραφή: Ἐκ τῆς καρδιάς του θὰ ρεύσουν ποταμοὶ ζωντανοῦ νεροῦ». **39** Αὐτὸ δὲ εἶπε γιὰ τὸ Πνεῦμα, τὸ ὁποῖο θὰ λάμβαναν στὸ μέλλον οἱ πιστεύοντες σ' αὐτόν. Διότι ἀκόμη δὲν εἶχαν Πνεῦμα Ἅγιο, ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε ἀκόμη δοξασθῆ.

Σχίσμα στὸ λαό

40 Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τὸ πλῆθος, ὅταν ἄκουσαν τὸ λόγο, ἔλεγον: «Αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ προφήτης». **41** Ἄλλοι ἔλεγον: «Αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας». Ἄλλοι ἔλεγον: «Ἀλλὰ μήπως ὁ Μεσσίας προέρχεται ἀπὸ τὴ Γαλιλαία; **42** Δὲν εἶπε ἡ Γραφή, ὅτι ὁ Μεσσίας προέρχεται ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ καὶ ἀπὸ τῆ Βηθλεέμ τὴν κωμόπολι, ὅπου ἦταν ὁ Δαβὶδ;». **43** Ἐξ αἰτίας τοῦ λοιπὸν ἔγινε διχασμὸς στὸ λαό. **44** Καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἤθελαν νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔβαλε ἐπάνω του τὰ χεῖρα.

«Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος...»

45 Ἐπέστρεψαν δὲ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς Φαρισαίους, καὶ τοὺς εἶπαν ἐκεῖνοι: «Γιατί δὲν τὸν φέρατε;». **46** Ἀποκρίθησαν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα: «Ποτὲ ἄνθρωπος δὲν μίλησε ἔτσι, ὅπως αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος».

Πλάνος ὁ Ἰησοῦς, ἐπικατάρatoi ὁ πιστὸς λαός!

47 Τοὺς εἶπαν τότε οἱ Φαρισαῖοι: «Μήπως καὶ σεῖς ἔχετε πλανηθῆ; **48** Μήπως πίστευσε σ' αὐτόν κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες ἢ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους; **49** Αὐτὸς δὲ ὁ ὄχλος, ποὺ δὲν γνωρίζει τὸ νόμο, εἶναι καταραμένοι!».

Παρέμβασι τοῦ Νικοδήμου

50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν· 51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τί ποιεῖ; 52 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. 53 Καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 2 Ὁρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3 Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ 4 λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη· 5 καὶ ἐν τῷ νόμῳ ἡμῶν Μωυσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθάζειν. Σὺ οὖν τί λέγεις; 6 Τοῦτο δὲ εἶπον ἐκπειράζοντες αὐτόν, ἵνα σχῶσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 7 Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνέκυψε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν. 8 Καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ κατελείφθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὔσα. 10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ποῦ εἰσιν; Οὐδεὶς σε κατέκρινεν; 11 Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδεὶς, Κύριε. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέ ἐγὼ σε κατακρίνω. Πορεύου καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε.

12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. 13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.

50 Τοὺς λέγει ὁ Νικόδημος, ποῦ ἦλθε σ' αὐτόν τῇ νύκτα, ποῦ ἦταν ἕνας ἀπ' αὐτούς: 51 «Μήπως ὁ νόμος μας καταδικάζει τὸν ἄνθρωπο, ἐὰν δὲν τὸν ἀκούσῃ προηγουμένως καὶ μάθῃ τί πράττει;». 52 Ἀποκρίθηκαν καὶ τοῦ εἶπαν: «Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας; Ἐρεύνησε καὶ θὰ ἴδῃς, ὅτι προφήτης ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας δὲν ἔχει παρουσιασθῆ». 53 Καὶ ἀναχώρησε καὶ πῆγε ὁ καθένας στὸ σπίτι του.

Ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλληφθεῖσα μοιχαλὶς ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ

8 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πῆγε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 2 Πολὺ δὲ πρῶτὸ πῆγε πάλι στὸ ναό, καὶ ὅλος ὁ λαὸς ἐρχόταν πρὸς αὐτόν. Καὶ κάθησε καὶ τοὺς δίδασκε. 3 Φέρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι μία γυναῖκα, ποῦ συνελήφθη γιὰ μοιχεία, καὶ ἀφοῦ τὴν ἔστησαν ἐνώπιόν του, 4 τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυναῖκα συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ νὰ διαπράττῃ μοιχεία. 5 Καὶ στὸ νόμο μας ὁ Μωυσῆς διέταξε νὰ λιθοβολοῦμε τέτοιες γυναῖκες. Ἀλλὰ σὺ τί λέγεις;». 6 Τοῦτο δὲ εἶπαν δοκιμάζοντας αὐτόν, γιὰ νὰ βροῦν κατηγορία ἐναντίον του. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἔσκυψε κάτω καὶ ἔγραφε μὲ τὸ δάκτυλο στὸ ἔδαφος. 7 Καὶ ἐπειδὴ ἐπέμεναν νὰ τὸν ρωτοῦν, σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τοὺς εἶπε: «Ὁ ἀναμάρτητος ἀπὸ σᾶς ἄς ρίξῃ πρῶτος λιθάρι ἐναντίον της». 8 Καὶ ἔσκυψε κάτω πάλι καὶ ἔγραφε στὸ ἔδαφος. 9 Αὐτοὶ δὲ, στὸ ἄκουσμα αὐτοῦ τοῦ λόγου, ἀναχωροῦσαν ἕνας-ἕνας, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους, καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυναῖκα ἐνώπιόν του. 10 Τότε ὁ Ἰησοῦς σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τῆς εἶπε: «Γυναῖκα, ποῦ εἶσαι; Κανεὶς δὲν σε καταδίκασε;». 11 Αὕτη δὲ εἶπε: «Κανένας, Κύριε». Τῆς εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Οὔτε ἐγὼ σε καταδικάζω. Πήγαινε, καὶ ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἐξῆς νὰ μὴν ἀμαρτάνῃς πλέον»¹.

«Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου»

12 Πάλι δὲ ὁ Ἰησοῦς μίλησε σ' αὐτούς λέγοντας: «Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Ὅποιος ἀκολουθεῖ ἐμένα, δὲν θὰ περιπατήσῃ στὸ σκοτάδι, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ τὸ ζωντανὸ φῶς». 13 Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Φαρισαῖοι: «Σὺ δίνεις μαρτυρία γιὰ τὸν ἑαυτό σου. Ἡ μαρτυρία σου δὲν ἰσχύει».

1. Ἡ περικοπὴ ζ' 53-η' 11 δὲν περιέχεται σὲ πολλὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα, καὶ ὅταν περιέχεται, δὲν βρίσκεται πάντοτε στὴν αὐτὴ θέση.

14 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. 15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθῆς ἐστὶν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ. 17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθῆς ἐστὶν. 18 Ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ. 19 Ἐλεγον οὖν αὐτῶ· Ποῦ ἐστὶν ὁ Πατήρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐτε ἐμέ οἴδατε οὔτε τὸν Πατέρα μου· εἰ ἐμέ ἤδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἤδειτε ἄν. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτία ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 22 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μῆτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; 23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. Ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. 25 Ἐλεγον οὖν αὐτῶ· Σὺ τίς εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὃ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. 26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἐστι, καὶ γὰρ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. 27 Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν Πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. 28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ Πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. 29 Καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστὶν· οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ Πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

Δύο μαρτυρίες γιὰ τὸν Ἰησοῦ, τοῦ ἰδίου ὡς Υἱοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς

14 Τότε τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Καὶ ἂν ἐγὼ δίνω μαρτυρία γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἡ μαρτυρία μου ἰσχύει, διότι γνωρίζω ἀπὸ ποῦ ἦλθα καὶ ποῦ πηγαίνω. Σεῖς ὅμως δὲν γνωρίζετε ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι καὶ ποῦ πηγαίνω. 15 Σεῖς κρίνετε κατὰ τὸ ἀνθρώπινο (Σεῖς μὲ κρίνετε ὡς ἄνθρωπο). Ἐγὼ δὲν κρίνω κανένα. 16 Ἀλλὰ καὶ ἐὰν κρίνω ἐγὼ, ἡ δική μου κρίσις εἶναι ἔγκυρη, διότι δὲν εἶμαι μόνος, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πατέρας ποὺ μὲ ἔστειλε. 17 Καὶ στὸ νόμο σας δὲ εἶναι γραμμένο, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἔγκυρη. 18 Ἐγὼ (ὡς Υἱὸς) εἶμαι ποὺ δίνω μαρτυρία γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἐπίσης μαρτυρεῖ γιὰ μένα ὁ Πατέρας ποὺ μὲ ἔστειλε». 19 Τοῦ ἔλεξαν τότε· «Ποῦ εἶναι ὁ Πατέρας σου;». Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Οὔτε ἐμένα γνωρίζετε οὔτε τὸν Πατέρα μου. Ἐὰν γνωρίζατε ἐμένα, θὰ γνωρίζατε καὶ τὸν Πατέρα μου». 20 Αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶπε ὁ Ἰησοῦς πλησίον τοῦ θησαυροφυλακίου τοῦ ναοῦ, διδάσκοντας στὸ ναό, καὶ κανεὶς δὲν τὸν ἔπιασε, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα του.

«Ἐγὼ εἰμι»

21 Εἶπε δὲ πάλι σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· «Ἐγὼ φεύγω καὶ θὰ μὲ ζητήσετε, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀμαρτία σας θὰ θανατωθῆτε (Ἔτσι συνέβη κατὰ τὶς ἐθνικὲς δοκιμασίαις τῶν Ἰουδαίων). Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε». 22 Ἐλεξαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι· «Μήπως θὰ αὐτοκτονήση, καὶ γι' αὐτὸ λέγει, “Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε”;». 23 Τοὺς εἶπε τότε· «Σεῖς εἰσθε ἀπὸ τῆ γῆ, ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὸν οὐρανό· σεῖς εἰσθε ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον. 24 Σᾶς εἶπα δέ, ὅτι θὰ θανατωθῆτε γιὰ τὶς ἀμαρτίαις σας. Naί, ἐὰν δὲν πιστεύσετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι, θὰ θανατωθῆτε γιὰ τὶς ἀμαρτίαις σας». 25 Τοῦ εἶπαν τότε· «Ποιὸς εἶσαι σύ;». Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Ἀκριβῶς εἶμαι ὅ,τι καὶ σᾶς λέγω. 26 Πολλὰ ἔχω νὰ πῶ γιὰ σᾶς καὶ νὰ κρίνω. Ἐκεῖνος δέ, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε, λέγει τὴν ἀλήθεια, καὶ ἐγὼ αὐτὰ, ποὺ ἄκουσα ἀπ' αὐτόν, αὐτὰ λέγω στὸν κόσμον». 27 Δὲν κατάλαβαν, ὅτι τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὸν Πατέρα. 28 Τοὺς εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· «Ὅταν θὰ ὑψώσετε (ἐπάνω στὸ σταυρὸ) τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου, τότε θὰ καταλάβετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ἀπ' ἑαυτοῦ δὲν κάνω τίποτε, ἀλλὰ καθὼς μὲ δίδαξε ὁ Πατέρας μου, αὐτὰ κηρύττω. 29 Αὐτὸς δέ, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε, εἶναι μαζί μου. Δὲν μὲ ἄφησε μόνον ὁ Πατέρας, διότι ἐγὼ πάντοτε κάνω τὰ ἀρεστὰ σ' αὐτόν». 30 Ὅταν ἔλεγε αὐτὰ, πολλοὶ πίστευσαν σ' αὐτόν.

31 Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἔστε, 32 καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. 33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; 34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς ἀμαρτίας. 35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 36 Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 Ἐγὼ δὲ ἐώρακα παρὰ τῷ Πατρὶ μου λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ὁ ἐώρακατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. 39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε. 40 Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. 41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννημέθα· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. 42 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἄν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἦκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. 43 Διατί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; Ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ Διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλήσῃ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. 46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας; Εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; 47 Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστε.

«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς»

31 Ἐλεγε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, πού πιστεύσαν σ' αὐτόν: «Ἐὰν σεῖς μείνετε σταθεροὶ στὴ δική μου διδασκαλία, πραγματικῶς εἴσθε μαθηταὶ μου, 32 καὶ θὰ γνωρίσετε ἐκ πείρας τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια θὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ». 33 Τοῦ εἶπαν: «Ἐἴμεθα ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ καὶ δὲν γίναμε δοῦλοι ποτὲ σὲ κανένα. Πῶς σὺ λέγεις, “Θὰ γίνετε ἐλεύθεροι”;». 34 Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι καθέννας, πού κάνει τὴν ἀμαρτία, εἶναι δοῦλος τῆς ἀμαρτίας. 35 Ὁ δὲ δοῦλος δὲν ἔχει μονιμότητα καὶ κυριότητα στὸ σπίτι. Ὁ υἱὸς ἔχει μονιμότητα καὶ κυριότητα. 36 Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς σᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως θὰ εἴσθε ἐλεύθεροι».

«Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας;»

37 «Ἐέρω, ὅτι εἴσθε ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ, ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ φονεύσετε, διότι ὁ ἰδικός μου λόγος δὲν χωρεῖ μέσα σας. 38 Ἐγὼ διδάσκω αὐτό, πού εἶδα στὸν Πατέρα μου· καὶ σεῖς δὲ κάνετε αὐτό, πού εἶδατε στὸν πατέρα σας». 39 Τοῦ εἶπαν τότε: «Ὁ δικός μας πατέρας εἶναι ὁ Ἀβραάμ». Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐὰν ἦσασθε τέκνα τοῦ Ἀβραάμ, θὰ κάνατε τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ. 40 Ἀλλὰ τώρα ζητεῖτε νὰ μὲ φονεύσετε, ἄνθρωπο πού σᾶς κήρυξε τὸ καλό, πού ἄκουσα ἀπὸ τὸ Θεό. Τέτοιο πρᾶγμα ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔκανε. 41 Σεῖς κάνετε τὰ ἔργα τοῦ πατέρα σας». Τοῦ εἶπαν τότε: «Ἐμεῖς δὲν γεννηθήκαμε ἀπὸ πορνεία. Ἐμεῖς (ὅλοι) ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸ Θεό». 42 Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Ἐὰν ἦταν πατέρας σας ὁ Θεός, θὰ μὲ ἀγαπούσατε. Διότι ἐγὼ ἀπὸ τὸ Θεὸ προῆλθα καὶ ἔχω ἔλθει. Naί, δὲν ἔχω ἔλθει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε. 43 Γιατί δὲν παραδέχεσθε τὸ λόγο μου; Διότι δὲν δύνασθε νὰ ὑπακούετε στὸ λόγο μου. 44 Σεῖς εἴσθε ἀπὸ τὸν πατέρα τὸν Διάβολο, καὶ θέλετε νὰ κάνετε τίς ἐπιθυμίες τοῦ πατέρα σας. Ἐκεῖνος ὑπῆρξε ὁ πρῶτος ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν στέκεται στὸ καλό, διότι δὲν ὑπάρχει καλὸ σ' αὐτόν. Ὅταν λαλήσῃ τὸ κακό, ἐξ ιδίων λαλεῖ, διότι εἶναι καχός, καὶ ὁ πατέρας αὐτοῦ (τοῦ κακοῦ). 45 Ἐγὼ δὲ ἄν καὶ διδάσκω τὸ καλό, δὲν πιστεύετε σ' ἐμένα. 46 Ποιὸς ἀπὸ σᾶς δύναται νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι διδάσκω κάτι ἀμαρτωλό; Καὶ ἀφοῦ διδάσκω τὸ καλό, γιατί σεῖς δὲν πιστεύετε σὲ μένα; 47 Αὐτός, πού εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, παραδέχεται τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ σεῖς δὲν παραδέχεσθε, διότι δὲν εἴσθε ἀπὸ τὸ Θεό».

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ἀβραάμ

48 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; 49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. 50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα; 53 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; Καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον. Τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; 54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν, ἢ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι, 55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. Καὶ ἐὰν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. 56 Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. 57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα ἔτη οὕτω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ ἐώρακας; 58 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι. 59 Ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρήγεν οὕτως.

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. 2 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ῥαββί, τίς ἤμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; 3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐτε οὗτος ἤμαρτεν οὐτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 Ἐμέ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5 Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. 6 Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπάγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος. Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων.

48 Τοῦ εἶπαν δὲ τότε οἱ Ἰουδαῖοι· «Καλὰ δὲν λέγομε ἐμεῖς, ὅτι σὺ εἶσαι Σαμαρείτης καὶ ἔχεις δαιμόνιο;». 49 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Ἐγὼ δαιμόνιο δὲν ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, ἐνῷ σεῖς με ὑβρίζετε. 50 Δὲν ζητῶ δὲ ἐγὼ τὴ δόξα μου. Ὑπάρχει ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ζητεῖ καὶ δικαιοῦναι. 51 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐὰν κανεὶς τηρήσῃ τὸ λόγο μου, δὲν θά ἰδῇ θάνατο ποτέ». 52 Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι· «Τώρα ἔχουμε πεισθῆ, ὅτι ἔχεις δαιμόνιο. Ὁ Ἀβραάμ πέθανε καὶ οἱ προφῆτες. Καὶ σὺ λέγεις, “Ἐὰν κανεὶς τηρήσῃ τὸ λόγο μου, δὲν θά γευθῇ θάνατο ποτέ”; 53 Μήπως ἐσὺ εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πατέρα μας τὸν Ἀβραάμ, πὸν πέθανε; Καὶ οἱ προφῆτες πέθαναν. Ποιὸς νομίζεις ἐσὺ πὼς εἶσαι;». 54 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω τὸν ἑαυτό μου, ἢ δόξα μου δὲν εἶναι τίποτε. Ὑπάρχει ὁ Πατέρας μου, πὸν με δοξάζει, γὰρ τὸν ὁποῖο σεῖς λέγετε, ὅτι εἶναι Θεὸς σας, 55 ἀλλὰ δὲν τὸν γνωρίζετε, ἐνῷ ἐγὼ τὸν γνωρίζω. Καὶ ἂν πῶ, ὅτι δὲν τὸν γνωρίζω, θά εἶμαι ὅμοιος με σᾶς ψεύτης. Ναί, τὸν γνωρίζω, καὶ τηρῶ τὸν λόγο του. 56 Ὁ Ἀβραάμ ὁ πατέρας σας πόθησε νὰ ἰδῇ τὴ δική μου ἐποχή, καὶ εἶδε καὶ χάρηκε». 57 Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι· «Δὲν ἔχεις πενήντα ἔτη καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ;». 58 Τοῦς εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, πρὶν γίνῃ ὁ Ἀβραάμ, ἐγὼ εἶμαι». 59 Πῆραν τότε λιθάρια γὰρ νὰ τὸν λιθοβολήσουν. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἔγινε ἀόρατος, καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ ναὸ περνώντας ἀπὸ ἀνάμεσά τους, καὶ ἔτσι προχωροῦσε.

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλό

9 Καὶ προχωρώντας εἶδε ἄνθρωπο γεννημένο τυφλό. 2 Καὶ τὸν ῥώτησαν οἱ μαθηταὶ του λέγοντας· «Διδάσκαλε, ποιὸς ἀμάρτησε, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, γὰρ νὰ γεννηθῇ τυφλός;». 3 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Οὐτε αὐτὸς ἀμάρτησε, οὐτε οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ γὰρ νὰ φανερωθοῦν στὸ πρόσωπό του τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. 4 Ἐγὼ πρέπει νὰ κάνω τὰ ἔργα ἐκεῖνου, πὸν με ἔστειλε, ἕως ὅτου εἶναι ἡμέρα. Ἐρχεται νύκτα, ὅποτε κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἐργάζεται. 5 Ἐφ' ὅσον εἶμαι στὸν κόσμον, εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου». 6 Ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔπτυσε κάτω, καὶ ἔκανε πηλὸ με τὸ σάλιο, καὶ ἄλειψε με τὸν πηλὸ τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ, 7 καὶ τοῦ εἶπε· «Πῆγαινε καὶ νίψου στὴ δεξαμενὴ τοῦ Σιλωάμ», – πὸν μεταφράζεται Ἀπεσταλμένος–. Πῆγε λοιπὸν καὶ νίφθηκε, καὶ ἐπέστρεψε βλέποντας.

Οἱ γείτονες καὶ ἄλλοι γιὰ τὸν πρῶην τυφλό

8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; **9** Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι. **10** Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνεψῆχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; **11** Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέ μοι· Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νύσαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νησάμενος ἀνέβλεψα. **12** Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ οἶδα.

13 Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. **14** Ἦν δὲ Σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέψεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **15** Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. **16** Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. **17** Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν.

18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος **19** καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; Πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; **20** Ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· **21** πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἠνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. **22** Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐὰν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. **23** Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

8 Οἱ δὲ γείτονες καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν ἔβλεπαν πρῶτα ὅτι ἦταν τυφλός, ἔλεγον· «Δὲν εἶναι αὐτὸς πρὸς καθόταν καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη;». **9** Ἄλλοι ἔλεγον, «Αὐτὸς εἶναι»· ἄλλοι δὲ, «Ὅμοιάζει μ' αὐτόν». Ἐκεῖνος ἔλεγε, «Ἐγὼ εἰμαι». **10** Τότε τοῦ ἔλεγον· «Πῶς ἄνοιξαν τὰ μάτια σου;». **11** Ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· «Ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰησοῦς ἔκανε πηλό, καὶ μοῦ ἄλειψε τὰ μάτια, καὶ μοῦ εἶπε· “Πήγαινε στὴ δεξαμενὴ τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψου”. Πήγα δὲ καὶ νίφθηκα καὶ εἶδα τὸ φῶς μου». **12** Τοῦ εἶπαν τότε· «Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος;». Λέγει· «Δὲν ξέρω».

Ὁ πρῶην τυφλὸς καὶ οἱ γονεῖς τοῦ ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων

13 Τὸν ὁδηγοῦν στοὺς Φαρισαίους, τὸν ἄλλοτε τυφλό. **14** Ἦταν δὲ Σάββατο, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔκανε τὸν πηλό καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια του. **15** Τώρα δὲ τὸν ρωτοῦσαν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀπέκτησε τὸ φῶς του. Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε· «Πηλό ἔθεσε πάνω στὰ μάτια μου, καὶ νίφθηκα, καὶ βλέπω». **16** Ἐλεγον δὲ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους· «Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, διότι δὲν τηρεῖ τὸ Σάββατο». Ἄλλοι ἔλεγον· «Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς (ἀσεβῆς) νὰ κάνῃ τέτοια θαύματα;». Καὶ διαιρέθησαν. **17** Λέγουν στὸν τυφλό πάλιν· «Σὺ τί λέγεις γι' αὐτόν, γιὰ τὸ ὅτι σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια;». Ἐκεῖνος δὲ εἶπε· «Εἶναι προφήτης».

18 Ἄλλ' οἱ Ἰουδαῖοι δὲν πίστευσαν γι' αὐτόν ὅτι ἦταν τυφλὸς καὶ ἀπέκτησε τὸ φῶς του, ἕως ὅτου φώναξαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ, πρὸς ἀνέβλεψε, **19** καὶ τοὺς ρώτησαν λέγοντας· «Αὐτὸς εἶναι ὁ υἱὸς σας, γιὰ τὸν ὅποιο σεῖς λέγετε, ὅτι γεννήθηκε τυφλός; Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει;». **20** Οἱ δὲ γονεῖς τοῦ ἀποκρίθησαν λέγοντας· «Ἐέρουμε, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ υἱὸς μας, καὶ ὅτι γεννήθηκε τυφλός. **21** Ἀλλὰ πῶς τώρα βλέπει δὲν ξέρουμε, ἢ ποιὸς ἄνοιξε τὰ μάτια του ἐμεῖς δὲν ξέρουμε. Αὐτὸς ἡλικία ἔχει, αὐτὸν ρωτήσετε, αὐτὸς θὰ σᾶς μιλήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του». **22** Αὐτὰ εἶπαν οἱ γονεῖς του, διότι φοβοῦνταν τοὺς Ἰουδαίους. Διότι ἤδη οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν συμφωνήσει νὰ γίνῃ ἀποσυνάγωγος (ν' ἀφορισθῇ), ἐὰν κανεὶς ὁμολογήσῃ αὐτὸν Μεσσία. **23** Γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς του εἶπαν, «Ἡλικία ἔχει, αὐτὸν ρωτήσετε».

Ὁ πρῶν τυφλὸς ὁ πρῶτος ὁμολογητὴς τῆς πίστεως

24 Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀμαρτωλός ἐστιν. 25 Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Εἰ ἀμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. 26 Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σου; Πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἤκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; 28 Ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· Σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωυσέως ἐσμέν μαθηταί. 29 Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωυσεὶ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. 30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέφξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. 31 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἢ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. 32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἤκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. 33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. 34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρῶν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ; 36 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Καὶ τίς ἐστι, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; 37 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτόν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. 38 Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. 39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. 40 Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; 41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἀμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἢ οὖν ἀμαρτία ὑμῶν μένει.

24 Φώναξαν τότε γιὰ δευτέρη φορά τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ἦταν τυφλός, καὶ τοῦ εἶπαν· «Δόξασε τὸ Θεὸ ὁμολογώντας τὴν ἀλήθεια. Ἐμεῖς ξέρουμε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀμαρτωλός (ἀσεβής)». 25 Ἐκεῖνος δὲ ἀπάντησε· «Ἐὰν εἶναι ἀμαρτωλός, δὲν ξέρω. Ἐνα ξέρω, ὅτι, ἐνῶ ἡμουν τυφλός, τώρα βλέπω». 26 Τοῦ εἶπαν δὲ πάλι· «Τί σοῦ ἔκανε; Πῶς σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια;». 27 Τοὺς ἀποκρίθηκε· «Ἦδη σᾶς εἶπα, ἀλλὰ δὲν δώσατε σημασία. Γιατί θέλετε πάλι νὰ ἀκούσετε; Μήπως θέλετε καὶ σεῖς νὰ γίνετε μαθηταὶ του;». 28 Τὸν χλεύασαν λέγοντας· «Σὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκείνου, ἐνῶ ἐμεῖς εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωυσῆ. 29 Ἐμεῖς ξέρουμε, ὅτι ὁ Θεὸς μίλησε στὸ Μωυσῆ, ἐνῶ αὐτὸς δὲν ξέρουμε ἀπὸ ποῦ εἶναι». 30 Ὁ ἄνθρωπος τοὺς εἶπε τότε· «Ἐδῶ βεβαίως εἶναι τὸ ἀπορίας ἄξιο, ὅτι σεῖς δὲν ξέρετε ἀπὸ ποῦ εἶναι, καὶ ὅμως μοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια. 31 Ἐέρουμε δέ, ὅτι ἀμαρτωλοὺς (ἀσεβεῖς) ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει, ἀλλ' ἐὰν κανεὶς εἶναι θεοσεβῆς καὶ ἐκτελῇ τὸ θέλημά του, αὐτὸν ἀκούει. 32 Ἀφ' ὅτου ὑπῆρξε ὁ κόσμος, δὲν ἀκούσθηκε, ὅτι ἄνοιξε κάποιος μάτια ἀνθρώπου ποὺ γεννήθηκε τυφλός. 33 Ἄν δὲν ἦταν αὐτὸς ἀπ' τὸ Θεό, δὲν θὰ μπορούσε νὰ κάνη τίποτε». 34 Τοῦ εἶπαν τότε· «Σὺ ὀλόκληρος γεννήθηκες βουτηγμένος μέσα στὶς ἀμαρτίες, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς;». Καὶ τὸν πέταξαν ἔξω.

Πνευματικὴ ὄρασι καὶ πνευματικὴ τύφλωσι

35 Ἦκουσε ὁ Ἰησοῦς, ὅτι τὸν πέταξαν ἔξω, καὶ ὅταν τὸν βρῆκε, τοῦ εἶπε· «Σὺ πιστεύεις στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ;». 36 Ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος καὶ εἶπε· «Καὶ ποιός ἐἶναι, κύριε, γιὰ νὰ πιστεύσω σ' αὐτόν;». 37 Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Καὶ τὸν εἶδες, καὶ αὐτός, ποὺ ὁμιλεῖ μαζί σου, αὐτὸς εἶναι». 38 Καὶ ἐκεῖνος εἶπε· «Πιστεύω, Κύριε». Καὶ τὸν προσκύνησε. 39 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Γιὰ κρίσι (σωστικὴ ἢ καταδικαστικὴ) ἦλθα ἐγὼ στὸν κόσμο αὐτό, ὥστε ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν βλέπουν, νὰ βλέπουν, καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ βλέπουν, νὰ γίνωνται τυφλοί». 40 Ἦκουσαν δὲ αὐτὰ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά του, καὶ τοῦ εἶπαν· «Μήπως καὶ ἐμεῖς εἴμεθα τυφλοί;». 41 Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Ἐὰν ἦσασθε τυφλοί, δὲν θὰ εἶχατε ἀμαρτία. Ἀλλὰ τώρα λέγετε, “Βλέπουμε”. Γι' αὐτὸ ἡ ἀμαρτία σας ἰσχύει (ἔχετε δηλαδὴ ἀμαρτία)».

10 Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλήν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ ληστής· **2** ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων. **3** Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. **4** Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ· **5** ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. **6** Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. **8** Πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. **9** Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει. **10** Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων, **12** ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσι τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. **13** Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. **14** Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, **15** καθὼς γινώσκει με ὁ Πατὴρ καὶ γὰρ γινώσκω τὸν Πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. **16** Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν. **17** Διὰ τοῦτο ὁ Πατὴρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα

Παραβολὴ τοῦ κλέπτου καὶ ληστοῦ, τοῦ ποιμένος καὶ τῶν προβάτων

10 « Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅποιος δὲν μπαίνει ἀπὸ τῆς θύρας εἶναι κλέπτης καὶ ληστής, **2** ἐνῶ, ὅποιος μπαίνει ἀπὸ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων. **3** Σ' αὐτὸν ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα ἀναγνωρίζουν τὴ φωνὴν του, καὶ φωνάζει τὰ πρόβατά του μὲ τὸ ὄνομά τους, καὶ τὰ βγάζει ἔξω. **4** Καὶ ὅταν βγάλῃ τὰ πρόβατά του ἔξω, πηγαίνει μπροστὰ ἀπ' αὐτά, καὶ τὰ πρόβατα τὸν ἀκολουθοῦν, διότι γνωρίζουν τὴ φωνὴν του, **5** ἐνῶ ἄλλον δὲν θ' ἀκολουθήσουν, ἀλλὰ θὰ φύγουν ἀπ' αὐτόν, διότι δὲν γνωρίζουν τὴ φωνὴν τῶν ξένων». **6** Αὐτὴ τὴν παραβολὴν τοῦς εἶπε ὁ Ἰησοῦς. Ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲν κατάλαβαν τί σήμαιναν αὐτά, τὰ ὅποια τοῦς ἔλεγε.

Ὁ Ἰησοῦς ἡ θύρα τῶν προβάτων

7 Γι' αὐτὸ τοῦς εἶπε πάλι ὁ Ἰησοῦς· « Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. **8** Ὅλοι, ὅσοι ἤλθον πρὶν ἀπὸ μένα, εἶναι κλέπτες καὶ λησταί. Γι' αὐτὸ δὲν τοῦς ἄκουσαν τὰ πρόβατα. **9** Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα. Ὅποιος περάσῃ ἀπὸ μένα, θὰ σωθῇ. Καὶ θὰ μπαίνη καὶ θὰ βγαίνη, καὶ θὰ βρίσκῃ τροφή. **10** Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, παρὰ γιὰ νὰ κλέψῃ καὶ νὰ σφάξῃ καὶ νὰ καταναλώσῃ. Ἐγὼ ἤλθα γιὰ νὰ ἔχουν ζωὴ καὶ περισσεύμα ζωῆς».

Ὁ Ἰησοῦς ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὁ θυσιαζόμενος γιὰ τὰ πρόβατα

11 « Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς θυσιάζει τὴ ζωὴν του γιὰ τὰ πρόβατα, **12** ἐνῶ ὁ μισθωτὸς, πού δὲν εἶναι ποιμὴν, καὶ τὰ πρόβατα δὲν εἶναι δικὰ του, βλέπει τὸν λύκο νὰ ἔρχεται καὶ ἀφήνει τὰ πρόβατα καὶ φεύγει. Καὶ ὁ λύκος τὰ ἀρπάζει, ἐπίσης σκορπίζει τὰ πρόβατα. **13** Φεύγει δὲ ὁ μισθωτὸς, διότι εἶναι μισθωτὸς καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ πρόβατα. **14** Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώριζω τὰ δικὰ μου καὶ μὲ γνωρίζουν τὰ δικὰ μου, **15** ὅπως μὲ γνωρίζει ὁ Πατέρας καὶ ἐγὼ γινώριζω τὸν Πατέρα, καὶ τὴ ζωὴν μου θυσιάζω γιὰ τὰ πρόβατα. **16** Ἐχω καὶ ἄλλα πρόβατα, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἀπ' αὐτὴ τὴ μάνδρα. Καὶ ἐκεῖνα πρόκειται νὰ ὀδηγήσω, καὶ θὰ ὑπακούσουν στὴ φωνὴν μου, καὶ θὰ γίνῃ μία ποίμνη, ἕνας ποιμὴν. **17** Γι' αὐτὸ ὁ Πατέρας με ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ θυσιάζω τὴ ζωὴν μου, καὶ θὰ τὴν

πάλιν λάβω αὐτήν. **18** Οὐδείς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.

19 Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. **20** Ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; **21** Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζόμενον· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;

22 Ἐγένετο δὲ τὰ Ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμῶν ἦν· **23** καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. **24** Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις; Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ. **25** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε. Τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὄνοματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· **26** ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γὰρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. **27** Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, καὶ γὰρ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι, **28** καὶ ἐγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. **29** ὁ Πατὴρ μου, ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί, καὶ οὐδείς δύναται ἀρπάξειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς μου. **30** Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν.

31 Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. **32** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ Πατρὸς μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετε με; **33** Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. **34** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, Ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἐστε; **35** Εἰ ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο,

λάβω πάλι (θὰ ἀναστηθῶ). **18** Κανείς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ ἀπὸ μένα, ἀλλ' ἐγὼ τὴ θυσιάζω μὲ τὴ θέλησί μου. Ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὴ θυσιάσω, καὶ ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὴ λάβω πάλι (νὰ αὐτοαναστηθῶ). Αὐτὴ τὴν ἐντολὴ ἔλαβα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου».

Σχίσμα στοὺς Ἰουδαίους

19 Πάλι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι διαιρέθησαν ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν λόγων. **20** Καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔλεγον· «Εἶναι δαιμονισμένος καὶ τρελλός· τί τὸν ἀκούετε;». **21** Ἄλλοι ἔλεγον· «Αὐτὰ τὰ λόγια δὲν εἶναι δαιμονισμένου. Μήπως δύναται δαιμόνιο νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμοὺς τυφλῶν;».

«Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν»

22 Ἐωρτάζονταν δὲ τὰ Ἐγκαίνια στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦταν χειμῶν. **23** Καὶ περιπατοῦσε ὁ Ἰησοῦς στὸ ναό, στὴ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. **24** Τὸν περικύκλωσαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τοῦ ἔλεγον· «Ἔως πότε θὰ βασανίζῃς τὴν ψυχὴ μας; Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), νὰ μᾶς τὸ πῆς καθαρά». **25** Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Σᾶς εἶπα, ἀλλὰ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα, ποὺ ἐγὼ κάνω στὸ ὄνομα τοῦ Πατέρα μου, αὐτὰ μαρτυροῦν γιὰ μένα, **26** ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύετε, διότι δὲν εἴσθε ἀπὸ τὰ πρόβατα τὰ δικά μου, καθὼς σᾶς εἶπα. **27** Τὰ πρόβατα τὰ δικά μου γνωρίζουν τὴ φωνὴ μου, καὶ ἐγὼ τὰ γνωρίζω, καὶ μὲ ἀκολουθοῦν, **28** καὶ ἐγὼ τοὺς δίνω ζωὴ αἰώνια, καὶ δὲν θὰ χαθοῦν ποτέ, διότι δὲν θὰ τὰ ἀρπάξῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ χέρι μου. **29** Ὁ Πατέρας μου, ποὺ μοῦ τὰ ἔχει δώσει, εἶναι ἀνώτερος ὅλων, καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ τὰ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Πατέρα μου. **30** Ἐγὼ καὶ ὁ Πατέρας εἴμεθα ἓνα (μία οὐσία, μία θεότης)».

Ἀπόπειρα κατὰ τοῦ Ἰησοῦ γιὰ τὴ διακήρυξι τῆς θεότητός του

31 Τότε οἱ Ἰουδαῖοι πῆραν πάλι λίθους γιὰ νὰ τὸν λιθοβολήσουν. **32** Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Πολλὰ καλὰ ἔργα σᾶς ἔκανα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. Γιὰ ποῖο ἔργο ἀπ' αὐτὰ θέλετε νὰ μὲ λιθοβολήσετε;». **33** Τοῦ ἀποκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντας· «Γιὰ καλὸ ἔργο δὲν θέλουμε νὰ σε λιθοβολήσωμε, ἀλλὰ γιὰ βλασφημίᾳ, μάλιστα ὅτι σὺ, ἐνῶ εἶσαι ἄνθρωπος, κάνεις τὸν ἑαυτὸ σου Θεό». **34** Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Δὲν εἶναι γεγραμμένο στὸ νόμο σας, “Ἐγὼ εἶπα, εἴσθε θεοί”; **35** Ἀφοῦ ἐκείνους

καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἢ Γραφή, **36** ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; **37** Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου, μὴ πιστεύετε μοι. **38** εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ Πατὴρ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. **39** Ἐζήτουν οὖν πάλιν πιάσαι αὐτόν· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινε ἐκεῖ. **41** Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν. **42** Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

11 Ἦν δὲ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. **2** Ἦν δὲ Μαρία ἢ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρω καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. **3** Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι· Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. **4** Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς. **5** Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. **6** Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας· **7** ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἀγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. **8** Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; **9** Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὥραι τῆς ἡμέρας; Ἐὰν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. **10** Ἐὰν δὲ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. **11** Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. **12** Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. **13** Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θα-

ωνόμασε θεούς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνθηκε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, – ἢ δὲ Γραφή δὲν δύναται ν' ἀκυρωθῇ –, **36** σ' αὐτόν, πού (εἶναι Υἱὸς καὶ) ὁ Πατέρας ξεχώρισε καὶ ἀπέστειλε στὸν κόσμον, σεῖς λέγετε, “Βλασφημεῖς”, διότι εἶπα, “Εἶμαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ”; **37** Ἄν δὲν κάνω τὰ ἔργα τοῦ Πατέρα μου, νὰ μὴ πιστεύετε σ' ἐμένα. **38** Ἄν ὅμως κάνω, καὶ ἂν δὲν πιστεύετε σ' ἐμένα, πιστεύετε στὰ ἔργα, γιὰ νὰ πεισθῆτε καὶ πιστεύσετε, ὅτι ὁ Πατέρας εἶναι μέσα σ' ἐμένα καὶ ἐγὼ εἶμαι μέσα σ' αὐτόν (ἔχουμε δηλαδὴ μία οὐσία ἢ θεότητα)». **39** Τότε προσπάθησαν πάλιν νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τους.

40 Καὶ πῆγε πάλιν πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ὅπου στὴν ἀρχὴ βάπτισε ὁ Ἰωάννης, καὶ ἔμεινε ἐκεῖ. **41** Καὶ πολλοὶ ἦλθον σ' αὐτόν, καὶ ἔλεγαν· «Ὁ Ἰωάννης δὲν ἔκανε κανένα θαῦμα, ἀλλὰ ὅλα, ὅσα ὁ Ἰωάννης εἶπε γι' αὐτόν, ἦταν ἀληθινά». **42** Πολλοὶ δὲ ἐκεῖ πίστευσαν σ' αὐτόν.

«Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται»

11 Ἦταν δὲ κάποιος ἀσθενὴς ὀνομαζόμενος Λάζαρος ἀπὸ τῆ Βηθανία, ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Μαρίας καὶ τῆς Μάρθας τῆς ἀδελφῆς τῆς. **2** Ἦ δὲ Μαρία ἦταν ἐκεῖνη, πού ἄλειψε (ἀργότερα) τὸν Κύριο μὲ μύρο καὶ σκούπισε τὰ πόδια του μὲ τὰ μαλλιά τῆς. Αὐτῆς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἦταν ἀσθενής. **3** Γι' αὐτὸ οἱ ἀδελφὲς τοῦ ἔστειλαν μήνυμα λέγοντας· «Κύριε, νὰ αὐτός, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾶς, εἶναι ἀσθενής». **4** Ὄταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Αὐτὴ ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, ἀλλὰ γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ δοξασθῇ δηλαδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐξ αἰτίας τῆς». **5** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως τὴ Μάρθα καὶ τὴν ἀδελφὴ τῆς καὶ τὸ Λάζαρο. **6** Ἐν τούτοις, ὅταν ἄκουσε, ὅτι εἶναι ἀσθενής, τότε ἔμεινε στὸν τόπο, ὅπου ἦταν, δύο ἡμέρες. **7** Ἐπειτα, ἀφοῦ πέρασαν οἱ δύο ἡμέρες, λέγει στοὺς μαθητάς· «Ἄς πᾶμε στὴν Ἰουδαία πάλιν». **8** Τοῦ λέγουν οἱ μαθηταί· «Διδάσκαλε, τώρα ζητοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ σε λιθοβολήσουν, καὶ θέλεις νὰ πᾶς πάλιν ἐκεῖ;». **9** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Δώδεκα ὥρες δὲν ἔχει ἡ ἡμέρα; Ἐὰν κανεὶς περιπατῇ τὴν ἡμέρα, δὲν σκοντάπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς αὐτοῦ τοῦ κόσμου. **10** Ἐὰν ὅμως περιπατῇ τὴ νύκτα, σκοντάπτει, διότι δὲν ἔχει φῶς». **11** Αὐτὰ εἶπε, καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὸ τοὺς λέγει· «Ὁ Λάζαρος ὁ φίλος μας ἔχει κοιμηθῆ, ἀλλὰ θὰ πάω νὰ τὸν ξυπνήσω». **12** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ μαθηταὶ του· «Κύριε, ἐὰν ἔχη κοιμηθῆ, θὰ γίνη καλά». **13** Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχε μιλήσει γιὰ τὸ θάνατό του, ἐνῶ ἐκεῖνοι νόμισαν, ὅτι μιλάει γιὰ τὴν κοίμησι τοῦ ὕπνου. **14** Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε καθαρὰ:

νάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. **14** Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε, **15** καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ. Ἄλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. **16** Εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. **18** Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε, **19** καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. **20** Ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. **21** Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. **22** Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δώσει σοὶ ὁ Θεός. **23** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. **24** Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **25** Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται· **26** καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο; **27** Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα· Ὁ Διδάσκαλος πάρεστι καὶ φωνεῖ σε. **29** Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. **30** Οὐπῶ δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. **31** Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. **32** Ἡ οὖν Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ· Κύ-

«Ὁ Λάζαρος πέθανε. **15** Καὶ χαίρω γιὰ σᾶς, διότι θὰ πιστεύσετε, ἐπειδὴ δὲν ἤμουν ἐκεῖ (καὶ ὅμως γνωρίζω, ὅτι πέθανε). Ἄλλ' ἄς πᾶμε πρὸς αὐτόν». **16** Εἶπε τότε ὁ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος στοὺς συμμαθητάς: «Ἄς πᾶμε καὶ ἐμεῖς, γιὰ νὰ πεθάνωμε μαζί του».

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή»

17 Ὅταν δὲ ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς, τὸν βρῆκε νὰ εἶναι τέσσερες πλέον ἡμέρες ἐνταφιασμένος. **18** Ἡ δὲ Βηθανία ἦταν κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα σὲ ἀπόστασι δεκαπέντε σταδίων περίπου (τριῶν χιλιομέτρων περίπου), **19** καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους εἶχαν ἔλθει πρὸς τὴ Μάρθα καὶ τὴ Μαρία, γιὰ νὰ τὶς παρηγορήσουν γιὰ τὸν ἀδελφό τους. **20** Ἡ δὲ Μάρθα, ὅταν ἄκουσε, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἔσπευσε καὶ τὸν προϋπάντησε, ἐνῶ ἡ Μαρία ἔμεινε στὸ σπίτι. **21** Εἶπε δὲ ἡ Μάρθα στὸν Ἰησοῦ: «Κύριε, ἐὰν ἦσουν ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ εἶχε πεθάνει. **22** Ἀλλὰ καὶ τώρα ξέρω, ὅτι, ὅσα θὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὸ Θεό, θὰ σοῦ δώσῃ ὁ Θεός». **23** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Θ' ἀναστηθῇ ὁ ἀδελφός σου». **24** Τοῦ λέγει ἡ Μάρθα: «Ἐέρω, ὅτι θ' ἀναστηθῇ κατὰ τὴν ἀνάστασι κατὰ τὴν ἐσχάτη ἡμέρα». **25** Τῆς εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ εἰμαι ἡ ἀνάστασι καὶ ἡ ζωή. Ὅποιος πιστεύει σ' ἐμένα, καὶ ἂν πεθάνῃ, θὰ ζῇ (τὴν ἀληθινὴ ζωή). **26** Καὶ καθένας, πὺ ζῇ καὶ πιστεύει σ' ἐμένα, δὲν θὰ πεθάνῃ ποτέ. Πιστεύεις τοῦτο;». **27** Τοῦ λέγει: «Ναί, Κύριε. Ἐγὼ ἔχω πιστεύσει, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πὺ ἀναμενόταν νὰ ἔλθῃ στὸν κόσμον».

«Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς»

28 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, πῆγε καὶ φώναξε τὴ Μαρία τὴν ἀδελφὴ τῆς καὶ τῆς εἶπε μυστικά: «Ὁ Διδάσκαλος ἦλθε καὶ σὲ ζητεῖ». **29** Ἐκείνη, μόλις ἄκουσε, σηκώνεται γρήγορα καὶ ἔρχεται σ' αὐτόν. **30** Δὲν εἶχε δὲ ἔλθει ὁ Ἰησοῦς ἀκόμη στὸ χωριό, ἀλλ' ἦταν στὸν τόπο, ὅπου τὸν προϋπάντησε ἡ Μάρθα. **31** Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, πὺ ἦταν μαζί τῆς στὸ σπίτι καὶ τὴν παρηγοροῦσαν, ὅταν εἶδαν, ὅτι ἡ Μαρία σηκώθηκε γρήγορα καὶ ἔφυγε, τὴν ἀκολούθησαν λέγοντας: «Πηγαίνει στὸ μνημα, γιὰ νὰ κλαύσῃ ἐκεῖ». **32** Ἡ δὲ Μαρία, ὅταν ἦλθε ὅπου ἦταν ὁ Ἰησοῦς, μόλις τὸν εἶδε, ἔπεσε στὰ πόδια του λέγοντας σ' αὐτόν: «Κύριε, ἐὰν ἦσουν ἐδῶ, δὲν θὰ πέθαινε ὁ ἀδελφός μου». **33** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ὅταν τὴν εἶδε νὰ κλαίῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἰουδαίους, πὺ τὴ συνώδευσαν, νὰ κλαίου, ἐπιβλήθηκε στὸ πνεῦμα του γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴ συγκίνησί του καὶ μὲ τὴν ἔντο-

ριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. **33** Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, **34** καὶ εἶπε· Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. **35** Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.

36 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν! **37** Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν, πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. **39** Λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. **40** Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσης, ὄψει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; **41** Ἦραν οὖν τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κείμενος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπε· Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. **42** Ἐγὼ δὲ ἠδιδὼν ὅτι πάντοτε μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. **43** Καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω! **44** Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτόν καὶ ἄφετε ὑπάγειν.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. **46** Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. **47** Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον· Τί ποιούμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ; **48** Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτόν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. **49** Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, **50** οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι

νῆ ἀντίδρασί του τάραξε τὸν ἑαυτό του, **34** καὶ εἶπε· «Ποῦ τὸν ἔχετε βάλει;». Τοῦ λέγουν· «Κύριε, ἔλα νὰ ἰδῆς». **35** Δάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.

36 Ἐλεγον τότε οἱ Ἰουδαῖοι· «Κοίταξε πόσο τὸν ἀγαποῦσε!». **37** Μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτοῦ εἶπαν· «Δὲν μπορούσε αὐτός, ποῦ ἀνοίξει τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ, νὰ ἐνεργήσῃ, ὥστε καὶ αὐτὸς νὰ μὴ πεθάνῃ;».

Ἡ ἀνάστασι τοῦ τετραήμερου Λαζάρου

38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν ἐπιβαλλόμενος στὸν ἑαυτό του γιὰ νὰ συκρατήσῃ τὴ συγκίνησί του, φθάνει στὸ μνημα. Ἦταν δὲ αὐτὸ ἓνα σπήλαιο, καὶ ἓνας μεγάλος λίθος ἔφραζε τὴν εἰσοδὸ του. **39** Λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Σηκώσετε τὸ λίθο». Τοῦ λέγει ἡ ἀδελφὴ τοῦ νεκροῦ ἡ Μάρθα· «Κύριε, βρωμάει πλέον, διότι εἶναι νεκρὸς τέσσερες ἡμέρες». **40** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Δὲν σοῦ διεμήνυσα, ὅτι, ἐὰν πιστεύσης, θὰ ἰδῆς τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ;». **41** Σήκωσαν τότε τὸ λίθο ἀπὸ τὸ μνημα τοῦ νεκροῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς σήκωσε τὰ μάτια ἐπάνω καὶ εἶπε· «Πατέρα, σὲ εὐχαριστῶ, διότι με ἄκουσες. **42** Ἐγὼ βεβαίως ἤξερα, ὅτι πάντοτε με ἀκούεις. Ἀλλὰ τὸ εἶπα γιὰ τὸ λαό, ποῦ εἶναι γύρω, γιὰ νὰ πιστεύσουν, ὅτι σὺ με ἀπέστειλες». **43** Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, κραύγασε μὲ φωνὴ μεγάλη· «Λάζαρε, ἔλα ἔξω!». **44** Καὶ βγήκε ὁ νεκρὸς δεμένος στὰ πόδια καὶ στὰ χεῖρια μὲ ταινίες, τὸ δὲ πρόσωπό του ἦταν περιτυλιγμένο μὲ μαντήλι. Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Λύσετε τὸν καὶ ἀφήσετε νὰ φύγῃ».

Ἀποφασίζεται θανάτωσι τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Καϊάφας προφητεῖ

45 Πολλοὶ τότε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ποῦ ἦλθαν πρὸς τὴ Μαρίαν καὶ εἶδαν ὅσα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, πίστευσαν σ' αὐτόν. **46** Ἀλλὰ μερικοὶ ἀπ' αὐτοῦ πῆγαν στοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς εἶπαν ὅσα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς. **47** Τότε οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συγκάλεσαν συμβούλιο καὶ ἔλεγον· «Τί θὰ κάνωμε; Διότι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος κάνει πολλὰ θαύματα. **48** Ἐὰν τὸν ἀφήσωμε ἔτσι, ὅλοι θὰ πιστεύσουν σ' αὐτόν, καὶ θὰ ἔλθουν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ θὰ καταστρέψουν καὶ τὸν τόπο μας καὶ τὸ ἔθνος μας». **49** Τότε ἓνας ἀπ' αὐτοῦ, ὁ Καϊάφας, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου, τοὺς εἶπε· «Σεῖς δὲν ξέρετε τίποτε, **50** οὔτε σκέπτεσθε,

συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. **51** Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, **52** καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διασκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. **53** Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. **54** Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κακεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ Πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. **56** Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν; Ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; **57** Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν ἵνα ἂν τις γνῶ ποῦ ἐστὶ, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. **2** Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. **3** Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.

4 Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· **5** Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; **6** Εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. **7** Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. **8** Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

ὅτι μᾶς συμφέρει νὰ πεθάνῃ ἓνας ἄνθρωπος γιὰ τὸ λαό, καὶ νὰ μὴ χαθῇ ὅλο τὸ ἔθνος». **51** Τοῦτο ὅμως δὲν εἶπε ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦταν ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου προφήτευσεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔμελλεν νὰ πεθάνῃ γιὰ τὸ ἔθνος. **52** Καὶ ὄχι μόνο γιὰ τὸ ἔθνος, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ συγκεντρώσῃ σ' ἓνα ποίμνιο τὰ διασκορπισμένα τέκνα τοῦ Θεοῦ. **53** Ἀπ' ἐκείνη δὲ τὴν ἡμέρα ἀποφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ τὸν θανατώσουν. **54** Γι' αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔκανε πλέον δημόσιες ἐμφανίσεις μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ στὸν τόπο πλησίον τῆς ἐρήμου, στὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ἐφραὶμ, καὶ ἐκεῖ ἔμενε μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς του.

55 Πλησίαζε δὲ τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῆ χώρα ἀνέβηκαν στὰ Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ Πάσχα, γιὰ νὰ ὑποβάλουν τοὺς ἑαυτούς τοὺς σὲ τελετουργικὲς καθάρσεις. **56** Ἀναζητοῦσαν δὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ ἔλεγον μεταξὺ τοὺς εὐρισκόμενοι στὸ ναό: «Τί νομίζετε; Ὅτι δὲν θὰ ἔλθῃ στὴν ἑορτή;». **57** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἶχαν δώσει καὶ ἐντολή, ἂν κανεὶς μάθῃ ποῦ εἶναι, νὰ εἰδοποιήσῃ γιὰ νὰ τὸν πιάσουν.

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου Μαρία χρίει τὸν Ἰησοῦ μὲ μύρο

12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἕξι ἡμέρες πρὸ τοῦ Πάσχα ἦλθε στὴ Βηθανία, ὅπου ἦταν ὁ Λάζαρος, ποῦ εἶχε πεθάνει καὶ τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν. **2** Τοῦ ἔκαναν δὲ δεῖπνο ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διακονοῦσε, ὁ δὲ Λάζαρος ἦταν ἓνας ἀπ' αὐτούς, ποῦ κάθονταν στὸ τραπέζι μαζὶ του. **3** Ἡ Μαρία τότε πῆρε μίαν λίτρα μύρο (τριακόσια εἰκοσιπέντε γραμμάρια περιπίου), ποῦ ἦταν νάρδος ὀλοκάθαρη πανάκριβη, καὶ ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σκούπισε μὲ τὰ μαλλιά της τὰ πόδια του. Τὸ δὲ σπίτι γέμισεν ἀπὸ τὴν εὐωδία τοῦ μύρου.

Ὁ γογγυσμὸς τοῦ ὑποκριτοῦ Ἰούδα γιὰ τὸ μύρο

4 Ἀλλ' ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, ὁ Ἰούδας τοῦ Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ποῦ ἔμελλεν νὰ τὸν προδώσῃ, λέγει: **5** «Γιὰτί αὐτὸ τὸ μύρο δὲν πωλήθηκε ἀντὶ τριακοσίων δηναρίων καὶ δὲν δόθηκε (ὡς χρηματικὴ ἀξία) στοὺς πτωχοὺς;». **6** Εἶπε δὲ τοῦτο, ὄχι διότι ἐνδιαφερόταν γιὰ τοὺς πτωχοὺς, ἀλλὰ διότι ἦταν κλέπτῃς καὶ κρατοῦσε τὸ ταμεῖο καὶ ἔκλεπτε ἀπὸ τὶς εἰσφορές. **7** Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Ἄφες τὴν. Φύλαξε αὐτὸ (τὸ μύρο, γιὰ νὰ μὲ ἀλείψῃ προκαταβολικῶς) γιὰ τὴν ἡμέρα τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου. **8** Τοὺς πτωχοὺς βεβαίως πάντοτε θὰ ἔχετε μαζὶ σας, ἀλλ' ἐμένα δὲν θὰ ἔχετε πάντοτε».

9 Ἐγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. 10 Ἐβουλευσάντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, 13 ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 14 Εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄναριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· 15 Μὴ φοβοῦ, θυγατερ Σιών! Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. 16 Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. 17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 19 Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; Ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

20 Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. 21 Οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 Ἐρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολλὸν καρπὸν φέρει.

Οἱ ἀρχιερεῖς ἀποφασίζουσιν θανάτῳ καὶ τοῦ Λαζάρου!

9 Πολὺς δὲ λαὸς ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων ἔμαθε, ὅτι εἶναι ἐκεῖ, καὶ ἦλθαν, ὄχι μόνον γιὰ τὸν Ἰησοῦ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἴδωσιν καὶ τὸ Λάζαρο, ποὺ ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν. 10 Γι' αὐτὸ οἱ ἀρχιερεῖς ἀποφάσισαν νὰ θανατώσουν καὶ τὸ Λάζαρο, 11 διότι ἐξ αἰτίας τοῦ πολλοὶ ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων πῆγαιναν στὸν Ἰησοῦ καὶ πίστευαν σ' αὐτόν.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα ἐπὶ πῶλου ὄνου!

12 Τὴν ἄλλη ἡμέρα λαὸς πολὺς, ποὺ ἦλθε γιὰ τὴν ἑορτή, ὅταν ἄκουσαν, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς στὰ Ἱεροσόλυμα, 13 πῆραν κλάδους ἀπὸ φοίνικες καὶ βγῆκαν νὰ τὸν προῦπαντήσουν, καὶ κραύγαζαν: «Δόξα! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ». 14 Βρῆκε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἕνα γαϊδουράκι καὶ κάθησε ἐπάνω του, ὅπως εἶναι γραμμένο: 15 Μὴ φοβᾶσαι, θυγατέρα Σιών! Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος σ' ἕνα πουλάρι ὄνου. 16 Ἀλλὰ τί σήμαιναν αὐτὰ δὲν κατάλαβαν οἱ μαθηταὶ τοῦ στὴν ἀρχή, ἀλλ' ὅταν δοξάσθηκε ὁ Ἰησοῦς, τότε θυμῆθησαν, ὅτι αὐτὰ ἦταν γι' αὐτὸν γραμμένα, καὶ αὐτὰ ἔκαναν σ' αὐτόν. 17 Οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, ποὺ ἦταν μαζί του ὅταν φώναξε τὸ Λάζαρο νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ μνημα καὶ τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν, ἔδιναν μαρτυρία (γιὰ τὸ θαῦμα). 18 Γι' αὐτὸ καὶ τὸν προῦπάντησε ὁ λαός, διότι ἄκουσαν, ὅτι εἶχε κάνει αὐτὸ τὸ θαῦμα. 19 Οἱ Φαρισαῖοι τότε εἶπαν μεταξύ τους: «Βλέπετε, ὅτι δὲν κατορθώνετε τίποτε; Νά, ὅλος ὁ λαὸς ἔφυγε (ἀπὸ μᾶς) καὶ ἀκολούθησε αὐτόν».

Ἕλληνες ζητοῦν νὰ ἴδωσιν τὸν Ἰησοῦ καὶ ὁ Ἰησοῦς προφητεύει δόξα

20 Μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἀνέβηκαν γιὰ νὰ προσκυνήσουν κατὰ τὴν ἑορτή, ἦταν Ἕλληνες. 21 Αὐτοὶ δὲ προσῆλθον στὸ Φίλιππο, ποὺ ἦταν ἀπὸ τὴ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας: «Κύριε, θέλομε νὰ ἴδοῦμε τὸν Ἰησοῦ». 22 Πηγαίνει ὁ Φίλιππος καὶ τὸ λέγει στὸν Ἀνδρέα, καὶ ἔπειτα ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος τὸ λέγουν στὸν Ἰησοῦ. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε τότε: «Ἐφθασε ἡ ὥρα, γιὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐὰν ὁ κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέσῃ στὴ γῆ καὶ δὲν πεθάνῃ, μένει αὐτὸς μόνος. Ἐὰν ὅμως πεθάνῃ, φέρει πολὺ καρπὸ (στὸν πολὺ καρπὸ, ποὺ ἔφερε ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ, περιλαμβάνονται καὶ οἱ Ἕλληνες, διὰ τῶν ὁποίων δοξάσθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου)».

Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοὺς ἀκολούθους του ζητεῖ αὐταπάρνησι

25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. 26 Ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω, καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ.

27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. 29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν γεγενῆσθαι. Ἄλλοι ἔλεγον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. 30 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμέ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 31 Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. 32 καὶ ἐγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. 33 Τοῦτο δὲ ἔλεγε σημαίνων ποιῶ θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν. 34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐπιμικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστὶ· περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. 36 Ἔως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπε· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; Καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίς ἀπεκαλύφθη; 39 Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· 40 Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς

25 «Ὁποῖος ἀγαπάει τὸν ἑαυτό του (ὁ φίλαυτος δηλαδή), θὰ τὸν χάσῃ. Ἐνῶ ὅποιος μισεῖ τὸν ἑαυτό του στὸν κόσμον τοῦτο (ὁ ἄνθρωπος τῆς αὐταπαρνήσεως δηλαδή), θὰ τὸν διατηρήσῃ γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ. 26 Ὁποῖος θέλει νὰ διακονῇ ἐμένα, ἄς ἀκολουθῇ ἐμένα (στὸ δρόμο τῆς αὐταπαρνήσεως), καὶ ὅπου εἶμαι ἐγώ, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ὁ δικός μου διάκονος. Ναί, ὅποιος διακονεῖ ἐμένα (τὸν Υἱό), θὰ τὸν τιμήσῃ ὁ Πατήρας».

Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ γιὰ τὸ θάνατό του καὶ τὴ σημασία του

27 «Τώρα ἡ ψυχὴ μου ἔχει ταραχθῆ. Καὶ τί νὰ εἰπῶ; Πατέρα, σῶσε με ἀπὸ τὴν ὥρα αὐτή. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἦλθα στὴν ὥρα αὐτή. 28 Πατέρα, δόξασε τὸ ὄνομά σου». Ἦλθε τότε φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανόν: «Καὶ δόξασα, καὶ πάλι θὰ δοξάσω». 29 Ὁ δὲ λαός, ποῦ παρίστατο καὶ ἄκουσε, ἔλεγε, ὅτι ἔγινε βροντὴ. Ἄλλοι ἔλεγον, «Ἄγγελος μίλησε σ' αὐτόν». 30 Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε: «Ἡ φωνὴ αὐτὴ δὲν ἦλθε γιὰ μένα, ἀλλὰ γιὰ σᾶς. 31 Τώρα θὰ γίνῃ δικαίωσι αὐτοῦ τοῦ κόσμου (ἐναντι τοῦ ἀντιδίκου Διαβόλου). Τώρα ὁ ἄρχων αὐτοῦ τοῦ κόσμου θὰ πεταχθῇ ἔξω. 32 Ἐγὼ δέ, ὅταν ὑψωθῶ ἀπὸ τῆ γῆ (πάνω στὸ σταυρό), θὰ ἐλκύσω ὅλους πρὸς τὸν ἑαυτό μου». 33 Αὐτὸ δὲ ἔλεγε ὑποδηλώνοντας μὲ ποιό εἶδος θανάτου ἔμελλε νὰ πεθάνῃ. 34 Ὁ λαός τοῦ εἶπε: «Ἐμεῖς ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ νόμο, ὅτι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας) θὰ ζῆ αἰωνίως. Καὶ πῶς σὺ λέγεις, “Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ ὑψωθῇ”; Ποιός εἶναι αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;». 35 Τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Λίγο χρόνο ἀκόμη τὸ φῶς θὰ εἶναι μαζί σας. Περιπατεῖτε, ἕως ὅτου ἔχετε τὸ φῶς, γιὰ νὰ μὴ σᾶς καταλάβῃ τὸ σκοτάδι. Διότι ἐκεῖνος, ποῦ περιπατεῖ στὸ σκοτάδι, δὲν ξέρει ποῦ πηγαίνει. 36 Ἔως ὅτου ἔχετε τὸ φῶς, νὰ πιστεύετε στὸ φῶς, γιὰ νὰ γίνετε παιδιὰ τοῦ φωτός». Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔφυγε καὶ κρύφθηκε ἀπ' αὐτούς.

Ἡ ἀπιστία τῶν Ἰουδαίων παρὰ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων

37 Ἐνῶ δὲ εἶχε κάνει τόσα θαύματα μπροστά τους, δὲν πίστευαν σ' αὐτόν, 38 καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποῦ εἶπε ὁ προφήτης Ἡσαΐας: Κύριε, ποιός πίστευσε στὸ κήρυγμά μας; Καὶ ποιός κατάλαβε τὴ δύναμι τοῦ Κυρίου; 39 Ὁ Ἡσαΐας εἶπε ἐπίσης γιὰ ποιό λόγο δὲν μπορούσαν νὰ πιστεύσουν: 40 Τύφλωσε τὰ μάτια τους καὶ

ὄφθαλμούς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς. **41** Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ. **42** Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὠμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. **43** ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με, **45** καὶ ὁ θεωρῶν ἐμέ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. **46** Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη. **47** Καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἤλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. **48** Ὁ ἀθετῶν ἐμέ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος δὲν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **49** ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. **50** καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. Ἄ οὖν λαλῶ ἐγώ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ Πατήρ, οὕτω λαλῶ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς, **2** καὶ δεῖπνου γενομένου, τοῦ Διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐτόν παραδῶ, **3** εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, **4** ἐγείρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διεζώσεν ἑαυτόν. **5** εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. **6** Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ

σκότισε τὸ νοῦ τους, γιὰ νὰ μὴν ἴδουῖν μὲ τὰ μάτια καὶ καταλάβουν μὲ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστρέψουν, καὶ τοὺς συγχωρήσω. **41** Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἡσαΐας, ὅταν εἶδε τὴ δόξα του καὶ μίλησε γι' αὐτόν. **42** Ἐν τούτοις καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες πολλοὶ πίστευσαν σ' αὐτόν, ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῶν Φαρισαίων δὲν ὠμολογοῦσαν, γιὰ νὰ μὴ γίνουν ἀποσυνάγωγοι (γιὰ νὰ μὴν ἀφορισθοῦν). **43** Διότι τῆς τιμῆς ἀπὸ τὸ Θεὸ προτίμησαν τὴν τιμὴ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Συνοπτικὴ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ

44 Ὁ Ἰησοῦς δὲ φώναξε δυνατὰ καὶ εἶπε: «Ὅποιος πιστεύει σ' ἐμένα, δὲν πιστεύει σ' ἐμένα, ἀλλὰ σ' ἐκεῖνον, πού με ἔστειλε. **45** Καὶ ὅποιος παραδέχεται ἐμένα, παραδέχεται ἐκεῖνον, πού με ἔστειλε. **46** Ἐγὼ ἤλθα στὸν κόσμον ὡς φῶς, γιὰ νὰ μὴ μείνη στὸ σκοτάδι κανεὶς, πού πιστεύει σ' ἐμένα. **47** Καὶ ἂν κανεὶς ἀκούσῃ τὰ λόγια μου καὶ δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν τὸν καταδικάζω. Διότι δὲν ἤλθα γιὰ νὰ καταδικάσω τὸν κόσμον, ἀλλὰ γιὰ νὰ σώσω τὸν κόσμον. **48** Ὅποιος μὲ ἀπορρίπτει καὶ δὲν δέχεται τὰ λόγια μου, ἔχει αὐτόν πού θὰ τὸν καταδικάσῃ. Ὁ λόγος, πού κήρυξα, ἐκεῖνος θὰ τὸν καταδικάσῃ κατὰ τὴν ἐσχάτη ἡμέρα. **49** Διότι ἐγὼ δὲν κήρυξα ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὁ Πατέρας, πού με ἔστειλε, αὐτὸς μὲ δίδαξε τί θὰ εἰπῶ καὶ τί θὰ κηρύξω. **50** Καὶ ξέρω, ὅτι ἡ διδασκαλία του εἶναι ζωὴ αἰώνια. Αὐτὰ λοιπόν, πού κηρύττω ἐγώ, ἔτσι τὰ κηρύττω, ὅπως μοῦ εἶπε ὁ Πατέρας».

Ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος πλύνει τὰ πόδια τῶν μαθητῶν

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, γνωρίζοντας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα του γιὰ νὰ μεταβῇ ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον στὸν Πατέρα, ἔχοντας ἀγαπήσει τοὺς δικούς του, πού ἦταν στὸν κόσμον, – μὲ τελεία ἀγάπη τοὺς ἀγάπησε –, **2** καὶ ἀφοῦ ἐτοιμάσθηκε δεῖπνο, ἐνῶ ὁ Διάβολος εἶχε πλέον βάλει στὴν καρδιά τοῦ Ἰούδα, τοῦ υἱοῦ τοῦ Σίμωνος, τοῦ Ἰσκαριώτη, νὰ τὸν παραδώσῃ, **3** ἂν καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶχε τὴ συνείδησι, ὅτι ὁ Πατέρας τοῦ ἔδωσε τὰ πάντα στὰ χεῖρα, καὶ ὅτι προῆλθε ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ πηγαίνει πρὸς τὸ Θεό, (ἐν τούτοις) **4** σηκώνεται ἀπὸ τὸ δεῖπνο καὶ βγάζει τὰ ἐξωτερικὰ ἐνδύματα, καί, ἀφοῦ πῆρε μιὰ ποδιά, ζώσθηκε, **5** ἔπειτα ρίχνει νερὸ στὴ λεκάνη καὶ ἄρχισε νὰ πλύνῃ τὰ πόδια τῶν μαθητῶν καὶ νὰ τὰ σκουπίζῃ μὲ τὴν ποδιά, μὲ τὴν ὁποία ἦταν ζωσμένος. **6** Ἔρχεται δὲ πρὸς τὸ Σίμωνα Πέτρο, καὶ

μου νίπτεις τούς πόδας; 7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. 8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψης τούς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. 9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τούς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. 10 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τούς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. 11 Ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν. Διὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.

12 Ὅτε οὖν ἔνιψε τούς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; 13 Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. 14 Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τούς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τούς πόδας. 15 Ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. 16 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀποστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά.

18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπήρην ἐπ' ἐμέ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. 19 Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι. 20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἐὰν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἕξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 Ἐβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἰς ἕκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς· 24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει. 25 Ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει

ἐκεῖνος τοῦ λέγει· «Κύριε, σὺ θὰ πλύνῃς τὰ πόδια μου;». 7 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε· «Αὐτό, ποῦ ἐγὼ κάνω, σὺ δὲν καταλαβαίνεις τώρα, θὰ καταλάβῃς ὅμως ὕστερα». 8 Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος· «Δὲν θὰ πλύνῃς τὰ πόδια μου ποτέ». Τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Ἄν δὲν σὲ πλύνω, δὲν θὰ ἔχῃς θέσι μαζί μου». 9 Τοῦ λέγει ὁ Σίμων Πέτρος· «Κύριε, ὄχι μόνο τὰ πόδια μου, ἀλλὰ καὶ τὰ χέρια καὶ τὸ κεφάλι». 10 Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Ὁ λουσμένος δὲν χρειάζεται, παρὰ νὰ νίψῃ τὰ πόδια, καὶ ἔτσι εἶναι καθαρὸς ὁλόκληρος. Καὶ σεῖς εἴσθε καθαροί, ἀλλ' ὄχι ὅλοι». 11 Γνώριζε δηλαδὴ τὸν προδότη του, γι' αὐτὸ εἶπε, «Δὲν εἴσθε ὅλοι καθαροί».

12 Ὅταν δὲ ἔπλυνε τὰ πόδια τους καὶ φόρεσε τὰ ἐνδύματά του, κάθισε πάλι στὸ τραπέζι καὶ τοὺς εἶπε· «Καταλαβαίνετε τί ἔκανα σὲ σᾶς; 13 Σεῖς μὲ προσφωνεῖτε, “ Διδάσκαλε ” καὶ “ Κύριε ”, καὶ καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι. 14 Ἀφοῦ δὲ ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, ἔπλυνα τὰ δικὰ σας πόδια, καὶ σεῖς ὀφείλετε νὰ πλύνετε τὰ πόδια ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. 15 Παράδειγμα δηλαδὴ σᾶς ἔδωσα, γιὰ νὰ κάνετε καὶ σεῖς, ὅπως ἔκανα ἐγὼ. 16 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν ὑπάρχει δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου του, οὔτε ἀπεσταλμένος ἀνώτερος αὐτοῦ ποῦ τὸν ἀπέστειλε. 17 Ἀφοῦ καταλαβαίνετε αὐτά, εὐτυχεῖς θὰ εἴσθε, ἐὰν ἐφαρμόζετε αὐτά».

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα

18 «Δὲν ὀμιλῶ γιὰ ὅλους σας. Ἐγὼ γνωρίζω αὐτούς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξα. Ἀλλ' ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ Γραφικὸς λόγος, Αὐτός, ποῦ τρώγει μαζί μου τὸν ἄρτο, σήκωσε ἐναντίον μου τὴν πτέρνα του (μὲ κλώτσησε). 19 Σᾶς λέγω ἀπὸ τώρα, προτοῦ γίνῃ (ἢ προδοσίαν), ὥστε, ὅταν γίνῃ, νὰ πιστεύσετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. 20 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅποιος δέχεται ὅποιον στείλω, δέχεται ἐμένα. Καὶ ὅποιος δέχεται ἐμένα, δέχεται ἐκεῖνον ποῦ με ἔστειλε».

21 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ταράχθηκε στὸ πνεῦμα καὶ μίλησε ἔντονα καὶ εἶπε· «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἕνας ἀπὸ σᾶς θὰ με προδώσῃ». 22 Τότε οἱ μαθηταί κοίταζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἀπορώντας γιὰ τὸ ποιὸν ὀμιλεῖ. 23 Ἐνας δὲ ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, τὸν ὁποῖον ὁ Ἰησοῦς ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως, ἦταν γερμένος κοντὰ στὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ. 24 Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος τοῦ κάνει νεῦμα γιὰ νὰ ρωτήσῃ, ποιὸς ἄραγε εἶναι αὐτός, γιὰ τὸν ὁποῖον ὀμιλεῖ. 25 Ἐκεῖνος τότε ἔγειρε πά-

αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; **26** Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐστιν ὃ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτη. **27** Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅ ποιεῖς, ποίησον τάχιον. **28** Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· **29** τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. **30** Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ.

31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. **32** Εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. **33** Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. **34** Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **35** Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. **37** Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; Τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. **38** Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις! Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

νω στὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τοῦ λέγει· «Κύριε, ποιός εἶναι;». **26** Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· «Ἐκεῖνος εἶναι, στὸν ὅποτον ἐγὼ θὰ δώσω αὐτὸ τὸ κομμάτι τὸ ψωμί, ἀφοῦ τὸ βουτήξω στὸ ζωμό». Καὶ ἀφοῦ βούτηξε στὸ ζωμό τὸ ψωμί, τὸ δίνει στὸν Ἰούδα, τὸν υἱὸ τοῦ Σίμωνος, τὸν Ἰσκαριώτη. **27** Ἀφοῦ δὲ πῆρε τὸ ψωμί, τότε μπῆκε μέσα του ὁ Σατανᾶς. Τοῦ λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς· «Ὅ,τι σκοπεύεις νὰ κάνης, κάνε το γρήγορα». **28** Ἄλλ' αὐτὸ κανεῖς ἀπὸ τοὺς συνδαιτυμόνες δὲν κατάλαβε γιατί τοῦ τὸ εἶπε. **29** Μερικοὶ δὲ νόμιζαν, ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας κρατοῦσε τὸ ταμεῖο, ὅτι ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέγει, «Ἀγόρασε αὐτά, ποῦ χρειαζόμεθα γιὰ τὴν ἑορτή», ἢ γιὰ νὰ δώσῃ κάτι στοὺς πτωχοῦς. **30** Ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνος πῆρε τὸ ψωμί, ἀμέσως ἀναχώρησε. Ἦταν δὲ νύκτα.

Ἡ καινούργια ἐντολὴ τῆς ἀγάπης

31 Ὅταν δὲ ἀναχώρησε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Τώρα δοξάσθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσθηκε δι' αὐτοῦ. **32** Ἀφοῦ ὁ Θεὸς δοξάσθηκε δι' αὐτοῦ, καὶ ὁ Θεὸς θὰ δοξάσῃ αὐτόν διὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, καὶ πολὺ γρήγορα θὰ δοξάσῃ αὐτόν. **33** Παιδάκια μου, ἀκόμη γιὰ λίγο θὰ εἶμαι μαζί σας. Θὰ μὲ ζητήσετε, ἀλλ' ὅπως εἶπα στοὺς Ἰουδαίους, “Ὅπου πηγαίνω ἐγώ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε”, καὶ σὲ σᾶς λέγω τώρα. **34** Σᾶς δίνω καινούργια ἐντολή: Ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ὅπως σᾶς ἀγάπησα, ἔτσι ν' ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **35** Ἀπ' αὐτὸ θὰ καταλάβουν ὅλοι, ὅτι εἶσθε δικοὶ μου μαθηταί, ἐὰν ἔχετε ἀγάπην μεταξὺ σας».

Ἡ μεγαλοστομία τοῦ Πέτρου καὶ ἡ πρόρρησι τῆς τριπλῆς ἀρνήσεώς του

36 Τοῦ λέγει ὁ Σίμων Πέτρος· «Κύριε, ποῦ πηγαίνεις;». Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, δὲν δύνασαι νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς τώρα, ἀλλ' ὕστερα θὰ μὲ ἀκολουθήσῃς». **37** Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος· «Κύριε, γιατί δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀκολουθήσω τώρα; Γιὰ σένα εἶμαι ἔτοιμος νὰ θυσιάσω τὴ ζωὴ μου». **38** Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Γιὰ μένα εἶσαι ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃς τὴ ζωὴ σου! Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέγω, προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀπαρνηθῆς τρεῖς φορές».

14 Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. **2** Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἄν ὑμῖν. Πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. **3** Καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτὸν, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. **4** Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. **5** Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναί; **6** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. **7** Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν Πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν. Καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε αὐτόν.

8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. **9** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; Ὁ ἐωρακῶς ἐμὲ ἐώρακε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα; **10** Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; Τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ Πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. **11** Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. **12** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα μου πορεύομαι, **13** καὶ ὅ,τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. **14** Ἐὰν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω.

15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε, **16** καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα καὶ ἄλλον Παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, **17** τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώ-

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ»

14 «Ἄς μὴ ταρασσεται ἡ καρδιά σας. Νὰ πιστεύετε στὸ Θεό, καὶ σ' ἐμένα νὰ πιστεύετε. **2** Στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου ὑπάρχουν πολλοὶ τόποι διαμονῆς. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχαν, θὰ σᾶς τὸ ἔλεγα. Πηγαίνω γιὰ νὰ σᾶς ἐτοιμάσω τόπο. **3** Καὶ ὅταν πάω καὶ σᾶς ἐτοιμάσω τόπο, πάλι θὰ ἔλθω καὶ θὰ σᾶς παραλάβω κοντά μου, ὥστε, ὅπου εἶμαι ἐγώ, νὰ εἴσθε καὶ σεῖς. **4** Καὶ ποῦ ἐγὼ πηγαίνω ξέρετε, καὶ τὴν ὁδὸ ξέρετε». **5** Τοῦ λέγει ὁ Θωμᾶς: «Κύριε, δὲν ξέρουμε ποῦ πηγαίνεις. Καὶ πῶς μπορούμε νὰ ξέρουμε τὴν ὁδὸ;». **6** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ. Κανεὶς δὲν ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, παρὰ διὰ μέσου ἐμοῦ. **7** Ἐὰν μὲ εἶχατε γνωρίσει, θὰ εἶχατε γνωρίσει καὶ τὸν Πατέρα μου. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τώρα τὸν γνωρίζετε, καὶ τὸν ἔχετε ἰδεῖ».

«Ὁ ἐωρακῶς ἐμὲ ἐώρακε τὸν Πατέρα»

«Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι»

8 Τοῦ λέγει ὁ Φίλιππος: «Κύριε, δεῖξε μας τὸν Πατέρα, καὶ μᾶς ἀρκεῖ». **9** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Τόσο χρόνο εἶμαι μαζί σας καὶ δὲν με γνωρίσες, Φίλιππε; Ὅποιος εἶδε ἐμένα, εἶδε τὸν Πατέρα. Καὶ πῶς σὺ λέγεις, “Δεῖξε μας τὸν Πατέρα”; **10** Δὲν πιστεύεις, ὅτι ἐγὼ εἶμαι μέσα στὸν Πατέρα καὶ ὁ Πατέρας εἶναι μέσα σ' ἐμένα; Τὰ λόγια, τὰ ὅποια ἐγὼ σᾶς λέγω, δὲν λέγω ἀφ' ἑαυτοῦ. Ὁ Πατέρας ἐπίσης, ὁ ὅποιος μένει μέσα μου, αὐτὸς κάνει τὰ ἔργα. **11** Νὰ μὲ πιστεύετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι μέσα στὸν Πατέρα, καὶ ὁ Πατέρας μέσα σ' ἐμένα. Ἀλλιῶς, νὰ μὲ πιστεύετε ἐξ αἰτίας τῶν ἰδίων τῶν ἔργων. **12** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅποιος πιστεύει σ' ἐμένα, τὰ ἔργα, ποῦ ἐγὼ κάνω, καὶ ἐκεῖνος θὰ κάνη, καὶ μεγαλύτερα ἀπ' αὐτὰ θὰ κάνη, διότι ἐγὼ πηγαίνω στὸν Πατέρα μου, **13** καὶ ὅ,τι θὰ ζητήσετε στὸ ὄνομά μου, θὰ τὸ κάνω, γιὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Πατέρας διὰ τοῦ Υἱοῦ. **14** Ἐὰν κάτι ζητήσετε στὸ ὄνομά μου, ἐγὼ θὰ τὸ κάνω».

Σ' ὅποιον ἀγαπᾶ τὸ Χριστὸ κατοικεῖ ἡ Ἁγία Τριάς

15 «Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τηρήσετε τὶς ἐντολές μου. **16** Καὶ ἐγὼ θὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα καὶ θὰ σᾶς δώσῃ ἄλλο Παράκλητο (Βοηθό), γιὰ νὰ μένη μαζί σας αἰωνίως, **17** τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποιο οὐ

σκεῖ αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. **18** Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. **19** Ἐπι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. **20** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. **21** Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. **22** Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; **23** Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. **24** Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος οὐν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρὸς.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων. **26** Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὃ πέμψει ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά μηδὲ δειλιάτω. **28** Ἦκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπατέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα· ὅτι ὁ Πατήρ μου μείζων μου ἔστι. **29** Καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. **30** Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· **31** ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ Πατήρ, οὕτω ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν τὸ παραδέχεται καὶ δὲν τὸ ἀναγνωρίζει. Σεῖς ὅμως τὸ ἀναγνωρίζετε, γι' αὐτὸ μένει κοντά σας, καὶ θὰ ἔλθῃ μέσα σας. **18** Δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω ὀρφανούς. Θὰ ἐπανέλθω σ' ἐσᾶς. **19** Λίγο ἀκόμη καὶ ὁ κόσμος δὲν θὰ μὲ βλέπῃ, ἐσεῖς ὅμως θὰ μὲ βλέπετε (στὴν πρόνοιά μου), διότι ἐγὼ ἔχω ζωὴ καὶ σεῖς θὰ ἔχετε ζωὴ (πνευματικὴ ζωὴ, πού θὰ λάβετε ἀπὸ μένα). **20** Τότε σεῖς θὰ συνειδητοποιήσετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι στὸν Πατέρα μου, καὶ σεῖς σ' ἐμένα, καὶ ἐγὼ σ' ἐσᾶς. **21** Ὅποιος κρατεῖ τὶς ἐντολές μου καὶ τὶς ἐφαρμόζει, ἐκεῖνος μόνο μὲ ἀγαπᾷ. Ὅποιος δὲ μὲ ἀγαπᾷ, θ' ἀγαπηθῇ ἀπὸ τὸν Πατέρα μου, καὶ ἐγὼ θὰ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ θὰ φανερώσω σ' αὐτόν τὸν ἐαυτό μου». **22** Τοῦ λέγει ὁ Ἰούδας, ὅχι ὁ Ἰσκαριώτης: «Κύριε, τί συνέβη καὶ πρόκειται νὰ ἐμφανίσῃς σ' ἐμᾶς τὸν ἐαυτό σου καὶ ὅχι στὸν κόσμο;». **23** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐὰν κανεῖς μὲ ἀγαπᾷ, θὰ τηρήσῃ τὸ λόγο μου, καὶ ὁ Πατέρας μου θὰ ἀγαπήσῃ αὐτόν, καὶ θὰ ἔλθωμε πρὸς αὐτόν, καὶ θὰ κατοικήσωμε σ' αὐτόν. **24** Ὅποιος δὲν μὲ ἀγαπᾷ, δὲν τηρεῖ τοὺς λόγους μου. Ὁ δὲ λόγος, πού ἀκούετε, δὲν εἶναι δικός μου, ἀλλὰ τοῦ Πατέρα πού μὲ ἔστειλε».

Ὁ Παράκλητος διδάσκει καὶ ὑπενθυμίζει

25 «Αὐτὰ σᾶς εἶπα κατὰ τὸ χρόνο, πού ἔμενα κοντά σας. **26** Ὁ δὲ Παράκλητος (ὁ Βοηθός), τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, πού θὰ στείλῃ ὁ Πατέρας στὸ ὄνομά μου, ἐκεῖνος θὰ σᾶς διδάξῃ ὅλα καὶ θὰ σᾶς ὑπενθυμίσῃ ὅλα, ὅσα σᾶς εἶπα».

Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ

27 «Σᾶς ἀφήνω εἰρήνην, σᾶς δίνω τὴ δική μου εἰρήνην, δὲν σᾶς δίνω ἐγὼ ὅπως δίνει ὁ κόσμος (φεύτικη εἰρήνη). Νὰ μὴ ταρασσεται ἡ καρδιά σας καὶ νὰ μὴ δειλιάζῃ. **28** Ἀκούσατε, ὅτι ἐγὼ σᾶς εἶπα, “Πηγαίνω καὶ ἐπανερχομαι σ' ἐσᾶς”. Ἐὰν μὲ ἀγαπούσατε, θὰ εἶχατε χαρὰ διότι σᾶς εἶπα, “Πηγαίνω στὸν Πατέρα”. Διότι ὁ Πατέρας μου εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ μένα (ὡς ἄνθρωπο). **29** Σᾶς τὰ εἶπα δὲ τώρα, πρὶν γίνουν, ὥστε, ὅταν γίνουν, νὰ πιστεύσετε. **30** Δὲν θὰ ὁμιλήσω πλέον μαζί σας πολὺ, διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου (ὁ κοσμοκράτωρ Διάβολος). Καὶ ἐναντίον μου δὲν δύναται τίποτε, **31** ἀλλὰ (θὰ μὲ θανατώσῃ) γιὰ νὰ μάθῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ ὅπως μοῦ ἔδωκε ἐντολὴ ὁ Πατέρας, ἔτσι κάνω. Σηκωθῆτε, ἄς φύγωμε ἀπ' ἐδῶ».

15 Ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. **2** Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. **3** Ἦδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. **4** Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἄφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. **5** Ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. **6** Ἐὰν μὴ τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. **7** Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. **8** Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί.

9 Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μείνετε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ Πατρός μου τητήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. **11** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. **12** Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. **13** Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. **14** Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. **16** Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μείνῃ, ἵνα ὃ τι ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῶ ὑμῖν. **17** Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

Ὁ Χριστὸς τὸ ἀληθινὸ κλῆμα καὶ ἐμεῖς οἱ κληματούβεργες

15 «Ἐγὼ εἶμαι τὸ κλῆμα τὸ ἀληθινόν, καὶ ὁ Πατέρας μου εἶναι ὁ γεωργός. **2** Κάθε κληματούβεργα σ' ἐμένα, ποὺ δὲν φέρει καρπὸν, τὴν ἀφαιρεῖ, καὶ κάθε μία, ποὺ φέρει καρπὸν, τὴν καθαρίζει (κλαδεύει), γιὰ νὰ καρποφορήσῃ περισσότερο. **3** Σεῖς εἶσθε ἤδη καθαροὶ ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου ποὺ σᾶς δίδαξα. **4** Μείνετε ἐνωμένοι μαζί μου, καὶ ἐγὼ θὰ εἶμαι ἐνωμένος μαζί σας. Ὅπως ἡ κληματούβεργα δὲν δύναται νὰ φέρῃ καρπὸν ἄφ' ἑαυτῆς, ἐὰν δὲν μείνῃ στὸ κλῆμα, ἔτσι οὔτε σεῖς, ἐὰν δὲν μείνετε σ' ἐμένα. **5** Ἐγὼ εἶμαι τὸ κλῆμα, ἐσεῖς οἱ κληματούβεργες. Ὅποιος μένει ἐνωμένος μ' ἐμένα καὶ ἐγὼ μ' αὐτόν, αὐτὸς φέρει καρπὸν πολὺ, ἐνῶ χωρὶς ἐμένα δὲν δύνασθε νὰ κάνετε τίποτε. **6** Ἐὰν κάποιος δὲν μείνῃ ἐνωμένος μ' ἐμένα, ἐξάπαντος θὰ πεταχθῇ ἔξω, ὅπως ἡ κληματούβεργα, καὶ θὰ ξεραθῇ. Αὐτὲς τὶς κληματούβεργες μαζεύουν καὶ ρίχνουν στὴ φωτιά καὶ καίονται. **7** Ἐὰν μείνετε σ' ἐμένα, καὶ τὰ λόγια μου μείνουν σ' ἐσᾶς, ὅ,τι θέλετε ζητήσετε, καὶ θὰ γίνῃ σ' ἐσᾶς. **8** Γι' αὐτὸ δοξάσθηκε ὁ Πατέρας μου, διότι φέρατε καρπὸν πολὺ, ὥστε ν' ἀναδειχθῆτε μαθηταί μου».

Ἀγάπη καὶ τήρησι ἐντολῶν

9 «Ὅπως μὲ ἀγάπησε ὁ Πατέρας, καὶ ἐγὼ ἀγάπησα ἐσᾶς. Μείνετε στὴν ἀγάπη μου. **10** Ἐὰν τηρήσετε τὶς ἐντολές μου, θὰ μείνετε στὴν ἀγάπη μου, ὅπως ἐγὼ τήρησα τὶς ἐντολές τοῦ Πατέρα μου καὶ μένω στὴν ἀγάπη του. **11** Αὐτὰ σᾶς εἶπα, γιὰ νὰ μείνῃ ἡ χαρὰ μου σὲ σᾶς, καὶ ἡ χαρὰ σας νὰ εἶναι πλήρης. **12** Αὐτὴ εἶναι ἡ δική μου ἐντολή, νὰ ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ὅπως σᾶς ἀγάπησα. **13** Κανεὶς δὲν ἔχει ἀγάπη μεγαλύτερη ἀπ' αὐτή, νὰ θυσιάσῃ δηλαδὴ κανεὶς τὴ ζωὴ του γιὰ τοὺς φίλους του. **14** Σεῖς εἶσθε φίλοι μου, ἐὰν κάνετε ὅσα ἐγὼ σᾶς παραγγέλλω. **15** Δὲν σᾶς ὀνομάζω πλέον δούλους, διότι ὁ δοῦλος δὲν γνωρίζει τί κάνει ὁ κύριός του. Ἀλλὰ σᾶς ὀνόμασα φίλους, διότι σᾶς ἔκανα γνωστὰ ὅλα, ὅσα ἄκουσα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. **16** Δὲν μὲ ἐξελέξατε σεῖς, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξελέξα, καὶ σᾶς ὠρίσα γιὰ νὰ πηγαίνετε καὶ νὰ φέρετε καρπὸν, καὶ ὁ καρπὸς σας νὰ μείνῃ, ὥστε, ὅ,τι ζητήσετε ἀπὸ τὸν Πατέρα στὸ ὄνομά μου, νὰ σᾶς τὸ δώσῃ. **17** Αὐτὰ σᾶς λέγω, γιὰ ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο».

Τὸ μῖσος τοῦ κόσμου κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν πιστῶν

18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσχετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. 19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασι τὸν πέμψαντά με. 22 Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. 23 Ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. 24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. 25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι **ἐμίσησάν με δωρεάν.**

26 Ὄταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· 27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. 2 Ἀποσυναγωγούς ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ! 3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα οὐδὲ ἐμὲ. 4 Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύετε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην.

18 «Ἄν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, νὰ λαμβάνετε ὑπ' ὄψι σας, ὅτι πρὶν ἀπὸ σᾶς μίσησε ἐμένα. 19 Ἐὰν ἤσασθε ἀπὸ τὸν κόσμο, ὁ κόσμος ὡς δικούς του θὰ σᾶς ἀγαποῦσε. Ἀλλὰ διότι δὲν εἴσθε ἀπὸ τὸν κόσμο, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ξεχώρισα ἀπὸ τὸν κόσμο, γι' αὐτὸ σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος. 20 Νὰ ἐνθυμῆσθε τὸ λόγο, ποὺ ἐγὼ σᾶς εἶπα: “Δὲν ὑπάρχει δοῦλος ἀνώτερος ἀπὸ τὸν κύριό του”. Ἄν καταδίωξαν ἐμένα, θὰ καταδιώξουν καὶ σᾶς. Ἄν τήρησαν τὸ λόγο μου, θὰ τηρήσουν καὶ τὸ δικό σας. 21 Ὅλα δὲ αὐτὰ θὰ σᾶς κάνουν ἐξ αἰτίας τοῦ ὀνόματός μου, διότι δὲν γνωρίζουν αὐτόν, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε. 22 Ἄν δὲν ἐρχόμουν καὶ δὲν κήρυττα σ' αὐτούς, δὲν θὰ εἶχαν ἀμαρτία (γιὰ τὴν ἀπιστία τους). Τώρα ὅμως δὲν ἔχουν δικαιολογία γιὰ τὴν ἀμαρτία τους. 23 Ὅποιος μισεῖ ἐμένα, μισεῖ καὶ τὸν Πατέρα μου. 24 Ἄν δὲν ἔκανα σ' αὐτούς τὰ ἔργα, ποὺ κανεῖς ἄλλος δὲν ἔκανε, δὲν θὰ εἶχαν ἀμαρτία. Τώρα ὅμως καὶ ἔχουν ἰδεῖ, καὶ ἔχουν μισήσει καὶ ἐμένα καὶ τὸν Πατέρα μου. 25 Ἀλλὰ μ' αὐτό, ποὺ συνέβη, ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποὺ εἶναι γραμμένος στὸ νόμο τους: **Μὲ μίσησαν χωρὶς λόγο».**

Ὁ Παράκλητος καὶ οἱ μαθηταὶ δίνουν μαρτυρία γιὰ τὸ Χριστό

26 «Ὄταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος (ὁ Βοηθός), τὸν ὁποῖο ἐγὼ θὰ σᾶς στείλω ἀπὸ τὸν Πατέρα, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖο ἀπὸ τὸν Πατέρα ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος θὰ δώσῃ μαρτυρία γιὰ μένα. 27 Ἀλλὰ καὶ σεῖς δίνετε μαρτυρία, διότι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ εἴσθε μαζί μου».

Θὰ σᾶς ἀφορίσουν καὶ θὰ σᾶς φονεύσουν

16 «Αὐτὰ σᾶς εἶπα, γιὰ νὰ μὴ κλονισθῆτε. 2 Θὰ σᾶς κάνουν ἀποσυναγωγούς (Θὰ σᾶς ἀφορίσουν). Ἐρχεται μάλιστα ὥρα νὰ νομίζῃ καθένας, ποὺ θὰ σᾶς φονεύσῃ, ὅτι προσφέρει λατρεία στὸ Θεό! 3 Καὶ θὰ κάνουν αὐτά, διότι δὲν γνώρισαν τὸν Πατέρα οὔτε ἐμένα. 4 Σᾶς εἶπα δὲ αὐτά, ὥστε, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, νὰ τὰ ἐνθυμῆσθε ὅτι σᾶς τὰ εἶπα. Δὲν σᾶς τὰ εἶπα δὲ ἀπ' τὴν ἀρχή, διότι ἤμουν μαζί σας».

Τί ἀποδεικνύει στὸν κόσμον ὁ Παράκλητος

5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, ποῦ ὑπάγεις; 6 Ἄλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. 7 Ἄλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρεи ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 8 Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. 9 Περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· 10 περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· 11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. 13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ ἐμὰ ἐστὶ· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα. 17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστὶ τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα; 18 Ἔλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστὶν ὃ λέγει τὸ μικρὸν; Οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

19 Ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; 20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. 21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει

5 «Τώρα δὲ πηγαίνω σ' ἐκεῖνον ποῦ με ἔστειλε, καὶ κανεὶς δὲν μ' ἐρωτᾷ, “Ποῦ πηγαίνεις;”. 6 Ἀλλὰ διότι σᾶς εἶπα αὐτά, ἡ λύπη γέμισε τὴν καρδιά σας. 7 Ἄλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω τὴν ἀλήθεια· σᾶς συμφέρεи νὰ φύγω ἐγὼ. Διότι, ἐὰν ἐγὼ δὲν φύγω, ὁ Παράκλητος (ὁ Βοηθὸς) δὲν θὰ ἔλθῃ σ' ἐσᾶς. Ἐὰν ὅμως φύγω, θὰ τὸν στείλω σ' ἐσᾶς. 8 Καὶ ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, θ' ἀποδείξῃ στὸν κόσμον μία ἁμαρτία καὶ μία δικαίωσι καὶ μία τιμωρία. 9 Ἁμαρτία μὲν, διότι δὲν πιστεύουν σ' ἐμένα· 10 δικαίωσι δέ, διότι πηγαίνω στὸν Πατέρα μου, καὶ δὲν θὰ με βλέπετε πλέον· 11 καὶ τιμωρία, διότι ὁ ἄρχων αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἔχει ὑποστῆ τιμωρία».

Τὸ Πνεῦμα ὀδηγεῖ σὲ ὅλη τὴν ἀλήθεια καὶ δοξάζει τὸ Χριστό

12 «Ἔχω πολλὰ ἀκόμη νὰ σᾶς πῶ, ἀλλὰ δὲν μπορεῖτε νὰ τὰ ἐννοήσετε καὶ νὰ τὰ συκρατήσετε τώρα. 13 Ὅταν ὅμως ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θὰ σᾶς ὀδηγήσῃ σ' ὅλη τὴν ἀλήθεια. Δὲν θὰ λαλήσῃ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ θὰ εἰπῆ ὅσα θὰ ἀκούσῃ, καὶ θὰ σᾶς ἀναγγελεῖ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν. 14 Ἐκεῖνος θὰ δοξάσῃ ἐμένα, διότι ἀπ' αὐτό, ποῦ εἶναι δικό μου, θὰ λάβῃ καὶ θὰ ἀναγγελεῖ σὲ σᾶς. 15 Ὅλα, ὅσα ἔχει ὁ Πατέρας, εἶναι δικά μου. Γι' αὐτὸ εἶπα, ὅτι θὰ λάβῃ ἀπ' αὐτό, ποῦ εἶναι δικό μου, καὶ θὰ ἀναγγελεῖ σὲ σᾶς».

Μεταβολὴ τῆς λύπης σὲ χαρὰ

16 «Λίγο ἀκόμη καὶ δὲν θὰ με βλέπετε, καὶ πάλι λίγο καὶ θὰ με ἰδῆτε, διότι ἐγὼ (δὲν μένω στὸν ἄδη καὶ στὸν τάφο, ἀλλ' ἀνασταίνομαι καὶ ἔτσι) πηγαίνω στὸν Πατέρα». 17 Εἶπαν τότε μερικοὶ ἀπὸ τοὺς μαθητάς του μεταξύ τους· «Τί εἶναι αὐτό, ποῦ μᾶς λέγει, “Λίγο ἀκόμη καὶ δὲν θὰ με βλέπετε, καὶ πάλι λίγο καὶ θὰ με ἰδῆτε” καὶ “Ἐγὼ πηγαίνω στὸν Πατέρα”;». 18 Ἔλεγον ἐπίσης· «Αὐτὸ τὸ “Λίγο”, ποῦ λέγει, τί σημαίνει; Δὲν ξέρουμε τί ἐννοεῖ».

19 Κατάλαβε δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἤθελαν νὰ τὸν ρωτήσουν, καὶ τοὺς εἶπε· «Γι' αὐτὸ συζητεῖτε μεταξύ σας, ποῦ εἶπα δηλαδή, “Λίγο ἀκόμη καὶ δὲν θὰ με βλέπετε, καὶ πάλι λίγο καὶ θὰ με ἰδῆτε”; 20 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ κλαύσετε καὶ θὰ θρηνήσετε ἐσεῖς, ἐνῶ ὁ κόσμος θὰ χαρῆ. Ναί, ἐσεῖς θὰ λυπηθῆτε. Ἄλλ' ἡ λύπη σας θὰ μεταβληθῇ σὲ χαρὰ. 21 Ἡ γυναῖκα, ὅταν γεννᾷ, ἔχει λύπη, διότι ἦλθε ἡ ὥρα τῆς. Ἄλλ' ὅταν γεννήσῃ τὸ παιδί, λησμονεῖ τὴ θλίψι λόγῳ τῆς χαρᾶς, ὅτι

τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. **22** Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν. **23** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. Ἄμην ἀμην λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. **24** Ἔως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ Πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. **26** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν· **27** αὐτὸς γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμέ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. **28** Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. **30** Νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. Ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. **31** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἄρτι πιστεύετε· **32** ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμέ μόνον ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμι μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. **33** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε. Ἄλλὰ θαρσεῖτε! Ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμούς του αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δοξάσῃ σε, **2** καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. **3** Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. **4** Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείω-

γεννήθηκε ἄνθρωπος στὸν κόσμον. **22** Καὶ σεῖς, λοιπόν, τώρα μὲν ἔχετε λύπη, ἀλλὰ πάλιν θὰ σᾶς δῶ, καὶ θὰ χαρῆ ἢ καρδιά σας, καὶ τὴν χαρὰ σας κανεὶς δὲν θὰ μπορῆ νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ σᾶς. **23** Ἐκεῖνο δὲ τὸν καιρὸ δὲν θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητήσετε τίποτε ἀπὸ μένα. Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι, ὅσα ζητήσετε ἀπὸ τὸν Πατέρα στὸ ὄνομά μου, θὰ σᾶς τὰ δώσῃ. **24** Ἔως τώρα δὲν ζητήσατε τίποτε στὸ ὄνομά μου. Ζητεῖτε καὶ θὰ λάβετε, γιὰ νὰ εἶναι ἡ χαρὰ σας πλήρης».

«**Θαρσεῖτε! Ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον**»

25 «Αὐτὰ σᾶς εἶπα μὲ τρόπο συνεσκιασμένο. Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, πού δὲν θὰ ὀμιλήσω πλέον μὲ τρόπο συνεσκιασμένο, ἀλλὰ θὰ σᾶς ὀμιλήσω γιὰ τὸν Πατέρα καθαρά. **26** Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ θὰ ζητήσετε στὸ ὄνομά μου, καὶ δὲν σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ θὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα γιὰ σᾶς. **27** Διότι ὁ ἴδιος ὁ Πατέρας σᾶς ἀγαπᾷ, διότι σεῖς ἔχετε ἀγαπήσει ἐμένα, καὶ ἔχετε πιστεῦσει, ὅτι ἐγὼ προῆλθα ἀπὸ τὸ Θεό. **28** Προῆλθα ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἦλθα στὸν κόσμον. Πάλιν ἀφήνω τὸν κόσμον καὶ πηγαίνω στὸν Πατέρα».

29 Τοῦ λέγουν οἱ μαθηταὶ του: «Νά, τώρα ὀμιλεῖς καθαρά, καὶ τίποτε δὲν λέγεις μὲ τρόπο συνεσκιασμένο. **30** Τώρα εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι γνωρίζεις τὰ πάντα, καὶ δὲν ἔχεις ἀνάγκη νὰ σὲ ἐρωτᾷ κανεὶς. Γι' αὐτὸ πιστεύουμε, ὅτι προῆλθες ἀπὸ τὸ Θεό». **31** Τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Τώρα πιστεύετε. **32** Ἴδου ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη ἔφθασε, γιὰ νὰ σκορπισθῆτε καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ καθένας στὰ δικά του, καὶ ν' ἀφήσετε ἐμένα μόνον. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατέρας εἶναι μαζί μου. **33** Αὐτὰ εἶπα σ' ἐσᾶς, γιὰ νὰ ἔχετε ἐξ αἰτίας μου χαρὰ. Ἐξ αἰτίας τοῦ κόσμου θὰ ἔχετε θλίψι. Ἄλλ' ἔχετε θάρρος! Ἐγὼ ἔχω νικήσει τὸν κόσμον».

Ἄλλ' ἔχετε θάρρος! Ἐγὼ ἔχω νικήσει τὸν κόσμον»

17 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔπειτα ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε: «Πατέρα, ἔφθασε ἡ ὥρα. Δόξασε τὸν Υἱόν σου, γιὰ νὰ σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου, **2** συμφώνως μὲ τὴν ἐξουσία, πού ἔδωσες σ' αὐτὸν ἐπάνω σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε κάθε χάρισμα, πού ἔδωσες σ' αὐτόν, νὰ δώσῃ σ' αὐτοὺς ζωὴ αἰώνια. **3** Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ, νὰ γνωρίζουν (νὰ πιστεύουν, ν' ἀγαποῦν, νὰ λατρεύουν) ἐσένα, τὸ μόνον ἀληθινὸ Θεό, καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν ὁποῖον ἀπέστειλας. **4** Ἐγὼ σὲ δόξασα ἐπάνω στὴ γῆ. Τὸ ἔργο τελείω-

ωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. **5** Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.

6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τηρήκασι. **7** Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστίν· **8** ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **9** Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι, **10** καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστὶ καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. **11** Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρὸς σέ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὧσιν ἐν καθῶς ἡμεῖς. **12** Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου. Οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ Γραφή πληρωθῇ. **13** Νῦν δὲ πρὸς σέ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. **14** Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσιν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου. **15** Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ Πονηροῦ. **16** Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσι, καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμι. **17** Ἁγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστὶ. **18** Καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ γὰρ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον· **19** καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιαζῶ ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, **21** ἵνα πάντες ἐν ὧσι. Καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **22** Καὶ

σα, πὸς μοῦ ἀνέθεσες νὰ κάνω. **5** Καὶ τώρα δόξασέ με σύ, Πατέρα, κοντὰ σέ σένα τὸν ἴδιο μὲ τὴ δόξα, τὴν ὁποία εἶχα κοντὰ σου προτοῦ ὑπάρξει ὁ κόσμος».

Ὁ Ἰησοῦς προσεύχεται γιὰ τοὺς μαθητὰς του

6 «Φανέρωσα τὸ ὄνομά σου στοὺς ἀνθρώπους, πὸς μοῦ ἔδωσες ἀπὸ τὸν κόσμο. Δικοί σου ἦταν, καὶ τοὺς ἔδωσες σ' ἐμένα, καὶ τὸ λόγο σου ἔχουν τηρήσει. **7** Τώρα πείσθηκαν, ὅτι ὅλα, ὅσα μοῦ ἔδωσες, εἶναι ἀπὸ σένα. **8** Διότι τὰ λόγια, πὸς μοῦ ἔδωσες, ἔδωσα σ' αὐτούς, καὶ αὐτοὶ τὰ δέχθηκαν, καὶ πείσθηκαν πραγματικά, ὅτι ἀπὸ σένα προῆλθα, καὶ πίστευσαν, ὅτι σύ με ἀπέστειλες. **9** Ἐγὼ γι' αὐτοὺς παρακαλῶ. Δὲν παρακαλῶ γιὰ τὸν κόσμο, ἀλλὰ γι' αὐτούς, πὸς μοῦ ἔδωσες, διότι εἶναι δικοί σου. **10** Καὶ ὅλα τὰ δικά μου εἶναι δικά σου, καὶ τὰ δικά σου δικά μου, καὶ ἔχω δοξασθῆ δι' αὐτῶν. **11** Καὶ δὲν εἶμαι πλέον στὸν κόσμο, ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι στὸν κόσμο, ἐγὼ δὲ ἔρχομαι σ' ἐσένα. Πατέρα δυνατέ, φύλαξέ τους μὲ τὴ δύναμί σου, τὴν ὁποία ἔδωσες σ' ἐμένα, γιὰ νὰ εἶναι ἕνα, ὅπως ἐμεῖς. **12** Ὅταν ἤμουν μαζί τους στὸν κόσμο, ἐγὼ τοὺς φύλασσα μὲ τὴ δύναμί σου. Ὅσους μοῦ ἔδωσες φύλαξα, καὶ κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἀπωλέσθηκε, παρὰ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀπωλείας (ὁ Ἰούδας), καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ἡ Γραφή. **13** Ἀλλὰ τώρα ἔρχομαι σ' ἐσένα, καὶ λέγω αὐτὰ στὸν κόσμο, γιὰ νὰ ἔχουν πλήρη τὴ χαρὰ μου μέσα τους. **14** Ἐγὼ τοὺς ἔδωσα τὸ λόγο σου, καὶ ὁ κόσμος τοὺς μίσησε, διότι δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο (δὲν ἔχουν τὰ φρονήματα τοῦ κόσμου), ὅπως ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο. **15** Δὲν παρακαλῶ νὰ τοὺς πάρῃς ἀπὸ τὸν κόσμο, ἀλλὰ νὰ τοὺς φυλάξῃς ἀπὸ τὸν Πονηρό. **16** Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο, ὅπως ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο. **17** Δόξασέ τους μὲ τὴν ἀλήθειά σου. Ὁ λόγος ὁ δικός σου εἶναι ἀλήθεια. **18** Ὅπως ἀπέστειλες ἐμένα στὸν κόσμο, ἔτσι καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς στὸν κόσμο. **19** Καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν ἐγὼ δοξάζω τὸν ἑαυτό μου, γιὰ νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ δοξασμένοι ἀληθινά».

Ὁ Ἰησοῦς προσεύχεται γιὰ ὅλους τοὺς πιστοὺς

20 «Δὲν παρακαλῶ δὲ μόνο γι' αὐτούς, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅσους θὰ πιστεύσουν μὲ τὸ κήρυγμά τους σ' ἐμένα, **21** γιὰ νὰ εἶναι ὅλοι ἕνα. Ὅπως σύ, Πατέρα, μ' ἐμένα καὶ ἐγὼ μ' ἐσένα, ἔτσι καὶ αὐτοὶ δι'

1. Ἡ, ὡς πρὸς ἡμᾶς

ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν ἔσμεν, **23** ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἓν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτούς καθὼς ἐμέ ἠγάπησας. **24** Πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ κἀκεῖνοι ὧσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. **25** Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. **26** Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἦ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

18 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **3** Ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων. **4** Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα ζητεῖτε; **5** Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι. Εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. **6** Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. **7** Πάλιν οὖν αὐτούς ἐπηρώτησε· Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. **8** Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι. Εἰ οὖν ἐμέ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν. **9** ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. **10** Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. **11** Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ Πατήρ, οὐ μὴ πῖω αὐτό;

ἡμῶν¹ νὰ εἶναι ἓνα, γιὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος, ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες. **22** Ἐγὼ δὲ τὴ δύναμι, πὸν ἔδωσες σ' ἐμένα, ἔδωσα σ' αὐτούς, γιὰ νὰ εἶναι ἓνα (μεταξὺ τους), ὅπως ἐμεῖς εἴμεθα ἓνα, **23** (ἐπίσης ἓνα) ἐγὼ μ' αὐτούς καὶ σὺ μ' ἐμένα (ὡς ἄνθρωπο), γιὰ νὰ ἔχουν φθάσει σὲ τελεία ἐνότητα (ὁποῖα εἶναι ἡ ἐνότης ὄχι μόνο μεταξὺ πιστῶν, ἀλλὰ πιστῶν – Χριστοῦ – Θεοῦ), καὶ γιὰ νὰ πείθεται ὁ κόσμος, ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες, καὶ τοὺς ἀγάπησες, ὅπως ἀγάπησες ἐμένα. **24** Πατέρα, ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους μοῦ ἔδωσες, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ εἶναι καὶ ἐκεῖνοι μαζί μου, γιὰ νὰ βλέπουν τὴ δόξα τὴ δική μου, τὴν ὁποία μοῦ ἔδωσες, διότι μὲ ἀγάπησες πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου. **25** Πατέρα δίκαιε, βεβαίως ὁ κόσμος δὲν σὲ γνώρισε, ἀλλ' ἐγὼ σὲ γνώρισα, καὶ αὐτοὶ πείσθησαν, ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες. **26** Καὶ ἔκανα σ' αὐτούς γνωστὸ τὸ ὄνομά σου, καὶ θὰ τὸ κάνω γνωστότερο, ὥστε ἡ ἀγάπη, μὲ τὴν ὁποία μὲ ἀγάπησες, νὰ εἶναι μέσα τους, καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ εἶμαι μέσα τους».

Ἡ σύλληψι τοῦ Ἰησοῦ

18 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς καὶ βγήκε μαζί μὲ τοὺς μαθητάς του πέρα ἀπὸ τὸ χεῖμαρρο τῶν Κέδρων, ὅπου ἦταν κῆπος, στὸν ὁποῖο μπῆκε αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ του. **2** Ἦξερε δὲ τὸν τόπο καὶ ὁ Ἰούδας, πὸν θὰ τὸν παρέδιδε, διότι πολλὰ φορὲς ὁ Ἰησοῦς πῆγε ἐκεῖ μαζί μὲ τοὺς μαθητάς του. **3** Ὁ Ἰούδας λοιπὸν, ἀφοῦ πῆρε ρωμαϊκὸ στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα, καὶ ἀστυνομικοὺς ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους, φθάνει ἐκεῖ μὲ δαυλοὺς καὶ λυχνάρια καὶ ὄπλα. **4** Ὁ Ἰησοῦς τότε, γνωρίζοντας ὅλα ὅσα θὰ τοῦ συνέβαιναν, προχώρησε καὶ τοὺς εἶπε· «Ποῖόν ζητεῖτε;». **5** Τοῦ ἀποκρίθησαν· «Τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο». Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Ἐγὼ εἶμαι». Ἦταν δὲ μαζί τους καὶ ὁ Ἰούδας ὁ προδότης του. **6** Μόλις δὲ τοὺς εἶπε, «Ἐγὼ εἶμαι», ὠπισθοχώρησαν καὶ ἔπεσαν κάτω. **7** Πάλι δὲ τοὺς ρώτησε· «Ποῖόν ζητεῖτε;». Καὶ αὐτοὶ εἶπαν· «Τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο». **8** Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς· «Σὰς εἶπα, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Ἐὰν λοιπὸν ζητῆτε ἐμένα, ἀφήσετε αὐτούς (τοὺς μαθητάς) νὰ φύγουν». **9** Ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος πὸν εἶχε πεῖ, «Ἀπ' αὐτούς, πὸν μοῦ ἔδωσες, δὲν ἔχασα κανένα». **10** Τότε ὁ Σίμων Πέτρος, ἔχοντας μάχαιρι, τὸ τράβηξε καὶ κτύπησε τὸ δούλο τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὸ δεξιὸ αὐτί. Ὁ δὲ δούλος ὠνομαζόταν Μάλχος. **11** Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε στὸν Πέτρο· «Βάλε τὸ μάχαιρι στὴ θήκη. Τὸ ποτήρι, πὸν μοῦ ἔδωσε ὁ Πατέρας, νὰ μὴ τὸ πῖω;».

12 Ἡ οὖν σπείρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν, 13 καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. 14 Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρεי ἓνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15 Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής. Ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισηλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· 16 ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῆ θύρα ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. 17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμι. 18 Εἰστήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. 20 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρρησία ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. 21 Τί με ἐπερωτᾶς; Ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκόοντας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἴδασιν ἂ εἶπον ἐγώ. 22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκῶς ἔδωκε ράπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ; 23 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

24 Ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. 25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠρνήσατο οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμι. 26 Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον· Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 Πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖται στὸν Ἄννα. Πρώτη ἄρνησι τοῦ Πέτρου

12 Τότε τὸ στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα τῶν Ἰουδαίων συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἔδεσαν, 13 καὶ τὸν ὠδήγησαν πρῶτα στὸν Ἄννα, διότι ἦταν πεθερὸς τοῦ Καϊάφα, ποῦ ἦταν ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου. 14 Ὁ δὲ Καϊάφας ἦταν ἐκεῖνος, ποῦ συμβούλευσε τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρεи νὰ θανατωθῇ ἓνας ἄνθρωπος γιὰ τὸ λαό.

15 Ἀκολουθοῦσε δὲ τὸν Ἰησοῦ ὁ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής (ὁ Ἰωάννης). Ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦταν γνωστὸς στὸν ἀρχιερέα, καὶ μπῆκε μαζί με τὸν Ἰησοῦ στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιερέως, 16 ἐνῷ ὁ Πέτρος στεκόταν ἔξω κοντὰ στὴν ἐξώπορτα. Βγῆκε τότε ὁ μαθητής ὁ ἄλλος, ὁ γνωστὸς στὸν ἀρχιερέα, καὶ μίλησε στὴ θυρωρῷ, καὶ ἔβαλε τὸν Πέτρο μεῖσα. 17 Ἀλλὰ λέγει ἡ ὑπηρέτρια ἡ θυρωρὸς στὸν Πέτρο· «Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;». Λέγει ἐκεῖνος· «Δὲν εἶμαι». 18 Ἦταν δὲ ἐκεῖ οἱ δούλοι καὶ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, καὶ εἶχαν ἀνάφει φωτιά, διότι ἔκανε ψῦχος, καὶ θερμαίνονταν. Μαζί τους δὲ ἦταν καὶ θερμαινόταν καὶ ὁ Πέτρος.

19 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ρώτησε τὸν Ἰησοῦ γιὰ τοὺς μαθητὰς του καὶ τὴ διδασκαλία του. 20 Ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε· «Ἐγὼ φανερὰ μίλησα στὸν κόσμος, ἐγὼ πάντοτε δίδαξα στὴ συναγωγῇ καὶ στὸ ναό, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συγκεντρώνονται, καὶ κρυφὰ δὲν εἶπα τίποτε. 21 Γιατί ρωτᾶς ἐμένα; Ρώτησε αὐτούς, ποῦ ἔχουν ἀκούσει, τί κήρυξα σ' αὐτούς. Νά, αὐτοὶ ξέρουν τί εἶπα ἐγώ». 22 Ὅταν δὲ εἶπε αὐτά, ἓνας ἀπὸ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, ποῦ ἦταν κοντά, ἔδωσε ράπισμα στὸν Ἰησοῦ καὶ εἶπε· «Ἐτσι ὁμιλεῖς στὸν ἀρχιερέα;». 23 Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Ἐὰν ὠμίλησα κακῶς, λέγε τί κακὸ εἶπα. Ἄλλ' ἐὰν ὠμίλησα καλῶς, γιατί με κτυπᾶς;».

Ἀπὸ τὸν Ἄννα στὸν Καϊάφα. Δεύτερη καὶ τρίτη ἄρνησι τοῦ Πέτρου

24 Ὁ Ἄννας τὸν ἔστειλε δεμένο στὸν Καϊάφα τὸν ἀρχιερέα. 25 Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἐκεῖ καὶ νὰ θερμαίνεται. Καὶ τοῦ εἶπαν· «Μήπως εἶσαι καὶ σὺ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του;». Ἐκεῖνος δὲ ἀρνήθηκε καὶ εἶπε· «Δὲν εἶμαι». 26 Τοῦ λέγει ἓνας ἀπὸ τοὺς δούλους τοῦ ἀρχιερέως, ποῦ ἦταν συγγενῆς ἐκείνου, τοῦ ὁποῖου ἔκοψε ὁ Πέτρος τὸ αὐτί· «Δὲν σὲ εἶδα ἐγὼ στὸν κήπο μαζί του;». 27 Πάλιν δὲ ὁ Πέτρος ἀρνήθηκε, καὶ ἀμέσως ἓνας πετεινὸς λάλησε.

Ἀπὸ τὸν Καϊάφα στὸν Πιλάτο

28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωί· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. 29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτούς καὶ εἶπε· Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἂν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπε σημαίνων ποῖω θανάτῳ ἤμελλον ἀποθνήσκειν.

33 Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; 35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Μή τι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; Τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί. Τί ἐποίησας; 36 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. 37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σὺ; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι ἐγώ. Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. 38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐστιν ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὕρισκω ἐν αὐτῷ. 39 Ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἓνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ Πάσχα· βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40 Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες λέγοντες· Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. Ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

28 Ὁδηγοῦν ἔπειτα τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὸν Καϊάφα στὸ πραιτώριον (τὸ παλάτι τοῦ Ρωμαίου ἡγεμόνος). Ἦταν δὲ πρωί. Καὶ αὐτοὶ δὲν μπῆκαν στὸ πραιτώριον, γιὰ νὰ μὴ μολυνθοῦν, ἀλλὰ (ὡς καθαροὶ τελετουργικὰ νὰ μποροῦν) νὰ φάγουν τὸ πασχαλινὸ φαγητό. 29 Γι' αὐτὸ ὁ Πιλάτος βγήκε ἔξω πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπε: «Ποιά κατηγορία ἔχετε ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;». 30 Ἀποκρίθηκαν καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἄν δὲν ἦταν αὐτὸς κακοποιός, δὲν θὰ τὸν παραδίδαμε σ' ἐσένα». 31 Τοὺς εἶπε τότε ὁ Πιλάτος: «Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ θανατώσετε αὐτὸν συμφώνως πρὸς τὸ νόμο σας». Ἄλλ' οἱ Ἰουδαῖοι τοῦ εἶπαν, «Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ θανατώσωμε κανένα». 32 Ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύοντας μὲ τί εἶδος θανάτου θὰ πέθαινε (ὅτι θὰ τὸν σταύρωναν δηλαδὴ οἱ Ρωμαῖοι, ὅπως συνήθιζαν νὰ ἐκτελοῦν τοὺς καταδίκους, ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς λιθοβολοῦσαν).

Ὁ Ἰησοῦς πνευματικὸς βασιλεὺς καὶ μάρτυς τῆς ἀληθείας

33 Μπήκε τότε πάλι ὁ Πιλάτος στὸ πραιτώριον, καὶ φώναξε τὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπε: «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;». 34 Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ λέγεις αὐτό, ἢ ἄλλοι σοῦ εἶπαν γιὰ μένα;». 35 Ἀποκρίθηκε ὁ Πιλάτος: «Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; Τὸ ἔθνος τὸ δικό σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ παρέδωσαν σ' ἐμένα. Τί ἔκανες;». 36 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἡ βασιλεία ἡ δική μου δὲν εἶναι ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον. Ἐὰν ἡ βασιλεία ἡ δική μου ἦταν ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον, τὰ δικά μου στρατιωτικὰ ὄργανα θ' ἠγωνίζονταν, γιὰ νὰ μὴ παραδοθῶ στοὺς Ἰουδαίους. Ἀλλὰ τώρα ἡ δική μου βασιλεία δὲν εἶναι ἀπ' ἐδῶ». 37 Τοῦ εἶπε τότε ὁ Πιλάτος: «Λοιπὸν εἶσαι βασιλεὺς ἐσύ;». Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Τὸ λέγεις σὺ, ὅτι εἶμαι βασιλεὺς ἐγώ. Ἐγὼ γι' αὐτὸ γεννήθηκα καὶ γι' αὐτὸ ἦλθα στὸν κόσμον, γιὰ νὰ δώσω μαρτυρία γιὰ τὴν ἀλήθεια. Καθένας, ὁ ὁποῖος εἶναι τέκνο τῆς ἀληθείας, παραδέχεται τὴ διδασκαλία μου». 38 Τοῦ λέγει ὁ Πιλάτος: «Τί εἶναι ἀλήθεια;».

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ προτιμοῦν τὸ Βαραββᾶ

Καὶ ὅταν εἶπε αὐτό, πάλι βγήκε ἔξω πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς λέγει: «Ἐγὼ καμμία ἐνοχὴ δὲν βρίσκω σ' αὐτόν. 39 Ὑπάρχει δὲ συνήθεια σ' ἐσᾶς, νὰ ἐλευθερώσω γιὰ χάρι σας ἓνα ὑπόδικον κατὰ τὴν ἐορτὴ τοῦ Πάσχα. Θέλετε λοιπὸν νὰ ἐλευθερώσω γιὰ χάρι σας τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;». 40 Παρὰ ταῦτα ὅμως ὅλοι κραύγασαν λέγοντας: «Ὁχι αὐτόν, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶ». Ὁ δὲ Βαραββᾶς ἦταν ληστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔμαστιγώσε. **2** Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν **3** καὶ ἔλεγον· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων! Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ραπίσματα. **4** Ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω. **5** Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ὁ ἄνθρωπος!

6 Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν! Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. **7** Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἐαυτὸν Θεοῦ Υἱὸν ἐποίησεν.

8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, **9** καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. **10** Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; Οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε; **11** Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. **12** Ἐκ τούτου ἐζήτηί ὁ Πιλᾶτος ἀπολύσαι αὐτόν. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. Πᾶς ὁ βασιλέα ἐαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

13 Ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα. **14** Ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν! **15** Οἱ δὲ ἐκραύγασαν· Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν! Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν

«Ἴδε ὁ ἄνθρωπος!»

19 Τότε δὲ ὁ Πιλᾶτος διέταξε τοὺς στρατιῶτες καὶ πῆραν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν μαστίγωσαν. **2** Ἐπίσης οἱ στρατιῶτες ἔπλεξαν στεφάνο ἀπὸ ἀγκάθια καὶ τὸ ἔθεσαν πάνω στὸ κεφάλι του (ὡς βασιλικὸ δῆθεν στέμμα), καὶ τὸν ἔντυσαν μὲ κόκκινον μανδύα (ὡς βασιλικὴ δῆθεν πορφύρα), **3** καὶ ἔλεγον· «Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων!». Καὶ τοῦ ἔδιναν ραπίσματα. **4** Τότε ὁ Πιλᾶτος βγήκε πάλι ἔξω καὶ τοὺς λέγει· «Νά, σᾶς τὸν φέρνω πάλι ἔξω, γιὰ νὰ ἰδῆτε, ὅτι δὲν βρίσκω σ' αὐτὸν καμμία ἐνοχή». **5** Βγήκε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορώντας τὸ ἀκάνθινο στεφάνο καὶ τὸν κόκκινον μανδύα, καὶ τοὺς λέγει· «Ἴδοὺ ὁ ἄνθρωπος!».

«Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν!»

Ὁ Πιλᾶτος ἀπὸ δειλία ἐνδίδει στὴν ἀπαίτησι τῶν Ἰουδαίων

6 Ὅταν δὲ τὸν εἶδαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, κραύγασαν λέγοντας· «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον!». Τοὺς λέγει ὁ Πιλᾶτος· «Πάρετε αὐτὸν ἐσεῖς καὶ σταυρώσατε. Διότι ἐγὼ δὲν βρίσκω σ' αὐτὸν ἐνοχή». **7** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι· «Ἐμεῖς ἔχομε νόμο, καὶ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο μας πρέπει νὰ πεθάνη, διότι ἔκανε τὸν ἑαυτό του Υἱὸ τοῦ Θεοῦ».

8 Ὅταν δὲ ὁ Πιλᾶτος ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, μᾶλλον φοβήθηκε, **9** καὶ μπῆκε πάλι στὸ πραιτώριο, καὶ λέγει στὸν Ἰησοῦ· «Ἀπὸ ποῦ εἶσαι σύ;». Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε. **10** Τοῦ λέγει τότε ὁ Πιλᾶτος· «Σ' ἐμένα δὲν ὀμιλεῖς; Δὲν ξέρεις, ὅτι ἔχω ἐξουσία νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ ἔχω ἐξουσία νὰ σὲ ἀφήσω ἐλεύθερο;». **11** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· «Δὲν θὰ εἶχες καμμία ἐξουσία ἐναντίον μου, ἂν δὲν σοῦ εἶχε δοθῆ ἄνωθεν (ἀπὸ τὸ Θεό). Γι' αὐτὸ ἐκεῖνος, πού μὲ παρέδωσε σ' ἐσένα (ὁ Καϊάφας μὲ τὸ συνέδριο), ἔχει μεγαλύτερη ἁμαρτία». **12** Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ὁ Πιλᾶτος κατέβαλλε προσπάθειες νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. Ἄλλ' οἱ Ἰουδαῖοι κραύγαζαν λέγοντας· «Ἐὰν ἐλευθερώσης αὐτόν, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος. Καθένας, πού κάνει τὸν ἑαυτό του βασιλέα, ἀντιπράττει στὸν Καίσαρα».

13 Ὁ Πιλᾶτος λοιπὸν, ὅταν ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, ὠδήγησε ἔξω τὸν Ἰησοῦ, καὶ κάθησε στὴ δικαστικὴ ἔδρα, σὲ τόπο λεγόμενον Λιθόστρωτον, στὰ ἑβραϊκά δὲ Γαββαθα. **14** Ἦταν δὲ ἡ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα (παραμονὴ τοῦ Πάσχα, κατὰ τὴν ὁποία γινόταν προετοιμασία γιὰ τὸ Πάσχα), ὥρα δὲ δώδεκα περίπου τὸ μεσημέρι. Καὶ λέγει στοὺς Ἰουδαίους· «Ἴδοὺ ὁ βασιλεὺς σας!». **15** Ἄλλ' αὐτοὶ κραύγασαν· «Θανάτωσέ τον, θανάτωσέ τον, σταύρωσέ τον!». Τοὺς λέγει ὁ Πιλᾶ-

σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. **16** Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ.

Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον. **17** Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, **18** ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. **19** Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **20** Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ. **21** Ἐλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφῃς, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. **22** Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

23 Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. **24** Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἢ λέγουσα· **Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον.** Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ. **26** Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. **27** Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἴδου ἡ μήτηρ σου.

τος· «Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω;». Ἀποκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· «Δὲν ἔχομε βασιλέα, παρὰ τὸν Καίσαρα». **16** Καὶ τότε, γιὰ νὰ τοὺς ἱκανοποιήσῃ, τὸν παρέδωσε γιὰ νὰ σταυρωθῇ.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖται στὸ Γολγοθᾶ καὶ σταυρώνεται

Παρέλαβαν δὲ τὸν Ἰησοῦ (οἱ στρατιῶτες) καὶ ἔφυγαν. **17** Ἐτσι βαστάζοντας τὸ σταυρὸ του βγήκε (ἀπὸ τὴν πόλι) στὸν λεγόμενον Κρανίου τόπο, ὁ ὁποῖος στὰ Ἑβραϊκὰ λέγεται Γολγοθᾶς, **18** ὅπου τὸν σταύρωσαν, καὶ μαζί του ἄλλους δύο, ἓνα ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ καὶ ἓνα ἀπὸ τὴν ἄλλη, καὶ στὸ μέσον τὸν Ἰησοῦ. **19** Ἐγραψε δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ὁ Πιλάτος καὶ τὴν ἔθεσε πάνω στὸ σταυρὸ. Ἦταν δὲ γραμμένο (στὴν ἐπιγραφὴ): Ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **20** Αὐτὴ δὲ τὴν ἐπιγραφὴ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἀνέγνωσαν, διότι ὁ τόπος, ὅπου σταυρώθηκε ὁ Ἰησοῦς, ἦταν κοντὰ στὴν πόλι. Αὐτὸ δὲ ἦταν γραμμένο στὰ Ἑβραϊκὰ (ἀκριβέστερα Ἀραμαϊκὰ), στὰ Ἑλληνικὰ, καὶ στὰ Ῥωμαϊκὰ (Λατινικὰ). **21** Ἄλλ' οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων ἔλεγον στὸν Πιλάτο· «Νὰ μὴ γράφῃς, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Εἶμαι βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων». **22** Ἀποκρίθηκε ὁ Πιλάτος· «Ὁ,τι ἔγραφα, ἔγραφα».

«Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς...»

23 Οἱ δὲ στρατιῶτες, ὅταν σταύρωσαν τὸν Ἰησοῦ, πήραν τὰ ἐνδύματά του, καὶ τὰ χώρισαν σὲ τέσσερα μερίδια, ἓνα μερίδιο γιὰ κάθε στρατιώτῃ. Πήραν καὶ τὸ χιτῶνα. Ὁ δὲ χιτῶν ἦταν ἄρραφος, ὑφασμένος ὀλόκληρος ἀπὸ πάνω ἕως κάτω. **24** Εἶπαν δὲ μεταξύ τους, «Ἄς μὴ τὸν σχίσωμε, ἀλλ' ἄς ρίξωμε κλῆρο, γιὰ νὰ ἰδοῦμε ποιὸς θὰ τὸν πάρῃ». Ἐτσι ἐκπληρώθηκε τὸ Γραφικὸ χωρίο, τὸ ὁποῖο λέγει· **Μοίρασαν τὰ ἐνδύματά μου μεταξύ τους, καὶ γιὰ τὴν ἐνδυμασίᾳ μου ἔρριξαν κλῆρο.** Καὶ οἱ μὲν στρατιῶτες αὐτὰ ἔκαναν.

Ὁ Ἐσταυρωμένος ἀναθέτει τὴ μητέρα στὸν ἀγαπημένο μαθητὴ

25 Κοντὰ δὲ στὸ σταυρὸ τοῦ Ἰησοῦ βρῖσκονταν ἡ μητέρα του, καὶ ἡ ἀδελφὴ (συννύμφη, συννυφάδα) τῆς μητέρας του Μαρία ἡ γυναῖκα τοῦ Κλωπᾶ, καὶ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ. **26** Ὄταν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴ, ποὺ ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως, νὰ παρίσταται, λέγει στὴν μητέρα του· «Γυναῖκα, ἴδου ὁ υἱός σου». **27** Ἐπειτα λέγει

Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ Γραφή, λέγει· **Διψῶ.** **29** Σκευὸς οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν· οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. **30** Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπε, **Τετέλεσται!** Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν· ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ Σαββάτου· ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα καταγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. **32** Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. **33** Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, **34** ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχη αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. **35** Καὶ ὁ ἑωρακῶς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, κάκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύσητε. **36** Ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, Ὅσοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. **37** Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. Ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **39** Ἦλθε δὲ

στὸ μαθητὴ· «Ἴδου ἡ μητέρα σου». Καὶ ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη ὁ μαθητὴς τὴν πῆρε μαζί του.

«Τετέλεσται!». Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ

28 Μετὰ ἀπ' αὐτό, γνωρίζοντας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὅλα πλέον ἔχουν συντελεσθῆ, γιὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ τελείως ἡ Γραφή, λέγει: «**Διψῶ**». **29** Βρισκόταν δὲ ἐκεῖ ἓνα δοχεῖο γεμάτο ξύδι. Καὶ ἀφοῦ γέμισαν ἓνα σφουγγάρι μὲ ξύδι, καὶ τὸ στήριξαν σ' ἓνα κλωνάρι ὑσσώπου, τὸ ἔφεραν στὸ στόμα του. **30** Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς πῆρε τὸ ξύδι, εἶπε: «**Ἔχουν ὅλα ἐκπληρωθῆ!**»¹. Καὶ ἀφοῦ ἔγειρε τὸ κεφάλι, παρέδωσε τὸ πνεῦμα.

Αἷμα καὶ ὕδωρ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου

31 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, ἐπειδὴ ἦταν Παρασκευὴ, γιὰ νὰ μὴ μείνουν στὸ σταυρὸ τὰ σώματα κατὰ τὸ Σάββατο, – ἦταν δὲ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ Σαββάτου (ἄρχιζε τὸ Πάσχα) –, παρακάλεσαν τὸν Πιλάτο νὰ συντριβοῦν τὰ σκέλη τους καὶ νὰ ξεκρεμαστοῦν ἀπὸ τοὺς σταυρούς. **32** Ἦλθαν λοιπὸν οἱ στρατιῶτες, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέτριψαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου, ποὺ σταυρώθηκε μαζί του. **33** Ἀλλ' ὅταν ἦλθαν στὸν Ἰησοῦ, ἐπειδὴ εἶδαν, ὅτι εἶχε πλέον πεθάνει, δὲν συνέτριψαν τὰ σκέλη του, **34** ἀλλ' ἓνας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες τρύπησε τὴν πλευρὰ του μὲ λόγχη, καὶ ἀμέσως βγήκε αἷμα καὶ νερό. **35** Καὶ ἐκεῖνος, ποὺ εἶδε, ἔδωσε μαρτυρία, καὶ ἡ μαρτυρία του εἶναι ἀληθινή, ναί, ἐκεῖνος ἔχει τὴ συνειδήσι, ὅτι λέγει τὴν ἀλήθεια, γιὰ νὰ πιστεύσετε καὶ σεῖς. **36** Μ' αὐτὰ δέ, ποὺ ἔγιναν, ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τῆς Γραφῆς, Ὅσοῦν αὐτοῦ δὲν θὰ συντριβῆ. **37** Καὶ πάλι ἄλλος λόγος τῆς Γραφῆς λέγει, Θ' ἀτενίσουν σ' ἐκεῖνον, ποὺ κέντησαν μὲ τὴ λόγχη.

Ἰωσήφ ὁ Ἀριμαθαῖος καὶ Νικόδημος ἐνταφιάζουν τὸν Ἰησοῦ

38 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, ὁ ὁποῖος ἦταν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλὰ κρυφὸς γιὰ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων, παρακάλεσε τὸν Πιλάτο ν' ἀποκαθηλώσῃ (νὰ ξεκρεμάσῃ ἀπὸ τὸ σταυρὸ) τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἐπέτρεψε ὁ Πιλάτος. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἀποκαθίλωσε (ξεκρέμασε ἀπὸ τὸ σταυρὸ) τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **39** Ἦλθε δὲ

1. Ἦ, «Τελείωσε!»

καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρον μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. **40** Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. **41** Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. **42** Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν Παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτι σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. **2** Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. **3** Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. **4** Ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, **5** καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. **6** Ἐρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, **7** καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς, ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. **8** Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν· **9** οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτόν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. **10** Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

καὶ ὁ Νικόδημος, ποὺ πῆγε νύκτα στὴν ἀρχὴ στὸν Ἰησοῦ, καὶ ἔφερε μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης (ἀρωμάτων) περίπου ἑκατὸ (ρωμαϊκὲς) λίτρες (περισσότερο ἀπὸ τριανταδύο κιλά). **40** Πῆραν λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὸ περιτύλιξαν μὲ λινὲς ταινίες, ἀφοῦ τὸ ἔλουσαν μὲ τὰ ἀρώματα, καθὼς συνηθίζουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ ἐτοιμάζουν τοὺς νεκροὺς γιὰ τὴν ταφή. **41** Στὸν τόπο δέ, ὅπου σταυρώθηκε, ἦταν κήπος, καὶ μέσα στὸν κήπο ἓνα καινούργιο μνήμα, στὸ ὁποῖο ποτὲ κανεὶς δὲν εἶχε ἐνταφιασθῆ. **42** Ἐκεῖ λοιπὸν, λόγῳ τῆς Παρασκευῆς τῶν Ἰουδαίων (ἡμέρας προετοιμασίας γιὰ τὸ Σάββατο καὶ τὸ Πάσχα), ἐπειδὴ τὸ μνήμα ἦταν κοντά, ἐνταφίασαν τὸν Ἰησοῦ.

Ἐπισκέψεις σὲ κενὸ τάφο

20 Κατὰ τὴν πρώτη δὲ ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται στὸ μνήμα πρῶτι, ἐνῶ ἀκόμη ἦταν σκοτάδι, καὶ βλέπει τὸ λίθο μετατοπισμένο ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ μνήματος. **2** Τρέχει τότε καὶ ἔρχεται πρὸς τὸ Σίμωνα Πέτρο καὶ πρὸς τὸν ἄλλο μαθητὴ, ποὺ ἀγαποῦσε ὁ Ἰησοῦς ἰδιαιτέρως, καὶ τοὺς λέγει: «Πῆραν τὸν Κύριο ἀπὸ τὸ μνήμα, καὶ δὲν ξέρουμε ποῦ τὸν ἔθεσαν». **3** Ἐεκίνησε τότε ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ ἔρχονταν πρὸς τὸ μνήμα. **4** Ἔτρεχαν δὲ οἱ δύο μαζί. Ἄλλ' ὁ ἄλλος μαθητὴς ἔτρεξε ἐμπρὸς γρηγορώτερα ἀπὸ τὸν Πέτρο καὶ ἔφθασε στὸ μνήμα πρῶτος. **5** Καὶ ἔσκυψε νὰ ἰδῆ, καὶ βλέπει τὶς νεκρικὲς ταινίες κατὰ γῆς, ἀλλὰ δὲν μπῆκε μέσα. **6** Φθάνει κατόπιν ὁ Σίμων Πέτρος ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε, καὶ μπῆκε μέσα στὸ μνήμα, καὶ βλέπει τὶς νεκρικὲς ταινίες κατὰ γῆς, **7** καὶ τὸ μαντήλι, ποὺ ἦταν στὸ κεφάλι του, νὰ μὴν εἶναι μαζί μὲ τὶς νεκρικὲς ταινίες, ἀλλὰ χωριστά, διπλωμένο καὶ τοποθετημένο σ' ἓνα μέρος. **8** Τότε δὲ μπῆκε μέσα καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, ποὺ ἔφθασε στὸ μνήμα πρῶτος, καὶ εἶδε καὶ πίστευσε. **9** Ποτὲ δὲ μέχρι τότε δὲν συνειδητοποίησαν τὴ Γραφικὴ μαρτυρία, ὅτι πρόκειται ν' ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν. **10** Ἔτσι οἱ μαθηταὶ ἔφυγαν καὶ γύρισαν πάλι στὰ καταλύματά τους.

11 Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ κλαίουσα ἔξω. Ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἤραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. 15 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; Τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτόν ἀρῶ. 16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία! Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ· Ραββουνί! ὃ λέγεται, Διδάσκαλε! 17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μὴ μου ἅπτου· οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν Πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπέ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. 18 Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνῃ ὑμῖν. 20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. 21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνῃ ὑμῖν. Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε πνεῦμα ἅγιον· 23 ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

Ὁ ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται στὴ Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ

11 Ἡ Μαρία ὅμως στεκόταν ἔξω ἀπὸ τὸ μνήμα καὶ ἔκλαιε. Καὶ καθὼς ἔκλαιε, ἔσκυψε καὶ κοίταξε στὸ μνήμα, 12 καὶ βλέπει δύο ἀγγέλους μὲ λευκὰ ἐνδύματα νὰ κάθωνται, ὁ ἓνας πρὸς τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς καὶ ὁ ἄλλος πρὸς τὸ μέρος τῶν ποδιῶν, ὅπου ἦταν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 Καὶ τῆς λέγουν ἐκεῖνοι· «Γυναῖκα, γιατί κλαίεις;». Τὴς λέγει· «Διότι πῆραν τὸν Κύριό μου, καὶ δὲν ξέρω ποῦ τὸν ἔθεσαν». 14 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, στράφηκε πίσω, καὶ βλέπει τὸν Ἰησοῦ νὰ στέκεται, ἀλλὰ δὲν κατάλαβε, ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. 15 Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Γυναῖκα, γιατί κλαίεις; Ποιὸν ζητεῖς;». Ἐκείνη, νομίζοντας ὅτι εἶναι ὁ κηπουρός, τοῦ λέγει· «Κύριε, ἐὰν τὸν σήκωσες ἐσύ, πές μοι ποῦ τὸν ἔβαλες, καὶ ἐγὼ θὰ τὸν πάρω». 16 Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Μαρία!». Στράφηκε ἐκείνη καὶ τοῦ λέγει· «Ραββουνί!», ποῦ σημαίνει «Διδάσκαλε!». 17 Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Μὴ μὲ ἐγγίξεις. Δὲν ἔχω βεβαίως ἀνεβῆ ἀκόμη πρὸς τὸν Πατέρα μου, ἀλλὰ πῆγαινε στοὺς ἀδελφούς μου καὶ πές τους· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ πατέρα σας, καὶ Θεό μου καὶ Θεό σας». 18 Ἐρχεται ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀναγγέλλει στοὺς μαθητάς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριο καὶ τῆς εἶπε αὐτά.

Ἐμφάνισι τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ στοὺς μαθητάς

19 Τὴν ἡμέρα δὲ ἐκείνη, τὴν πρώτη τῆς ἐβδομάδος, ὅταν βράδυνασε, καὶ ἐνῶ οἱ θύρες (τοῦ σπιτιοῦ), ὅπου ἦταν συγκεντρωμένοι οἱ μαθηταί, ἦταν κλειστὲς γιὰ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων, ἦλθε ὁ Ἰησοῦς καὶ στάθηκε ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς λέγει· «Εὐλογία σὲ σᾶς». 20 Καὶ μόλις εἶπεν αὐτό, τοὺς ἔδειξε τὰ χεῖρα καὶ τὴν πλευρὰ του. Χάρηκαν δὲ οἱ μαθηταί, διότι εἶδαν τὸν Κύριο. 21 Τοὺς εἶπε δὲ πάλι ὁ Ἰησοῦς· «Εὐλογία σὲ σᾶς. Ὅπως ὁ Πατέρας ἀπέστειλεν ἐμένα, ἔτσι καὶ ἐγὼ ἀποστέλλω ἐσᾶς». 22 Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτό, φύσηξε σ' αὐτοὺς καὶ τοὺς λέγει· «Λάβετε ἅγια ἐξουσία (πνευματικὴ ἐξουσία): 23 Σ' ὅσους συγχωρήσετε τὰς ἁμαρτίας (λόγω μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως), σ' αὐτοὺς συγχωροῦνται· σ' ὅσους τὰς ἀφήνετε ἀσυγχώρητες (λόγω ἀμετανοήσεως καὶ μὴ ἐξομολογήσεως), μένουσιν ἀσυγχώρητες».

24 Θωμᾶς δέ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἤλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἤλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. 26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. 27 Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. 28 Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου! 29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. 31 Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐφανέρωσε δὲ οὕτως· 2 Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἀλιεῦν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. Ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. 4 Πρωίας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ἦδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶ. 5 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παι-

Ὁ ἀναστάς Κύριος ἐμφανίζεται στὸ Θωμᾶ

24 Ὁ Θωμᾶς ὅμως, ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦταν μαζί τους ὅταν ἦλθε ὁ Ἰησοῦς. 25 Τοῦ ἔλεγον δὲ οἱ ἄλλοι μαθηταί· «Εἶδαμε τὸν Κύριο». Ἀλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε· «Ἐὰν δὲν δῶ στὰ χέρια του τὸ σημάδι ἀπὸ τὰ καρφιά, καὶ δὲν βάλω τὸ δάκτυλό μου στὸ σημάδι ἀπὸ τὰ καρφιά, καὶ δὲν βάλω τὸ χέρι μου στὴν πλευρά του (τὴ λογχισμένη), δὲν θὰ πιστεύσω». 26 Μετὰ δὲ ἀπὸ ὀκτῶ ἡμέρες πάλι οἱ μαθηταὶ του ἦταν μέσα (στὸ σπίτι), καὶ ὁ Θωμᾶς μαζί τους. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἐνῶ οἱ θύρες ἦταν κλειστές, καὶ στάθηκε ἀνάμεσά τους καὶ εἶπε· «Εὐλογία σὲ σᾶς». 27 Ἐπειτα λέγει στὸ Θωμᾶ· «Φέρε τὸ δάκτυλό σου ἐδῶ, καὶ ἐξέτασε τὰ χέρια μου. Ἐπίσης φέρε τὸ χέρι σου καὶ βάλε στὴν πλευρά μου, καὶ μὴ γίνεσαι ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός». 28 Καὶ ὁ Θωμᾶς τοῦ εἶπε τότε· «Εἶσαι ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου!»¹. 29 Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Διότι μὲ εἶδες, πίστευσες. Εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι, ποὺ χωρὶς νὰ μὲ ἴδουν θὰ πιστεύσουν».

Ὁ σκοπὸς τῆς συγγραφῆς τοῦ Εὐαγγελίου

30 Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ θαύματα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς μπροστὰ στὰ μάτια τῶν μαθητῶν του, ποὺ δὲν εἶναι γραμμένα σ' αὐτὸ τὸ βιβλίον. 31 Αὐτὰ δὲ γράφτηκαν γιὰ νὰ πιστεύσετε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ γιὰ νὰ ἔχετε πιστεύοντας ζωὴ διὰ τοῦ ὀνόματός του.

Ἐμφάνισι τοῦ Ἀναστάντος στὴν Τιβεριάδα. Θαυμαστὴ ἀλιεῖα

21 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς φανέρωσε τὸν ἑαυτό του πάλι στοὺς μαθητὰς στὴ λίμνη τῆς Τιβεριάδος. Καὶ τὸν φανέρωσε ὡς ἐξῆς· 2 Ἦταν μαζί ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ ὁ Ναθαναὴλ ἀπὸ τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι δύο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του. 3 Τοὺς λέγει ὁ Σίμων Πέτρος· «Πηγαίνω νὰ ψαρέψω». Τοῦ λέγουν· «Ἐρχόμεθα καὶ μεῖς μαζί σου». Πῆγαν καὶ μπῆκαν στὸ πλοῖο ἀμέσως, ἀλλ' ἐκείνη τὴ νύκτα δὲν ἐπίασαν τίποτε. 4 Ὅταν δὲ πλέον ἔγινε πρωί, ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίστηκε στὴν ἀκρογιαλιά, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ δὲν κατάλαβαν, ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. 5 Τοὺς λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς· «Παιδιά, μήπως ἔχετε κάτι γιὰ προσφάγι;».

¹ Ἦ, «Κυρίε μου καὶ Θεέ μου!»

δία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῶ· Οὐ. **6** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. Ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. **7** Λέγει οὖν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι! Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο· ἦν γὰρ γυμνός· καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, **8** οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον· οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. **9** Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακίαν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. **10** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. **11** Ἀνέβη Σίμων Πέτρος καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων, ἑκατὸν πενήκοντα τριῶν. Καὶ τοσούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. **12** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ἀριστήσατε. Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτὸν σὺ τίς εἶ, εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. **13** Ἐρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. **14** Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Βόσκει τὰ ἀρνία μου. **16** Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. **17** Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Βόσκει τὰ πρόβατά μου. **18** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. **19** Τοῦτο δὲ εἶπε ση-

τοῦ ἀποκρίθησαν· «Ὁχι». **6** Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε· «Ρίξτετε στὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυ, καὶ θὰ βρῆτε». Ἐρριξαν λοιπόν, καὶ δὲν μπορούσαν πλέον νὰ τὸ τραβήξουν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ψαριῶν (ποὺ εἶχε πιάσει). **7** Λέγει τότε στὸν Πέτρο ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος, ποὺ ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως ὁ Ἰησοῦς· «Ὁ Κύριος εἶναι!». Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος, ὅταν ἄκουσε ὅτι ὁ Κύριος εἶναι, φόρεσε καὶ ζώσθηκε τὸν ἐπενδύτη, διότι ἦταν γυμνός, καὶ ρίχτηκε στὴ λίμνη, **8** ἐνῶ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθαν μὲ τὸ πλοιάριο σύροντας τὸ δίκτυ μὲ τὰ ψάρια. Δὲν ἦταν δὲ μακριὰ ἀπὸ τὴν ξηρά, ἀλλ' ἀπεῖχαν διακοσίους περίπου πήχεις (ἑκατὸ περίπου μέτρα). **9** Ὅταν δὲ ἀποβιβάσθησαν στὴν ξηρά, βλέπουν ἐκεῖ ἕνα σωρὸ ἀπὸ ἀναμμένα κάρβουνα καὶ ἕνα ψάρι ἐπάνω, καὶ ἄρτο. **10** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Φέρετε ἀπὸ τὰ ψάρια, ποὺ πιάσατε τώρα». **11** Ἀνέβηκε (στὸ πλοιάριο) ὁ Σίμων Πέτρος καὶ τράβηξε τὸ δίκτυ στὴν ξηρά, γεμᾶτο ἀπὸ μεγάλα ψάρια, ἑκατὸν πενήντα τρία. Καὶ ἐνῶ ἦταν τόσο πολλὰ, τὸ δίκτυ δὲν σχίσθηκε. **12** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Ἐλᾶτε νὰ προγευματίσετε». Κανεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς δὲν θεωροῦσε σωστὸ νὰ τὸν ἐξετάσῃ ρωτώντας, «Σὺ ποιός εἶσαι;», διότι (δὲν ἀμφέβαλλαν, ἀλλ') ἦταν πεπεισμένοι, ὅτι εἶναι ὁ Κύριος. **13** Ἐρχεται δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτο καὶ δίνει σ' αὐτούς, καὶ τὸ ψάρι ὁμοίως. **14** Αὐτὴ ἦταν ἡ τρίτη ἕως τότε φορά, ποὺ ὁ Ἰησοῦς φανερώθηκε στοὺς μαθητὰς του, ἀφ' ὅτου ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν.

Ἀποκατάστασι τοῦ Πέτρου καὶ πρόρρησι τοῦ εἵδους τοῦ θανάτου του

15 Ὅταν δὲ προγευματίσαν, λέγει ὁ Ἰησοῦς στὸ Σίμονα Πέτρο· «Σίμων, υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, μὲ ἀγαπᾷς περισσότερο ἀπ' αὐτούς;». Τοῦ λέγει· «Ναί, Κύριε, σὺ ξέρεις, ὅτι σὲ ἀγαπῶ». Τοῦ λέγει· «Βόσκει τὰ ἀρνία μου». **16** Τοῦ λέγει πάλι γιὰ δευτέρη φορά· «Σίμων, υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, μὲ ἀγαπᾷς;». Τοῦ λέγει· «Ναί, Κύριε, σὺ ξέρεις, ὅτι σὲ ἀγαπῶ». Τοῦ λέγει· «Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου». **17** Τοῦ λέγει γιὰ τρίτη φορά· «Σίμων, υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, μὲ ἀγαπᾷς;». Λυπήθηκε ὁ Πέτρος, διότι τὸν ρώτησε γιὰ τρίτη φορά, «Μὲ ἀγαπᾷς;», καὶ τοῦ ἀπάντησε· «Κύριε, σὺ ξέρεις τὰ πάντα, σὺ ξέρεις, ὅτι σὲ ἀγαπῶ». Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Βόσκει τὰ πρόβατά μου. **18** Ἀληθινά, ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅταν ἦσουν νεώτερος, ἔζωνες τὸν ἑαυτό σου καὶ πήγαινες ὅπου ἤθελες. Ἄλλ' ὅταν γεράσης, θὰ ὑψώσης τὰ χέρια σου σὲ θέσι ἐκτάσεως, καὶ ἄλλος θὰ σὲ ζώσει, καὶ θὰ σὲ φέρῃ ἐκεῖ ποὺ δὲν θέλεις». **19** Αὐτὸ δὲ εἶπε γιὰ νὰ

μαίνων ποίω θανάτω δοξάσει τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι.

20 Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε;
21 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί;
22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; Σὺ ἀκολουθεῖ μοι.
23 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. Καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.
25 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

δείξῃ μὲ ποιὸ εἶδος θανάτου θὰ δοξάσῃ τὸ Θεό (μὲ σταυρικὸ δηλαδὴ θάνατο). Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτό, τοῦ λέγει: «Ἀκολουθήσέ με».

Λόγοι γιὰ τὸν ἀγαπημένο μαθητὴ

20 Στράφηκε δὲ ὁ Πέτρος καὶ βλέπει νὰ ἀκολουθῇ (καὶ) ὁ μαθητὴς, τὸν ὁποῖον ἰδιαίτερος ἀγαποῦσε ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος καὶ ἔγειρε κατὰ τὸ δεῖπνο ἐπάνω στὸ στῆθος του καὶ εἶπε, «Κύριε, ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ θὰ σὲ παραδώσῃ;». **21** Ὅταν ὁ Πέτρος τὸν εἶδε, λέγει στὸν Ἰησοῦ: «Κύριε, καὶ σ' αὐτὸν τί θὰ συμβῆ;». **22** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐὰν θέλω αὐτὸς νὰ ζῆ ἕως ὅτου ἐπανέλθω, τί σ' ἐνδιαφέρει; Σὺ ἀκολούθησέ με». **23** Διαδόθηκε δὲ στοὺς ἀδελφοὺς αὐτὸς ὁ λόγος, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος δὲν πεθαίνει. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν εἶπε σ' αὐτόν (τὸν Πέτρο), ὅτι δὲν πεθαίνει, ἀλλ' (ὑποθετικῶς εἶπε), «Ἐὰν θέλω αὐτὸς νὰ ζῆ ἕως ὅτου ἐπανέλθω, τί σ' ἐνδιαφέρει;».

24 Αὐτὸς εἶναι ὁ μαθητὴς, ποὺ δίνει μαρτυρία γι' αὐτά, καὶ ἔγραψε αὐτά, καὶ γνωρίζουμε, ὅτι ἡ μαρτυρία του εἶναι ἀληθινή. **25** Ὑπάρχουν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ποὺ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, ποὺ ἐὰν γραφοῦν ἓνα πρὸς ἓνα, νομίζω, ὅτι οὔτε ὀλόκληρος ὁ κόσμος θὰ χωρέσῃ τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.